Česká zemědělská univerzita v Praze

Provozně ekonomická fakulta

Katedra ekonomiky

Diplomová práce

Rozbor hospodaření vybraných příspěvkových organizací

Bc. Kateřina Holasová

© 2022 ČZU v Praze

ČESKÁ ZEMĚDĚLSKÁ UNIVERZITA V PRAZE

Provozně ekonomická fakulta

ZADÁNÍ DIPLOMOVÉ PRÁCE

Bc. Kateřina Holasová

Veřejná správa a regionální rozvoj – k.s. Litoměřice

Název práce

Rozbor hospodaření vybraných příspěvkových organizací

Název anglicky

Economic analysis of selected allowance organizations

Cíle práce

Hlavním cílem diplomové práce bude zhodnocení hospodaření dvou příspěvkových organizací Základní škola Slatina a Základní škola Dolany za období 2012 – 2020 z dostupných zdrojů pomocí analýzy výnosů, nákladů a hospodářského výsledku. Dílčím cílem bude zpracování charakteristiky příspěvkových organizací (organizační struktura, vymezení činnosti organizace – hlavní a doplňková činnost), zhodnocení hospodaření s využitím analýzy zdrojů financování, popsání nákladů a výnosů. Dalším dílčím cílem bude provedení komparace získaných výsledků a případné navržení doporučení pro příspěvkové organizace – odhalení případných slabých míst organizací a nedostatků v jejich hospodaření.

Metodika

Práce bude rozdělena na 3 hlavní části. První část bude teoretická (literární rešerše), která bude založena na analýze dokumentů, s jejichž pomocí se studentka seznámí se stavem řešené problematiky. Základním pramenem informací bude odborná literatura, případně odborné časopisy a periodika.

Druhá část bude analytická. Založena bude na využití primárních a sekundárních dat. Na základě zkoumaného problému dojde ke zpřesnění cíle práce. Součástí bude též i obecná charakteristika vybraných příspěvkových organizací a jejich zřizovatelů. Bude provedena analýza hospodaření na příjmové a výdajové straně rozpočtu příspěvkových organizací. Primární data budou získána z finančních výkazů příspěvkových organizací a z rozpočtů jejich zřizovatelů. Tato data budou též využita při porovnání přidělených prostředků od zřizovatelů ve vztahu k celkovým výdajům zřizovatelů a vývoje nákladů na provoz vybraných příspěvkových organizací. V práci bude provedena analýza nákladů a výnosů, přijatých dotací i hospodářských výsledků ve sledovaných letech u zvolených příspěvkových organizací. Metodologickými postupy budou syntéza a komparace. Především při zpracování praktické části budou využity osobní konzultace s pracovníky příspěvkových organizací, zejména s pracovníky ekonomického oddělení.

Závěrečná část bude obsahovat formulace výsledků práce a případné návrhy a opatření pro zlepšení stavu v budoucnu.

Doporučený rozsah práce

60 – 90 stran

Klíčová slova

Příspěvková organizace, hospodaření, analýza hospodaření, veřejný sektor, neziskový sektor.

Doporučené zdroje informací

MERLÍČKOVÁ RŮŽIČKOVÁ, R. *Neziskové organizace : vznik, účetnictví, daně.* Olomouc: ANAG, 2013. ISBN 978-80-7263-825-3.

PEKOVÁ, J. – PILNÝ, J. – JETMAR, M. *Veřejná správa a finance veřejného sektoru.* Praha: ASPI, 2008. ISBN 978-80-7357-351-5.

PROKŮPKOVÁ, D. – SVOBODA, M. *Jak číst účetní výkazy vybraných účetních jednotek.* Praha: Wolters Kluwer, 2014. ISBN 978-80-7478-522-1.

REKTOŘÍK, J. *Ekonomika a řízení odvětví veřejného sektoru.* Praha: Ekopress, 2007. ISBN 978-80-86929-29-3.

REKTOŘÍK, J. *Organizace neziskového sektoru : základy ekonomiky, teorie a řízení.* Praha: Ekopress, 2010. ISBN 978-80-86929-54-5.

SIKORA, P. Majetek školské příspěvkové organizace. 2. vydání. Karviná: Paris, 2019. ISBN 978-80-87173-51-0.

STEJSKALOVÁ, I. a kol. Využití účetnictví v řízení neziskových organizací. 1. vyd. Praha: Wolters Kluwer , 2006. ISBN 978-80-7357-187-0.

VODÁKOVÁ, J. *Nástroje ekonomického řízení ve veřejném sektoru.* Praha: Wolters Kluwer Česká republika, 2013. ISBN 978-80-7478-324-1.

Předběžný termín obhajoby

2020/21 LS – PEF

Vedoucí práce

Ing. Jiří Čermák, Ph.D.

Garantující pracoviště

Katedra ekonomiky

Elektronicky schváleno dne 30. 10. 2020

prof. Ing. Miroslav Svatoš, CSc.

Vedoucí katedry

Elektronicky schváleno dne 5. 11. 2020

Ing. Martin Pelikán, Ph.D.

Děkan

V Praze dne 07. 03. 2022

Čestné prohlášení

Prohlašuji, že svou diplomovou práci „Rozbor hospodaření vybraných příspěvkových organizací“ jsem vypracovala samostatně pod vedením vedoucího diplomové práce a s použitím odborné literatury a dalších informačních zdrojů, které jsou citovány v práci a uvedeny v seznamu použitých zdrojů na konci práce. Jako autorka uvedené diplomové práce dále prohlašuji, že jsem v souvislosti s jejím vytvořením neporušila autorská práva třetích osob.

V Praze dne 30. 3. 2022 _____

Poděkování

Děkuji Ing. Jiřímu Čermákovi, Ph.D. za odborné vedení diplomové práce, za jeho připomínky, trpělivost a čas. Děkuji Mgr. Martině Kvasničkové, ředitelce Základní školy Slatina, a Mrg. Jarmile Momutové, ředitelce Základní školy Dolany, za jejich ochotu, čas a vstřícnost.

Rozbor hospodaření vybraných příspěvkových organizací

Abstrakt

Tato diplomová práce je zaměřena na hospodaření příspěvkových organizací zřízených obcemi. Byly vybrány dvě příspěvkové organizace, školské právnické osoby, pomocí kterých obce zabezpečují službu obyvatelstvu v oblasti základního vzdělávání. Práce je zaměřena na hospodaření dvou základních škol malotřídního typu. Byla vybrána Základní škola Slatina, okres Kladno a Základní škola Dolany, okres Mělník. Sledované období bylo zvoleno v rozmezí let 2012–2020. Teoretická část práce se zabývá neziskovým sektorem, vymezením příspěvkových organizací, jejich financováním a hospodařením. V praktické části je zpracována analýza hospodaření obou zvolených příspěvkových organizací využitím primárních a sekundárních dat získaných z účetních výkazů. V této části práce je provedena analýza doplňkové činnosti organizací. Dále je zpracována analýza hospodářského výsledku, přijatých dotací a porovnání přidělených prostředků na provoz organizací ve vztahu k výdajům zřizovatelů. V závěrečné části jsou shrnuty výsledky provedených analýz a je provedena jejich komparace. Obě základní školy mají významnou finanční podporu od svých zřizovatelů, kteří investují i do rozvoje svých škol. Obě organizace se snaží získat finanční prostředky i jiným způsobem, částečně provozují doplňkovou činnost. Ze zjištěných výsledků vyplývá, že hospodaření obou organizací významně ovlivnilo získání dotací z EU. Závěry této diplomové práce by mohly přispět k dalšímu rozvoji sledovaných organizací.

Klíčová slova: analýza hospodaření, hospodaření, neziskový sektor, příspěvková organizace, veřejný sektor

Economic analysis of selected allowance organizations

Abstract

This diploma project is focused on the management of allowance organizations established by municipalities. Two alowance organizations were selected, school legal entities, through which the municipalities provide service to the population in the field of basic education. The project is focused on the management of two small primary schools, Slatina Elementary School, Kladno district and Dolany Elementary School, Mělník District were selected. The observed period was chosen in the period 2012 - 2020. The theoretical part of the diploma project deals with the non-profit sector, the definition of contributory organizations, their financing and management. The practical part is processed analysis of the management of both selected allowance organizations using primary and secondary data obtained from financial statements. In this part of the project is an analysis of additional activities of organizations. Furthermore, an analysis of the economic result, received subsidies and a comparison of funds allocated for the operation of organizations in relation to the expenses of the founders is processed. The final part summarizes the results of the performed analyzes and compares them. The final part summarizes the results of the analysis and compares them. Both primary schools have significant financial support from their founders, who also invest in the development of their schools. Both organizations are trying to obtain funding in other ways, partly run additional activities. The results show that the management of both organizations significantly affected the acquisition of subsidies from the EU. The conclusions of this diploma project could contribute to the further development of monitoring organizations.

Keywords: economic analysis, management, non-profit sector, allowance organization, public sector

Obsah

1 Úvod 21

2 Cíl práce a metodika 23

2.1 Cíl práce 23

2.2 Metodika 23

3 Teoretická východiska 27

3.1 Neziskové organizace 27

3.2 Příspěvkové organizace 29

3.3 Vznik, vymezení a zánik příspěvkové organizace 30

3.4 Hlavní a doplňková činnost příspěvkových organizací 31

3.5 Hospodaření příspěvkových organizací 32

3.6 Nabývání majetku a darů u příspěvkových organizací 32

3.7 Nakládání s majetkem příspěvkových organizací 33

3.8 Inventarizace majetku příspěvkových organizací 34

3.9 Účetnictví příspěvkových organizací 35

3.9.1 Peněžní fondy 35

3.9.2 Účetní výkazy 37

3.9.3 Schvalování účetní závěrky 40

3.10 Rozpočetnictví příspěvkových organizací 41

3.10.1 Schvalování rozpočtu a rozpočtového výhledu 42

3.11 Vnitřní předpisy 43

3.12 Zdanění příspěvkových organizací 43

3.13 Finanční kontrola 45

3.14 Nástroje řízení ve veřejném sektoru 46

3.15 Školské právnické osoby 48

3.15.1 Financování školství 49

3.15.2 Financování regionálního školství 51

3.15.3 Hlavní a doplňková činnost školských příspěvkových organizací 53

3.15.4 Vlastní příjmy školských příspěvkových organizací 54

3.15.5 Majetek školských příspěvkových organizací 55

3.16 Finanční analýza 56

3.16.1 Horizontální a vertikální rozbor účetních výkazů 57

3.16.2 Poměrové ukazatele 58

4 Vlastní práce 63

4.1 Příspěvková organizace Základní škola Slatina 63

4.1.1 Horizontální analýza rozvahy 65

4.1.2 Vertikální analýza rozvahy 68

4.1.3 Horizontální analýza výkazu zisku a ztráty 71

4.1.4 Vertikální analýza výkazu zisku a ztráty 73

4.1.5 Doplňková činnost 75

4.1.6 Poměrové ukazatele finanční analýzy 76

4.1.7 Analýza hospodářského výsledku 79

4.1.8 Analýza přijatých dotací 80

4.1.9 Charakteristika zřizovatele 82

4.1.10 Porovnání přidělených prostředků ve vztahu k výdajům zřizovatele 82

4.2 Příspěvková organizace Základní škola Dolany nad Vltavou 85

4.2.1 Horizontální analýza rozvahy 88

4.2.2 Vertikální analýza rozvahy 90

4.2.3 Horizontální analýza výkazu zisku a ztráty 91

4.2.4 Vertikální analýza výkazů zisku a ztráty 94

4.2.5 Doplňková činnost 95

4.2.6 Poměrové ukazatele finanční analýzy 96

4.2.7 Analýza hospodářského výsledku 99

4.2.8 Analýza přijatých dotací 100

4.2.9 Charakteristika zřizovatele 101

4.2.10 Porovnání přidělených prostředků ve vztahu k výdajům zřizovatele 102

5 Zhodnocení výsledků a doporučení 105

5.1 Finanční analýza účetních výkazů 105

5.2 Doplňková činnost 108

5.3 Poměrové ukazatele 109

5.4 Hospodářský výsledek 115

5.5 Čerpání dotací z EU 116

5.6 Přidělené prostředky ve vztahu k výdajům zřizovatele 118

6 Závěr 121

7 Seznam použitých zdrojů 125

8 Přílohy 129

Seznam obrázků

Obrázek 1: Poměrové ukazatele použité v teoretické části práce 24
Obrázek 2: Členění neziskových organizací a jejich účetních předpisy 28
Obrázek 3: Vzájemná provázanost účetních výkazů 40
Obrázek 4: Tok peněz a hodnot ve veřejném sektoru 50

Seznam tabulek

Tabulka 1: Údaje z rozvahy PO ZŠ Slatina v letech 2012–2020 (v tis. Kč) 66
Tabulka 2: Výsledek horizontální analýzy rozvahy PO ZŠ Slatina (v %) 67
Tabulka 3: Výsledek vertikální analýzy rozvahy PO ZŠ Slatina (v %) 69
Tabulka 4: Údaje z výkazu zisku a ztráty PO ZŠ Slatina v letech 2012–2020 (v tis. Kč) .. 71
Tabulka 5: Výsledek horizontální analýzy výkazu zisku a ztráty PO ZŠ Slatina (v %) 72
Tabulka 6: Výsledek vertikální analýzy výkazu zisku a ztráty PO ZŠ Slatina (v %) 74
Tabulka 7: Údaje pro výpočet poměrových ukazatelů PO ZŠ Slatina (v tis. Kč) 76
Tabulka 8: Likvidita PO ZŠ Slatina 76
Tabulka 9: Zadluženost PO ZŠ Slatina 77
Tabulka 10: Autarkie PO ZŠ Slatina 78
Tabulka 11: Aktivita PO ZŠ Slatina 78
Tabulka 12: Výsledek hospodaření PO ZŠ Slatina (v tis. Kč) 79
Tabulka 13: Čerpání dotací z EU PO ZŠ Slatina (v tis. Kč) 80
Tabulka 14: Obec Slatina, okres Kladno 82
Tabulka 15: Údaje z rozpočtu zřizovatele – Obec Slatina (v tis. Kč) 83
Tabulka 16: Údaje z rozvahy PO ZŠ Dolany v letech 2012–2020 (v tis. Kč) 88
Tabulka 17: Výsledek horizontální analýzy rozvahy PO ZŠ Dolany (v %) 89
Tabulka 18: Výsledek vertikální analýzy rozvahy PO ZŠ Dolany (v %) 90
Tabulka 19: Údaje z výkazu zisku a ztráty ZŠ Dolany v letech 2012–2020 (v tis. Kč) 92
Tabulka 20: Výsledek horizontální analýzy výkazů zisku a ztráty PO ZŠ Dolany (v %) ... 93
Tabulka 21: Výsledek vertikální analýzy výkazů zisku a ztráty PO ZŠ Dolany (v %) 94
Tabulka 22: Údaje pro výpočet poměrových ukazatelů PO ZŠ Dolany (v tis. Kč) 96
Tabulka 23: Likvidita PO ZŠ Dolany 96
Tabulka 24: Zadluženost PO ZŠ Dolany 97

Tabulka 25: Autarkie PO ZŠ Dolany 98
Tabulka 26: Aktivita PO ZŠ Dolany 98
Tabulka 27: Výsledek hospodaření PO ZŠ Dolany (v tis. Kč) 99
Tabulka 28: Čerpání dotací z EU PO ZŠ Dolany (v tis. Kč) 100
Tabulka 29: Obec Dolany nad Vltavou 101
Tabulka 30: Údaje z rozpočtu zřizovatele – Obec Dolany (v tis. Kč) 102
Tabulka 31: Porovnání přidělených prostředků ve vztahu k výdajům zřizovatele (v tis. Kč) 118

Seznam grafů

Graf 1: Vertikální struktura aktiv PO ZŠ Slatina 70
Graf 2: Vertikální struktura pasiv PO ZŠ Slatina 70
Graf 3: Doplňková činnost – vývoj výnosů PO ZŠ Slatina (v tis. Kč) 75
Graf 4: Porovnání výdajů na provoz ZŠ ve vztahu k celkovým výdajům zřizovatele (v tis. Kč) 84
Graf 5: Vývoj nákladů na provoz PO ZŠ Slatina (v tis. Kč) 85
Graf 6: Vertikální struktura pasiv PO ZŠ Dolany 91
Graf 7: Doplňková činnost – vývoj výnosů PO ZŠ Dolany (v tis. Kč) 95
Graf 8: Porovnání výdajů na provoz ZŠ ve vztahu k celkovým nákladům zřizovatele (v tis. Kč) 103
Graf 9: Vývoj nákladů na provoz PO ZŠ Dolany (v tis. Kč) 104
Graf 10: Porovnání okamžité likvidity 109
Graf 11: Porovnání pohotové likvidity 110
Graf 12: Porovnání zadluženosti (%) 111
Graf 13: Porovnání míry zadluženosti 112
Graf 14: Porovnání autarkie 113
Graf 15: Porovnání aktivity 114
Graf 16: Porovnání hospodářského výsledku (v tis. Kč) 115

Seznam použitých zkratek

BOZP	Bezpečnost a ochrana zdraví při práci
ESIF	Evropské strukturální a investiční fondy
FKSP	Fond kulturních a sociálních potřeb
EU	Evropská unie
GDPR	Obecné nařízení o ochraně osobních údajů
MŠMT	Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy
ONIV	Ostatní neinvestiční náklady
PO	Příspěvková organizace
ÚSC	Územní samosprávný celek
ÚV	Účetní výkaz
ZL	Zřizovací listina
ZŠ	Základní škola

1 Úvod

Důležitou součástí moderní společnosti jsou mimo jiné neziskové organizace, které nebyly zřízeny za účelem podnikání, tedy za účelem dosažení zisku. Prioritním cílem neziskového subjektu je dosahování užitku různé skupiny lidí v rámci nabízené služby, ta je poskytována za nízké poplatky, případně úplně zdarma. V České republice působí mnoho neziskových organizací, jedná se o různé typy nadací, zájmových sdružení, obecně prospěšných společností, politické strany a hnutí a v neposlední řadě i příspěvkové organizace.

Příspěvkové organizace mají být zřízeny pro občany k zajištění služeb, o kterých zastupitelstvo obce rozhodne, že jsou obci a občanům prospěšné či jsou pro ně potřebné. Mezi jednu z nejdůležitějších služeb v této oblasti patří vzdělávání, které je zabezpečováno několikastupňovou vzdělávací soustavou. Základní školství je klíčovou službou, která formuje děti od raného dětství, poskytuje vzdělání, rozvíjí myšlení a působí na děti v oblasti hodnot, vlastních názorů a schopnosti společného soužití. Díky těmto základům může člověk v dnešní společnosti obstát. Základní vzdělání má mnoho pozitivních efektů, snižuje chudobu, posiluje rovnost pohlaví, zvyšuje porozumění a ochranu přírody. Vzdělání je považováno za základní lidské právo každého jedince.

Činnost příspěvkových organizací je limitována finančním zabezpečením jejich existence. Vzhledem k tomu, že mezi cíle příspěvkových organizací nepatří generování zisků, ale vhodné a efektivní hospodaření s majetkem a prostředky, které poskytuje zřizovatel, činnost těchto organizací musí být co nejvíce přínosná. Tato práce se věnuje rozboru hospodaření dvou obdobných typů školských příspěvkových organizací. U obou příspěvkových organizací bude analyzován systém příspěvků, dotací a dalších finančních zdrojů, nakládání a hospodaření s nimi.

2 Cíl práce a metodika

2.1 Cíl práce

Hlavním cílem diplomové práce je zhodnocení hospodaření dvou příspěvkových organizací pomocí analýzy získaných dat z dostupných zdrojů za období 2012–2020. Jedná se o základní školy malotřídního typu Základní školu Slatina, okres Kladno a Základní školu Dolany, okres Mělník. Dílčím cílem je rozbor doplňkové činnosti organizací, jestli obě sledované organizace dostatečně využívají možnosti provozovat doplňkovou činnost vymezenou ve svých zřizovacích listinách. Dalším dílčím cílem je analýza přijatých dotací a zhodnocení, jak příjem a použití dotací získaných z EU ovlivňuje hospodaření organizací. Práce má odhalit případná slabá místa a nedostatky v hospodaření vybraných organizací.

2.2 Metodika

Hlavními metodologickými postupy jsou analýza a komparace. Práce je rozdělena do tří hlavních částí. První část se zabývá teoretickým zpracováním řešeného problému založeného na analýze odborných dokumentů. Druhá část je analytická, založená na využití primárních a sekundárních dat. Tato druhá část je rozdělena na dvě části, každá část se zabývá jednou vybranou příspěvkovou organizací. Součástí každé části je analýza hospodaření včetně obecné charakteristiky příspěvkové organizace a jejího zřizovatele.
Analýza hospodaření vybraných příspěvkových organizací byla provedena pomocí horizontální a vertikální analýzy účetních výkazů (rozvaha a výkaz zisku a ztráty). Horizontální analýza účetních výkazů představuje analýzu vývoje absolutních čísel účetních výkazů v čase. Tato analýza se využívá pro základní identifikaci vývoje finančních ukazatelů dané organizace za sledované období. V rámci horizontální analýzy účetních výkazů byl také proveden výpočet změny oproti předchozímu období v procentech. Díky metodě horizontálního rozboru lze porovnat jednotlivé položky výkazu v čase, a to v řádcích, tzv. horizontálně. Horizontální analýzou rozvahy byl sledován vývoj celkových aktiv, dlouhodobého majetku a běžných aktiv a na druhé straně vývoj celkových pasiv, vlastního kapitálu a cizích zdrojů. Z dat získaných z výkazů zisku a ztráty byl díky horizontální analýze sledován vývoj nákladů z činnosti, rozdělen na spotřebu materiálu,

energií, služeb a mzdové náklady a na druhé straně vývoj výnosů zejména výnosy z činnosti a z transferů. Vertikální analýza účetních výkazů představuje procentuální rozbor jednotlivých položek účetních výkazů vztažený k jedné položce daného účetního výkazu a sledování vývoje v čase. Metoda vertikálního rozboru je prováděna shora dolů, tzn. vertikálně. Jako základní položka vertikálního rozboru rozvahy byla zvolena celková aktiva a pasiva. Následně byl vypočítán procentuální podíl jiného údaje z rozvahy vůči tomuto základnímu údaji a byly sledovány změny tohoto podílu v čase. Podobně se postupovalo při vertikálním rozboru výkazu zisků a ztrát, kdy se za základní údaje zvolila celková hodnota celkových výnosů a nákladů. Z dat získaných z výkazu zisku a ztráty pomocí vertikální analýzy byl sledován podíl nákladů z činnosti, tj. spotřeba materiálu, energií, služeb, mzdových nákladů a ostatních nákladů a finančních nákladů na celkové náklady. Na straně výnosů byl sledován poměr výnosů z činnosti, finančních výnosů a výnosů z transferů. Z výkazu rozvaha bylo možné sledovat strukturu aktiv a pasiv, tj. procentuální podíl oběžných aktiv a dlouhodobého majetku a procentuální podíl cizích zdrojů a vlastního kapitálu.

Dále byly zpracovány poměrové ukazatele finanční analýzy. Vzhledem k charakteru organizací byly vybrány ukazatele likvidity, zadluženosti, autarkie a aktivity.

Obrázek 1: Poměrové ukazatele použité v teoretické části práce

Poměrový ukazatel		Vzoreček	Dopor. hodnota
Likvidita	Okamžitá	finanční prostředky/krátkodobé dluhy	1
	Pohotová	(oběžná aktiva-zásoby) /krátkodobé dluhy	1-1,5
	Běžná	oběžná aktiva/krátkodobé dluhy	1,5-2,5
Zadluženost	celková zadluženost	cizí kapitál/celková aktiva	30 – 60 %
	míra zadluženosti	cizí zdroje/vlastní kapitál	
Autarkie	autarkie hlavní činnosti na bázi výnosů a nákladů	výnosy z hlavní činnosti/náklady z hlavní činnosti x 100	100 %
	autarkie na bázi příjmů a výnosů	provozní příjmy/provozní výdaje x 100	100 %
Aktivity	obrat kapitálu	celkové výnosy/celková pasiva	1+

Zdroj: vlastní zpracování

Podklady pro výpočet poměrových ukazatelů byly získány z účetních výkazů rozvaha a z výkazu zisku a ztráty, poměrové ukazatele byly vypočítány jako poměr mezi dvěma nebo více údaji z účetních výkazů. Vzhledem k tomu, že nelze porovnávat cokoliv s čímkoliv a má-li poměrový ukazatel obsahovat smysluplnou interpretaci, musí existovat mezi položkami vzájemná souvislost. Správný poměr složek aktiv je do jisté míry předurčen samou povahou činnosti organizace. Jako první poměrový ukazatel byla vybrána likvidita, která znamená schopnost příslušného subjektu hradit okamžitě splatné závazky. Pro základní posouzení likvidity slouží tři jednoduché poměrové ukazatele – okamžitá likvidita, pohotová likvidita a běžná likvidita. Okamžitá likvidita se vypočítala jako poměr finančních prostředků a krátkodobých dluhů. Doporučená hodnota tohoto ukazatele je výsledek blízký hodnotě 1. Právě výsledek 1 znamená, že má daný subjekt k dispozici přesně takovou výši finančních prostředků potřebných k úhradě okamžitě splatných dluhů. Pohotová likvidita se rovná poměru oběžná aktiva bez zásob a krátkodobé dluhy. Doporučená hodnota pohotové likvidity bývá v rozmezí 1–1,5. Pokud se výsledek pohybuje kolem hodnoty 1, znamená to, že je daný subjekt schopen přesně pokrýt krátkodobé závazky svými krátkodobými aktivy aniž by byl nucen prodat svoje zásoby. Běžná likvidita poměřuje krátkodobá aktiva s krátkodobými dluhy. Doporučené hodnoty běžné likvidity se pohybují kolem 2 (někdy v rozmezí 1,5–2,5). Tento ukazatel ukazuje, jak by byl daný subjekt schopen uspokojit své krátkodobé věřitele, pokud by proměnil veškerá svá oběžná aktiva na likvidní peněžní prostředky. Dalším ukazatelem je zadluženost. Tento poměrový ukazatel informuje o tom, v jaké míře používá daný subjekt ke své činnosti dluhy (závazky). Celková zadluženost se vypočítá jako poměr cizího kapitálu a celkových aktiv. Míra zadluženosti se rovná poměru cizích zdrojů a vlastního kapitálu. Další ukazatel autarkie, který se standardně v komerční sféře nepoužívá, je ve sféře veřejného sektoru velmi vhodný ke zjištění tzv. míry soběstačnosti. V rámci této analýzy byl vybrán ukazatel autarkie na bázi výnosů a nákladů hlavní činnosti, která se vypočítá jako poměr výnosů z hlavní činnost a náklady z hlavní činnosti x 100. Výsledek tohoto ukazatele představuje skutečnost, v jaké míře je daný subjekt schopen pokrýt náklady své hlavní činnosti výnosy z této činnosti. Posledním vypočteným ukazatelem je ukazatel aktivity neboli obrat kapitálu pro PO, které hospodaří se svěřenými prostředky plynoucími zejména z veřejných rozpočtů. Tento ukazatel je pouze doplňující a udává,

jak efektivně hospodaří municipální firmy se svými aktivy. Ukazatel aktivity se vypočítá jako poměr celkových výnosů a celkových pasiv.

V praktické části je také provedena analýza hospodářského výsledku, jeho vývoj v čase a analýza přijatých dotací. Dále je zpracováno porovnání přidělených prostředků ve vztahu k výdajům zřizovatele a vývoj nákladů na provoz příspěvkových organizací. Pro toto porovnání jsou využita primární data z rozpočtů zřizovatelů. Při zpracování praktické části byly využity osobní konzultace s vedením příspěvkových organizací a s pracovníky ekonomického oddělení pro upřesnění získaných údajů.

Závěrečná část obsahuje formulaci výsledků práce. V této části je provedena komparace zjištěných údajů, je provedeno porovnání finanční analýzy účetních výkazů, doplňkové činnosti jednotlivých organizací, poměrových ukazatelů, hospodářského výsledku, čerpání dotací z EU a přidělených prostředků ve vztahu k výdajům zřizovatele. Součástí závěrečné části práce jsou návrhy a doporučení pro zlepšení hospodaření vybraných příspěvkových organizací.

3 Teoretická východiska

3.1 Neziskové organizace

Neziskový sektor můžeme charakterizovat z dělení národního hospodářství České republiky, které se člení podle různých kritérií. Například Rektořík (2010) se zabývá čtyřmi kritérii, a to kritérium odvětví, sektoru, vlastnictví a kritériem financování provozu a rozvoje.

Tetřevová (2008) tento počet navíc rozšiřuje i o kritérium prostoru, na které je v současném globalizovaném světě rovněž potřeba brát zřetel. Z hlediska neziskového sektoru sehrává rozhodující význam způsob financování. V rámci kritéria financování provozu a rozvoje rozlišujeme v národním hospodářství dva následující sektory:

Ziskový sektor zahrnuje ekonomické subjekty, jejichž motivací je hlavně dosahování zisku. K výrobě zboží nebo poskytovaných služeb dochází na trhu, řídí se tržními cenami, které jsou dány zákonem nabídky a poptávky. Na svůj rozvoj subjekty získávají prostředky výhradně z tržeb (Tetřevová, 2008).

Neziskový sektor soustřeďuje takové subjekty, jejichž hlavním cílem není dosahování zisku, ale poskytování přímého užitku. Tyto organizace získávají prostředky na svůj provoz prostřednictvím přerozdělovacích procesů z veřejných rozpočtů nebo od jiných fyzických či právnických osob. V angličtině se pro neziskový sektor používá označení non-for-profit. Lze jej přeložit jako organizace nezaměřené na zisk. Neznamená to ovšem, že organizace, které nemají jako svůj primární účel zisk, jej nemohou vytvářet. Řídí se zásadou nerozdělování zisku, tzn., že zisk není rozdělen mezi členy, manažery nebo zaměstnance, ale je zpětně použit na činnost organizace (Tetřevová, 2008).

Neziskové organizace jsou organizace, které nebyly zřízeny za účelem podnikání (získání zisku), což je konstatováno i v zákoně č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů. Jedná se o organizace, o jejichž činnost je jiný zájem, ať už u státu, společnosti nebo určité skupiny lidí. Jsou především založeny za účelem provozování činnosti ve prospěch toho, kdo měl zájem na jejich zřízení. Větší důraz je kladen na důležitost výsledků hlavního podnikání, výše příjmu z této činnosti obvykle stojí až na druhém místě. Tyto organizace nemusí vždy být výhradně neziskové, přestože nejsou zřízeny, aby dosahovaly zisku.

V žádném případě není možné, aby se za neziskový subjekt vydávala fyzická osoba. Neziskové organizace jsou výhradně právnické osoby, mají svého zřizovatele, zakládají se podle různých právních předpisů, registrace se provádí na místech zákonem jim určených (Merličková Růžičková, 2013).

Podle Salamona (1997) jsou neziskové organizace založeny též za účelem charitativní a dobročinné činnosti. Zakladatelem mohou být různé ekonomické organizace. Patří sem církevní a náboženské společnosti zakládající zejména dobročinné, zdravotní, sociální a výchovné organizace. Dále domácnosti, které zakládají různé zájmové organizace v rámci uspokojení svých potřeb, příkladem je sdružení zahrádkářů. Dále podnikatelské subjekty, které spojuje zájem podporovat některou z činností např. výzkum. A samozřejmě to jsou vládní instituce, které prostřednictvím takovéto organizace provádí některou ze svých funkcí.

Obrázek 2: Členění neziskových organizací a jejich účetních předpisy

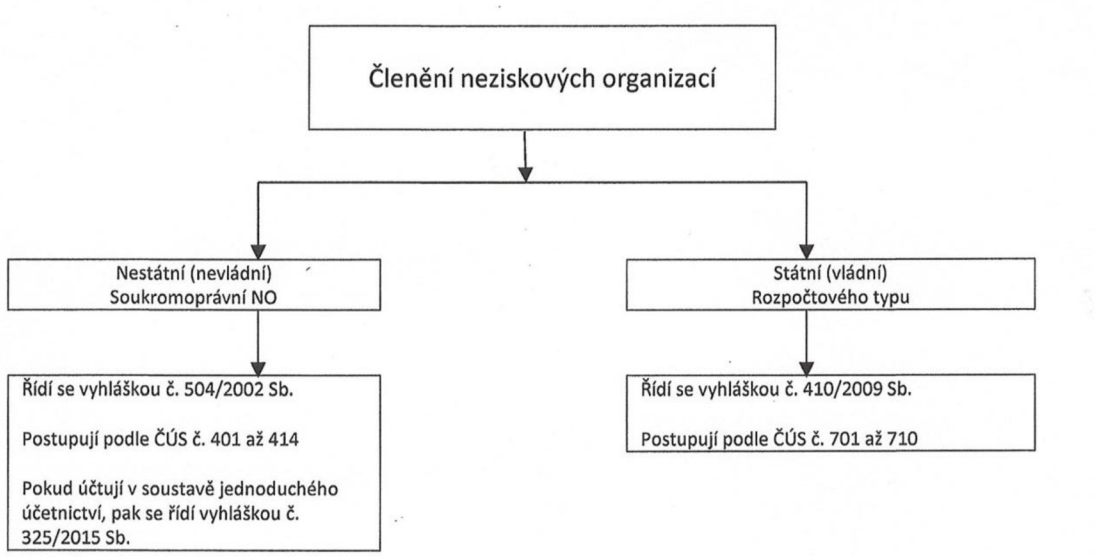

Zdroj: Kryšková (2019)

Podle Kryškové (2019) zákon o účetnictví nedefinuje ve svých ustanovení neziskové organizace. Vyhlášce 504/2002 Sb. používá pro neziskové subjekty označení účetní jednotky, u kterých hlavním předmětem činnosti není podnikání. Z hlediska účasti státu

na řízení neziskových organizací rozlišujeme státní (vládní) a nestátní (nevládní soukromoprávní.

3.2 Příspěvkové organizace

Mitwalleyová (2019) ve svém článku uvádí, že příspěvkové organizace (dále PO) jsou specifikem České a Slovenské republiky, kdy nejstarší z nich byly založeny již v 50. letech 20. století a doposud fungují. V zemích západní Evropy se s obdobnou právní formou nesetkáme. Podobný institut, který lze v určitých základních prvcích připodobnit české podobě PO nacházíme v právních řádech německy mluvících států nebo také ve Francii. Hovoříme však spíše o určitých veřejných institucích, u kterých je patrná vazba na financování ze strany státu a nejde o institut totožný s příspěvkovými organizacemi. Zde zabezpečení veřejných služeb zajišťují les etablissements publique– veřejné instituce či ústavy (Francie), Öffentliche Betriebe– veřejné podniky (Spolková republika Německo), Anstalt des öffentliches Rechts– veřejnoprávní instituce (Rakousko).

Z hlediska právního předpisu, podle kterého byly PO zřízeny, členíme PO na:

- státní PO, u kterých se jejich hospodaření řídí zákonem č. 218/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech a výkon zakladatelských nebo zřizovacích funkcí organizačních složek státu jsou dány zákonem č. 219/2000 Sb., o majetku České republiky a jejím vystupování v právních vztazích;
- PO územních samosprávních celků, u kterých zřizování, změny a zániku upravuje zákon č. 250/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů.

K PO zřízeným ÚSC patří příspěvkové organizace zřízené obcí podle zákona č. 128/2000 Sb., o obcích, PO zřízené městskými částmi územně členěných statutárních měst podle zákona o obcích, PO zřízené kraji podle zákona č. 129/2000 Sb., o krajích, PO zřízené hlavním městem Praha podle zákona č. 131/2000 Sb., o hlavním městě Praze, PO zřízené dobrovolnými svazky obcí a PO zřízené regionálními radami. Hospodaření všech výše uvedených PO se řídí zákonem č. 250/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů (Hošáková, Lang, 2018).

3.3 Vznik, vymezení a zánik příspěvkové organizace

Zákony č. 218/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech a č. 250/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů upravují zřizování, rušení, postavení a hospodaření příspěvkových organizací. Stát zastupovaný orgány státní správy i územní samosprávné celky tj. obce resp. kraje by měly z ekonomického pohledu zřizovat PO zejména pro zabezpečování neziskových činností, pro zabezpečení čistých nebo smíšených veřejných statků. Tyto organizace mají samostatnou právní subjektivitu, zapisují se do obchodního rejstříku, kdy návrh podává zřizovatel. Zřizovací listina musí obsahovat úplný název zřizovatele, název a sídlo PO, vymezení hlavního účelu, pro který je zřízena, předmět činnosti, označení statutárního zástupce, vymezení majetkových práv, vymezení pravidel pro výrobu a prodej zboží v rámci tzv. doplňkové činnosti, vymezení práv a povinností spojených s případným pronajímáním svěřeného majetku jiným subjektům, vymezení doby, na kterou je PO zřízena. Dále zřizovací listina musí obsahovat druhy zřizovatelem povolené doplňkové činnosti, která navazuje na hlavní činnosti PO. Doplňková činnost nesmí narušovat plnění hlavní činnosti a sleduje se odděleně, dále nesmí být ztrátová, jinak musí být zrušena. Oba zákony o rozpočtových pravidlech vytváří tlak na PO, aby zvyšovaly alokační efektivnost, když hospodaří s rozpočtovými prostředky často velmi objemově značnými. Oba zákony též zakazují, aby PO půjčovaly finanční prostředky jiným subjektům mimo veřejný sektor a aby také neručily za závazky jiných subjektů (Peková a kol., 2008).

Hošáková a Lang (2018) uvádí, že PO patří z pohledu daně z příjmu mezi veřejně prospěšné poplatníky, kteří v souladu se svým zakladatelským právním jednáním, statutem, stanovami, zákonem nebo rozhodnutím orgánů veřejné moci jako svou hlavní činnost vykonávají činnost, která není podnikáním. Z pohledu účetnictví jsou všechny PO dle zákona o účetnictví považovány za vybrané účetní jednotky.

Je-li PO zřízena na dobu určitou, pak její existence končí datem uvedeným v rozhodnutí zastupitelstva o jejím zřízení a ve zřizovací listině. Pokud je PO zřízena na dobu neurčitou a zřizovatel se rozhodne ji zrušit, pak obecní zastupitelstvo tento záměr projedná a rozhodne o termínu ukončení existence organizace. Je zapotřebí v obou případech započít kroky vedoucí k ukončení existence PO několik měsíců před datem, ke kterému organizace zanikne. Po tuto dobu je zapotřebí mimo jiné provést inventarizaci majetku

a závazků, ukončit účetnictví, oznámit o zániku organizace na všechna místa, kde je evidována apod. Tyto úkony může provést sama organizace, pokud je to nutné může zřizovatel pověřit např. obecní úřad dohledem nad těmito úkony (Moskovčiakova a spol., 2009).

3.4 Hlavní a doplňková činnost příspěvkových organizací

V rámci hlavní činnosti PO hospodaří s vlastními příjmy a s příjmy ze státního rozpočtu, které obdrží prostřednictvím svého zřizovatele nebo přímo na základě dotačního programu. Dosaženými příjmy hradí své výdaje. Jelikož zabezpečuje „veřejné služby“ na neziskovém principu a platby nepokryjí výši vzniklých nákladů, není finančně soběstačná, proto dostává finanční příspěvky z rozpočtu zřizovatele nebo ze státního rozpočtu (Hošáková a Lang 2018).

Hošáková a Lang (2018) dále uvádí, že kromě hlavní činnosti může PO provozovat tzv. jinou činnost, jejím cílem je dosažení zisku, jenž má sloužit jako dodatečný zdroj financování hlavní činnosti. Tuto činnost může organizace provozovat tehdy, má-li nedostatečně využité materiální a personální kapacity a není-li ohrožen rozsah a kvalita hlavní činnosti.

Dle vyhlášky 410/2009 Sb. se hlavní činností PO rozumí veškeré činnosti, pro které byla účetní jednotka zřízena jiným právním předpisem, zřizovací listinou nebo jiným dokumentem a jinou činností se rozumí činnosti stanovené jiným právním předpisem, nebo činnosti stanovené zřizovatelem ve zřizovací listině, například činnost doplňková, vedlejší, podnikatelská nebo jiná činnost.

Hospodářský výsledek hlavní činnosti a hospodářský výsledek činnosti doplňkové se na konci kalendářního roku spojí do jednoho hospodářského výsledku. Zlepšený výsledek hospodaření PO je vytvořen v případě, kdy skutečné výnosy jsou spolu s přijatým provozním příspěvkem vyšší než její provozní náklady. PO předkládá svou řádnou či mimořádnou účetní závěrku včetně inventarizační zprávy a dalších dokladů ke schválení zřizovateli. Vyhláškou č. 220/2013 Sb. je dána povinnost zřizovatele schvalovat účetní závěrku své PO. Zřizovatel má též povinnost informaci o schválení či neschválení účetní závěrky do Centrálního systému účetních informací státu (Hošáková a Lang 2018)

3.5 Hospodaření příspěvkových organizací

PO hospodaří s peněžními prostředky z rozpočtu svého zřizovatele, využívá také prostředky svých fondů i dary přijaté od fyzických či právnických osob. Dále hospodaří s peněžními prostředky získanými vlastní činností v hlavních a doplňkových aktivitách. Na základě vlastního rozhodnutí může zřizovatel odčerpat volné finanční prostředky, zasahovat ale do rozpočtu v průběhu roku by měl jen ze závažných a objektivních příčin. Tvorba fondů a jejich používání vyplývá z rozpočtových pravidel. Pouze fond FKSP je zřízen samostatnou vyhláškou Ministerstva financí. Fondy jsou velmi významným nástrojem, jejich pomocí je možné manipulovat s hospodářským výsledkem organizace (Merličková Růžičková, 2013).

Peková a kol. (2008) uvádí, že pro tržní systém je typické individuální rozhodování jednotlivců nebo firem o alokaci soukromých finančních prostředků, o produkci, o spotřebě. Vliv nabídky a poptávky se v dokonale konkurenčním trhu promítá do tvorby ceny, která je nástrojem efektivní alokace. V posledních více než sto letech tato situace už neplatí, dochází k selhání trhu. Mimo jiné jednou z příčin selhání trhu je i existence veřejných statků, čistých a smíšených), které na rozdíl od soukromých statků jsou spotřebovány kolektivně. Některé statky nemohou být pro obyvatelstvo zajišťovány soukromým sektorem v požadované kvantitě a kvalitě. Například v důsledku vysoké monopolní ceně jsou výrobky či služby pro sociálně slabší vrstvy obyvatel nedostupné. Dochází k selhání trhu a musí nastoupit stát nebo územní samospráva a zajistit produkci těchto statků např. zajištění základního vzdělání.

3.6 Nabývání majetku a darů u příspěvkových organizací

Zákon o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů upravuje nabývání vlastnictví příspěvkových organizací. Jako obecný princip platí, že PO nabývá majetek pro svého zřizovatele, není-li zákonem v konkrétních případech stanoveno jinak. Zřizovatel může stanovit, ve kterých případech k nabytí majetku je třeba jeho předchozí písemný souhlas. Obecná konstrukce je taková, že se zřizovatel stává zásadně vlastníkem majetku a to i přestože smlouvu uzavírá samotná PO. Rozhodnutí o tom, zda bude PO hospodařit pouze s majetkem zřizovatele či bude moci do svého majetku nabýt i některý majetek, bude na zřizovateli. Je nutné rozlišovat termín „majetek“ a „svěřený majetek“. Termín

„majetek“ se rozumí majetek nabývaný příspěvkovou organizací, resp. majetek nabývaný organizací pro sebe v rámci zákonných výjimek. Naopak termín „svěřený majetek“ se rozumí majetek ve vlastnictví zřizovatel, který je příspěvkové organizaci předán k hospodaření a je vymezen ve zřizovací listině (Maderová Voltnerová a Tégl, 2009).

Na základě darovací smlouvy nabývá PO bezplatně do svého vlastnictví nebo do vlastnictví zřizovatele nějakou konkrétní věc. Může se jednat o nabývání daru do vlastnictví zřizovatele či nabytí daru do vlastnictví PO. Pokud se jedná o nabytí daru do vlastnictví zřizovatele, musí být z darovací smlouvy jasné, že vlastníkem daru bude zřizovatel, přestože dar bude užívat organizace. Z legislativy nevyplývá povinnost mít k nabytí takového daru předchozí souhlas zřizovatele. Pokud ovšem PO nabývá darovaný majetek do svého vlastnictví, musí mít předchozí souhlas zřizovatele (Sikora, 2019).

3.7 Nakládání s majetkem příspěvkových organizací

Sikora (2019) popisuje, jak organizace s nabytým majetkem disponuje, užívá jej ke své činnosti, udržuje, opravuje, technicky zhodnocuje a v případě jeho dočasné nepotřebnosti pronajímá. Pokud se majetek stane nepotřebným, pak by měl být buď prodán, nebo vrácen zřizovateli či převeden jiné PO. Legislativa poměrně podrobně upravuje pořizování i vyřazování majetku. Nakládání s majetkem během doby, kdy s ním disponuje PO, je upraveno ve zřizovací listině či jednotlivými rozhodnutími zřizovatele.

Nakládání se svěřeným majetkem, který zřizovatel předal PO k hospodaření a zůstává ve vlastnictví zřizovatele. Zřizovatel stanoví obvykle ve zřizovací listině omezení a pravidla pro pronajímání svěřeného majetku. Přísná a striktní pravidla se vztahují na dlouhodobé pronájmy, kdy organizace může majetek pronajmout po předchozím souhlasu zřizovatele s tím, že mají povinnost stanovit nájemné minimálně ve výši ceny v místě obvyklé. Krátkodobé pronájmy zřizovatelé většinou nechávají zcela v pravomoci ředitele. Pokud PO má v úmyslu provést technické zhodnocení, měla by písemně požádat zřizovatele o souhlas. Jde totiž o významný zásah do majetku a vlastník tj. zřizovatel k tomu musí dát předem souhlas. V případě oprav zřizovatel jasně stanoví, že některé opravy provádí organizace na základě rozhodnutí ředitele, jiné provádí s předchozím souhlasem zřizovatele a ostatní realizuje zřizovatel na žádost organizace (Sikora, 2019).

Sikora (2019) dále uvádí, že pravidla pro nakládání s majetkem ve vlastnictví PO jsou volnější než s nakládáním se svěřeným majetkem. Disponování s vlastním majetkem bývá upraveno zřizovací listinou, aniž by zřizovatel vyžadoval ke každému jednotlivému úkonu předchozí souhlas. Někteří zřizovatelé mohou stanovit určitá omezení i při nakládání s investičním majetkem ve vlastnictví PO.

3.8 Inventarizace majetku příspěvkových organizací

Inventarizace majetku a závazku je jedním z nejdůležitějších součástí následné vnitřní kontroly PO. Obecně platná úprava inventarizace majetku a závazku je v zákoně o účetnictví a pro vybrané účetní jednotky včetně příspěvkových organizací je závazná vyhláška č. 270/2010 Sb., o inventarizaci majetku a závazků (Sikora, 2019).

Podle vyhlášky 270/2010 Sb., o inventarizaci majetku a závazků zahrnuje inventarizace zjištění skutečného stavu majetku a závazků a následné porovnání stavu majetku a závazků zjištěného inventurou se stavem účetním. Inventarizaci podléhají majetek a závazky na rozvahových účtech, majetek a závazky na podrozvahových účtech, peněžní fondy, jmění a upravující položky. Druhy inventarizace: periodická (prováděná ke dni řádné účetní závěrky), inventarizace provedena ve zvláštních případech ve vazbě na mimořádné události průběžná inventarizace. Způsoby provádění inventur dělíme na fyzickou a dokladovou inventuru. Fyzická inventura se provádí u majetku, který lze vizuálně ověřit, to znamená u hmotného majetku. Základním způsobem zjišťování skutečného stavu majetku je jeho fyzická existence. Dokladová inventura se provádí u nehmotného majetku a závazků, u kterých nelze vizuálně zjistit jejich existenci. Při dokladové inventuře je základním způsobem zjišťování stavu majetku ověřením podle inventarizační evidence. S inventarizací souvisí řada povinností: sestavení plánu inventur, stanovení pravidel pro jmenování členů inventarizační komise, zřízení inventarizační komise, zajištění případné změny ocenění, stanovení hranice, od které bude prováděno vzájemné odsouhlasení jednotlivých pohledávek a závazků, stanovení postupů pro vyhotovení účetních dokladů o inventarizačních nebo zúčtovatelných rozdílech a označení všech inventarizačních položek (majetku, závazků a ostatní inventarizačních aktiv a pasiv) inventarizačním indikátorem tj. jednoznačná identifikace majetku a závazků (inventarizační číslo). O výsledku inventarizace inventarizační komise vypracuje inventarizační zprávu, přílohou jsou inventarizační seznamy.

3.9 Účetnictví příspěvkových organizací

Předmět účetnictví je vymezen v § 2 zákona č. 563/1991 Sb., o účetnictví, v tomto paragrafu je uvedeno, že účetní jednotky účtují o stavu majetku a jiných aktiv, závazků a jiných pasiv, dále o nákladech a výnosem a o výsledku hospodaření. Účetní jednotky účtují o skutečnostech podvojným zápisem do období, s nímž tyto skutečnosti časově a věcně souvisí. Pokud nelze tuto zásadu dodržet, mohou účetní jednotky účtovat i v období, v němž uvedené skutečnosti zjistili. O veškerých nákladech a výnosech účtují bez ohledu na okamžik jejich zaplacení, což je uvedeno v § 3 zákona o účetnictví. O hospodaření účetních jednotek musí účetnictví mimo jiné poskytnout správné, včasné a věrohodné údaje. Mnoho manažerů v podnicích i neziskových organizacích pokládá účetnictví především jako nástroj k získání podkladů pro sestavení daňového přiznání, případně vyúčtování přijatých financí a nevidí v účetnictví prostředek pro zkvalitnění řízení, přestože účetní systém v České republice upřednostňuje potřeby finančního řízení před daňovým účetnictvím. Účetní systém je regulován Ministerstvem financí. (Stejskalová a kol., 2006)

V návaznosti na zákon o účetnictví vydává Ministerstvo financí pro jednotlivé účetní jednotky České účetní standardy, jejichž obsahem jsou popisy účetních metod nebo postupů účtování. České účetní standardy jsou podzákonnými normami, jejichž nedodržování nebo nerespektování může být sankciováno finančními úřady. Za přestupek lze uložit pokutu buď do výše 6 % hodnoty aktiv celkem, jestliže účetní jednotka nevede účetnictví od okamžiku vzniku do okamžiku zániku, případně nesestaví účetní závěrku, nebo do výše 3 % hodnoty aktiv celkem, pokud účetní jednotka nevede účetnictví tak, aby účetní závěrka sestavena na jeho základ podávala věrný a poctivý obraz předmětu účetnictví, nevede účetnictví správně, jestli účetní závěrka neobsahuje všechny povinné součásti, případně není ověřena auditorem, nebo účetní jednotka nezveřejní účetní závěrku nebo výroční zprávu, nebo neuschová účetní záznamy (Hošáková, Lang, 2018).

3.9.1 Peněžní fondy

PO mohou vytvářet peněžní fondy – fond rezerv (zdroj pro úhrady ztráty a sankcí), fond investic (zdroj pro úhradu investičních výdajů a oprav), fond odměn (rezerva na platy a zdroj financování odměn) a fond kulturních a sociálních potřeb (Sikora, 2019).

Sikora (2019) popisuje jednotlivé fondy:

Fond rezerv – zdrojem tohoto fondu je převod hospodářského výsledku na základě schválení zřizovatele, peněžní dary, provozní dotace spolufinancované z rozpočtu EU. Prostředky v rezervním fondu, jejichž zdrojem jsou dotace a účelově určené peněžní dary, se použijí na účel stanovený poskytovatelem. Další možné použití fondu vytvořeného ze zlepšeného hospodářského výsledku a účelově neurčených darů lze použít k dalšímu rozvoji činnosti, časovému překlenutí dočasného nesouladu mezi výnosy a náklady, k úhradě případných sankcí uložených za porušení rozpočtové kázně, k úhradě své ztráty za předchozí léta nebo k posílení fondu investic (se souhlasem zřizovatele).

Fond investic – zdrojem tohoto fondu jsou peněžní prostředky ve výši odpisů (podle odpisového plánu, který schvaluje zřizovatel), investiční příspěvky od zřizovatele, investiční dotace z veřejných rozpočtů, příjmy z prodeje dlouhodobého hmotného majetku (jde-li o majetek svěřený, pak po předchozím souhlasu zřizovatele), peněžní dary určené k investičním účelům a převod financí z rezervního fondu se souhlasem zřizovatele. Z investičního fondu lze pořídit dlouhodobý hmotný a nehmotný majetek (nelze použít na pořízení drobného dlouhodobého hmotného ani nehmotného majetku), technické zhodnocení majetku, úhrada investičních úvěrů a půjček, odvod do rozpočtu zřizovatele, pokud to zřizovatel nařídí, nebo na opravy a údržbu veškerého majetku, který organizace používá.

Fond odměn – zdrojem fondu je opět zlepšený hospodářský výsledek nebo peněžní dary určené na platy. Přednostně je možné finanční prostředky z tohoto fondu použít na úhradu případného překročení stanoveného objemu prostředků na platy nebo na odměny pro zaměstnance.

Fond kulturních a sociálních potřeb (FKSP) je jediným skutečným fondem. Disponuje samostatným bankovním účtem. Jeho tvorba je podložena reálnými peněžními příjmy. Zdrojem tohoto fondu je základní příděl, který činí 2 % z ročního objemu nákladů na platy a náhrady platu, popř. na mzdy a odměny za pracovní pohotovost. Dalším zdrojem tohoto fondu mohou být peněžní a jiné dary určené do fondu nebo příjmy z pronájmu rekreačních a sportovních zařízení, kde je podmínkou, že se jedná o zařízení, na jejichž provoz PO organizace přispívá z fondu odměn. Při čerpání z tohoto fondu se vychází z příslušných ustanovení vyhlášky č. 114/2002 Sb. o fondu kulturních a sociálních potřeb. Peněžní

prostředky z FKSP lze použít například na příspěvky na provoz zařízení, která slouží kulturnímu a sociálnímu rozvoji zaměstnanců, na nákup pracovní obuvi, masáže, pořízení hmotného majetku, který slouží kulturním a sociálním potřebám zaměstnanců, příspěvky na závodní stravování, dovolenou či rekreaci. Dále lze finanční prostředky použít na příspěvek na kulturu, vzdělávání, tělovýchovu a sport zaměstnanců a jejich rodinných příslušníků např. vstupenky na kulturní, tělovýchovné a sportovní akce, náklady na vzdělávací kurzy apod. Z tohoto fondu je možné také pořídit dary zaměstnancům za mimořádnou aktivit ve prospěch zaměstnavatele či dary při pracovních nebo životních výročích.

3.9.2 Účetní výkazy

Prokůpková a Svoboda (2014) uvádějí, že účetní výkazy (dále jen UV) jsou setříděné informace na určité úrovni systematicky vypovídající o majetkové a finanční situaci, o výsledku hospodaření, o zdrojích a užití peněžních prostředků účetní jednotky. Hlavním cílem ÚV obecně je podávat věrný obraz o stavu majetku účetní jednotky, jejích závazků k určitému datu, výsledku hospodaření za účetní období, změnách její finanční situace, přehledu její finanční pozici a dalších informacích uvedených v příloze jako vysvětlujícího dokumentu. Aby mohla být dodržena koncepce a splněn cíl poslání ÚV, jsou závazným způsobem stanoveny:

- Struktura údajů ÚV, která stanovuje jednotný přístup k členění majetku, závazků, vlastního jmění, nákladů a výnosů;
- Základní míra podrobnosti údajů v ÚV;
- Obsahové vymezení údajů ÚV a jednotné stanovení způsobu oceňování jednotlivých položek majetku a závazků;
- Způsob zjišťování výsledku hospodaření.

Rozvaha

Rozvaha je jedním z nejdůležitějších ÚV, zachycuje majetek organizace ze dvou hledisek. Jedná se o hledisko konkrétních forem majetku, kdy na straně aktiv je uvedeno, z jakých položek se skládá celkový majetek organizace (např. software, stavby, pozemky, nedokončené investice, zásoby, pohledávky, peníze na účtech). Dále pak hledisko zdrojů

financování majetku, kdy na straně pasiv je uvedeno, jak byly jednotlivé položky majetku pořízeny, zda z vlastních či cizích zdrojů. U jednotlivých položek aktiv se sleduje brutto stav (ocenění majetkových položek – vstupní cena), korekce (oprávky), netto stav (tj. upravený brutto stav o příslušné korekce) a netto stav za minulé období. Rozvaha podává rychlé a přehledné informace z oblasti aktiv a pasiv. Z oblasti aktiv se jedná o informace o konkrétních druzích majetku, ocenění majetku, spotřebě a opotřebení majetku a o případném dočasném snížení hodnoty majetku. Z oblasti pasiv se zejména jedná o informace týkající se výše zdrojů a jejich struktura vzhledem k vlastnictví (vlastní i cizí zdroje), časové omezení zdrojů (dlouhodobé nebo krátkodobé závazky včetně úvěrů) a akceptování zásady opatrnosti (tvorba rezerv) (Prokůpková, Svoboda, 2014).

Výkaz zisků a ztráty

Výkaz zisku a ztráty je finanční výkaz, který shrnuje výnosy, náklady a výdaje vzniklé během určitého období, obvykle fiskálního čtvrtletí nebo roku. Tyto záznamy poskytují informace o schopnosti nebo neschopnosti společnosti generovat zisk zvýšením výnosů, snížením nákladů nebo obojím (Investopedia.com, 2017). V tomto výkaze se používá druhové členění nákladů a výnosů. Náklady (vstupy) jsou snížením ekonomického prospěchu během účetního období. Náklady lze považovat za základní ukazatele provozu. Představují úbytek, spotřebu aktiv v peněžním i nepeněžním vyjádření a zároveň vznik závazků (zvýšení dluhů). Výnosy (výstupy) jsou evidované výkony organizace, jedná se zvýšení ekonomického prospěchu během účetního období. Představují přírůstek aktiv v peněžním i nepeněžním vyjádření a zvýšení či vznik pohledávky. Samotným nákladem a výnosem jsou poskytnuté a přijaté dotace, což činí z výkazu zisků a ztráty výkaz s ojedinělou strukturou s nároky na odpovídající vhodnou interpretaci. Podstatou výkazu zisku a ztráty je porovnání nákladů a výnosů, jehož výsledkem je zisk nebo ztráta ve struktuře hlavní a vedlejší činnosti, obě tyto části tvoří celkový výsledek hospodaření uvedený v rozvaze (Prokůpková, Svoboda, 2014).

Příloha

Tento výkaz je z části exaktním číselným vyjádřením a z části vysvětlujícím komentářem a vyjádřením ke skutečnostem. Příloha vysvětluje použité metody, jejich působení

na strukturu rozvahy a na tvorbu výsledku hospodaření tzn. respektování zásady kontinuity vykazovaných dat. Dále výkaz příloha umožňuje vyjádřit podmíněnost vybraných ukazatelů, tzn. respektování zásady úplnosti. Mimo to příloha uvádí vybrané obraty účtů z účetních knih, umožňuje detailní kontrolu tvorby a užívání finančních fondů atd. (Prokůpková, Svoboda, 2014)

Přehled o peněžních tocích (Cash Flow)

Výkaz Cash Flow zpodrobňuje peněžní prostředky uvedené v rozvaze a současně podává bližší informace o peněžních tocích v průběhu účetního období. Toková veličina odráží přírůstek a úbytek peněžních prostředků při jakékoliv činnosti organizace. Hlavním účelem sestavení tohoto výkazu je poskytnutí podrobných údajů o výsledcích finančního řízení, odráží se v něm podrobné výsledky provozní, finanční a investiční činnosti organizace. Hlavní informace, které lze z výkazu zjistit jsou stav peněžních prostředků na začátku a konci účetního období, hlavní zdroje, z nichž byly finanční prostředky získány a podíl těchto jednotlivých zdrojů (vztah mezi interními a externími peněžními zdroji), kolik peněz účetní jednotka vytvořila a kolik jich užila v průběhu účetního období, kde se prostředky vytvořily, kdo je vytvořil a jak byly použity, informace o změnách finanční pozice, především o změnách likvidity, hlavní postupy řídících pracovníků a hlavní zásady strategii společnosti v oblasti financování a celkový trend ve finanční situaci účetní jednotky. (Prokůpková, Svoboda, 2014)

Obrázek 3: Vzájemná provázanost účetních výkazů

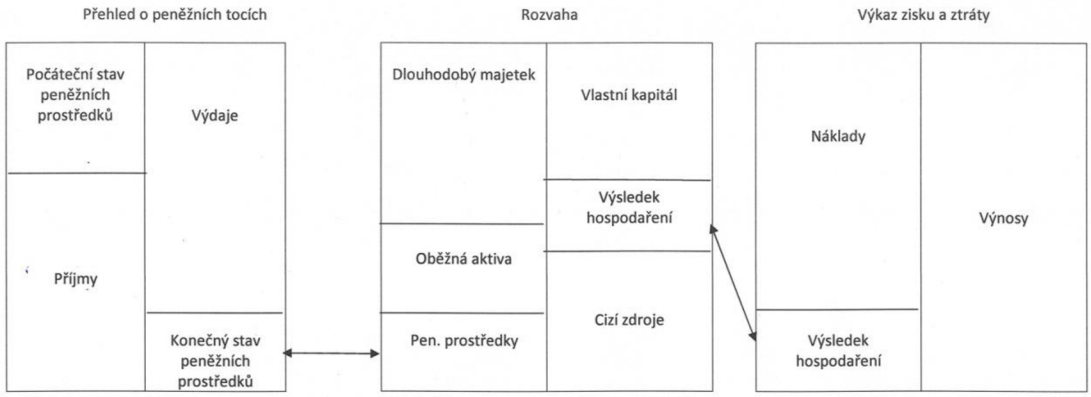

Zdroj: Knápková a spol. (2013)

Mezi jednotlivými výkazy existuje vzájemná provázanost. Základem je rozvaha, která zobrazuje majetkovou a finanční strukturu. Významným zdrojem financování je hospodářský výsledek za účetní období, který je do rozvahy převzat z výkazu zisku a ztráty. Z hlediska majetkové struktury je důležité, jaký je stav finančních prostředků. Rozdíl mezi stavem finančních prostředků na začátku a na konci období pak dokumentuje cash flow (Knápková a spol, 2013).

3.9.3 Schvalování účetní závěrky

Prokůpková, Bartoš (2014) konstatují, že smyslem schvalování účetní závěrky je zjištění a potvrzení, zda uživatel výkazů účetní závěrky má dostatečnou jistotu, že výkazy řádně odrážejí finanční činnosti a podmínky v organizaci. Před samotným procesem schvalování účetní závěrky bude obvykle předcházet proces ověřování a dohledu nad zpracováním a vykazováním dat v účetní závěrce. Metody ověřování se dosáhne určité míry jistoty, že účetní závěrka umožňuje efektivní posouzení úplnosti a průkaznosti účetnictví a vyhodnocení předvídatelných rizik a ztrát ve vztahu k věrnému a poctivému obrazu předmětu účetnictví a finanční situace účetní jednotky. Proces ověřování lze chápat jako proces průběžného dohledu spíše než jako jednorázová záležitost.

Cíl schválení účetní závěrky je posouzení úplnosti a průkaznosti účetní závěrky ve vztahu k věrnému a poctivému obrazu předmětu účetnictví. Úplnost znamená, že účetní závěrka

obsahuje v souladu s účetními metodami veškerá aktiva, závazky, práva, údaje o kapitálu a zároveň vykázané položky reálně existují. Účetnictví je průkazné, pokud jsou splněny požadavky zákona o účetnictví, všechny záznamy jsou průkazné a byla provedena inventarizace (Prokůpková, Bartoš, 2014).

Prokůpková, Bartoš (2014) také uvádějí: Nároky a požadavky na průkaznost účetního záznamu jsou stanoveny právním rámcem. Účetní záznam je průkazný pokud, lze prokázat shodu se skutečností, lze porovnávat se skutečností, lze prokázat obsahem jiného průkazného účetního záznamu nebo skutečnosti realizované výhradně uvnitř účetní jednotky lze prokázat odsouhlasením odpovědné osoby. Posouzení, zda účetní závěrka umožňuje efektivně určit předvídatelná rizika a ztráty související a hospodařením účetní jednotky spočívá v použití metod spojených se zásadou opatrnosti a podmíněnosti a je to především oceňování, tvorba opravných položek, tvorba rezerv, dohadné položky, odpisová politika, podrozvahová evidence a příloha k účetní závěrce. Tyto účetní metody pomáhají zjistit, zda účetní závěrka umožňuje efektivní posouzení a vyhodnocení finanční situace účetní jednotky, případně umožňuje odhalit a posoudit míru rizik, které by mohly výrazně ovlivnit budoucí finanční situaci účetní jednotky.

3.10 Rozpočetnictví příspěvkových organizací

Dle Stejskalové a kol., (2006) je rozpočetnictví úzce spojeno s plánováním. Plánování stanovuje směr a cíle (vize) organizace pomocí vymezení úkolů na základě ekonomických a peněžních ukazatelů. Rozpočet stanovuje hodnotové ukazatele na budoucí období v peněžních jednotkách. Kvalitní rozpočetnictví vyžaduje spoustu času, dokonce několik let pro vytvoření spolehlivého systému. Dle zákon o rozpočtových pravidlech musí být rozpočet PO sestavený jako vyrovnaný. PO mimo jiné hospodaří s finančními prostředky přijatými z rozpočtu svého zřizovatele. PO je povinna plnit úkoly nejhospodárnějším způsobem a dodržovat stanovené vztahy ohledně finančních prostředků k rozpočtu zřizovatele. Rozpočet PO sestavují podle metodiky uvedené ve zřizovací listině nebo dle zákona, podle kterého jsou zřízeny. V rámci přípravy rozpočtu je nutné věnovat pozornost sběru a analýze informací, nejčastěji používanou metodou pro předpověď výnosů a nákladů je kvalifikovaný odhad podle loňských výsledků, případně očekávané výsledky z nových aktivit. Nejvýznamnější část výnosů většinou tvoří příspěvek od zřizovatele, příjmy z vlastní činnosti, subvence a dary.

Rozpočet na nákup dlouhodobého majetku tzv. kapitálový rozpočet zachycuje strategický a dlouhodobý záměr organizace v oblasti obnovy a rozvoje dlouhodobého majetku, popř. jeho opravu či rekonstrukci. Za zdroj kapitálového rozpočtu lze považovat: účelové dotace na nákup dlouhodobého majetku z rozpočtu zřizovatele, dotace ze státního rozpočtu na reprodukci majetku, výnosy z prodeje hmotného dlouhodobého majetku se souhlasem zřizovatele, účelové dary od jiných subjektům, převod z rezervního fondu (Stejskalová a kol., 2006).

Správně sestavený rozpočet a systémová práce s ním snižuje rizika plynoucí ze změny předpokládané hodnoty vstupů či výstupů. Je dobré vědět, kdy, kde a které náklady nám tvoří a z jakých výnosů budou kryty. Zejména finanční prostředky vázané na určité období či projekty mohou být nesledováním rozpočtu ohroženy. Čerpání rozpočtu je nutné sledovat pravidelně, vhodné je provádět kontrolu každý měsíc, u menších organizací čtvrtletně (Vrzáček, 2017)

3.10.1 Schvalování rozpočtu a rozpočtového výhledu

Dle zákona 250/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů PO sestavují rozpočet a střednědobý výhled rozpočtu, který schvaluje zřizovatel. Schválený rozpočet lze považovat za ideální stav, ke kterému by celoroční hospodaření PO mělo směřovat. Odchylky (změny) není nutné schvalovat, organizace by je měla případně vysvětlit či zdůvodnit zřizovateli při rozboru hospodaření. Schválený rozpočet ale může být považován za závazný v celém svém rozsahu. Počet změn, které budou schváleny, bude záviset na podrobnosti rozpočtu. Tento postup ovšem znamená velké zatížení jak PO samotných, tak i jejich zřizovatelů. Součástí výnosů je mimo jiné také příspěvek zřizovatele na provoz, který schvaluje zastupitelstvo v rámci rozpočtu zřizovatele (Sikora, 2019).

PO zveřejní návrh rozpočtu, schválený rozpočet, návrh střednědobého výhledu rozpočtu, schválený střednědobý výhled rozpočtu buď na svých internetových stránkách nebo na internetových stránkách zřizovatele či způsobem v místě obvyklým. Návrh rozpočtu má být zveřejněn nejméně 15 dnů přede dnem jeho projednání zřizovatelem a musí být zveřejněn do jeho schválení. Schválený rozpočet se zveřejní do 30 od jeho schválení a musí být zveřejněn až do doby schválení rozpočtu následujícího roku. Obdobně je tomu

tak při zveřejnění návrhu střednědobého výhledu rozpočtu a schváleného střednědobého výhledu rozpočtu. Rozpočtová opatření PO nezveřejňují (Sikora, 2019).

3.11 Vnitřní předpisy

Ke zdokonalení způsobu řízení přispívá mimo jiné i tvorba vnitřních předpisů organizace (vnitřní směrnice, interní pokyny). Praxe potvrzuje, a to nejen v oblasti státní správy, že vnitřní předpisy jsou závazným prvkem a faktorem úrovně řídící činnosti, která na kvalitě vnitřních předpisů závisí. Vnitřní předpisy mají, kromě jiného, stabilizovat účelný způsob řízení a organizaci práce, vymezit odpovědnost a stanovit pravomoci a povinnosti. Potřeba vypracování vnitřních předpisů vyplývá v prvé řadě ze zákonných předpisů a v druhé řadě z vnitřních potřeb příslušného subjektu. Z hlediska účetní jednotky je potřeba některé její činnosti ošetřit a jasně a srozumitelně stanovit vzhledem k povinnostem, které pro účetní jednotku vyplývají a které jsou stanoveny v platných právních přepisech. Dále si může účetní jednotka stanovit, vymezit nebo rozhodnout v rámci svých vnitřních potřeb v určitých činnostech nebo oblastech své vlastní postupy, pravidla, organizaci práce. Soustava řídících aktů je závislá na řadě faktorů, zejména na velikosti účetní jednotky a členitosti její organizační struktury. Mezi řídící akty lze zařadit řád, směrnice, pokyn, příkaz, rozhodnutí apod. Vnitřní předpis musí být logický, přehledný a stručný, text musí být snadno srozumitelný a jednoznačný. Po jazykové stránce musí být vnitřním předpisům věnována zvláštní péče. Při tvorbě vnitřních předpisů je nutné zajistit soulad s právními předpisy i s normami stejného nebo vyššího stupně (Podhorský, Svobodová, 2003).

3.12 Zdanění příspěvkových organizací

Neziskové organizace tj. i PO mohou být plátci a poplatníky všech daní, většinou je však u nich uplatňován omezený daňový režim. Díky tomu, že se jedná o veřejně prospěšnou činnost, jsou využívána různá zvýhodnění (úlevy, osvobození nebo výjimky ve zdanění). Daň z příjmu právnických osob je upraven zákonem č. 586/1992 Sb., zákona o dani z příjmu v platném znění. Pro výpočet této daně je nutné rozlišit činnosti organizace

na hlavní (cíl, poslání organizace) a vedlejší (hospodářskou). Pro vymezení hlavní činnosti se vychází ze statutů, stanov, zřizovacích nebo zakládacích listin (Rektořík, 2010).

Předmětem daně z příjmů právnických osob jsou obecně příjmy (výnosy) z veškeré činnosti a z nakládání s veškerým majetkem. U příspěvkových organizací podléhají dani pouze subjekty dosahující zisku. Většina států světa ale volí jiný přístup. Příjmy z veřejně prospěšných činností vůbec nezpoplatňují (Defourny, 2014).

U poplatníků, kteří nebyli zřízeni nebo založeni za účelem podnikání, je předmět daně vymezen úžeji, dani v zásadě podléhají pouze příjmy z činností, ve kterých dosahují zisku, včetně příjmu z reklamy a z nájemného. Předmětem daně z příjmu PO nejsou příjmy dosažené v hlavní činnosti, pokud náklady vynaložené na tyto příjmy jsou vyšší než tyto příjmy. Dále předmětem daně nejsou úroky z vkladů na běžném účtu, dotace a jiné formy státní podpory nebo podpory z rozpočtu obcí. Základem daně z příjmu právnických osob je rozdíl, o který příjmy převyšují výdaje při respektování jejich věcné a časové souvislosti. Podle zákona o daních z příjmu jsou neziskové organizace povinny vést účetnictví tak, aby ke dni účetní závěrky byly vedeny odděleně příjmy, které jsou předmětem daně, od příjmů, které nejsou předmětem daně nebo předmětem daně jsou, ale jsou od ní osvobozeny (Rektořík, 2010).

Důležitou skupinou příjmů, kterých může PO za účetní období dosáhnout, jsou příjmy, které z pohledu daně z příjmů právnických osob jsou vždy předmětem daně. Příjmy, které jsou předmětem daně, obecně členíme na příjmy od daně osvobozené, příjmy zdaněné zvláštní sazbou a příjmy zahrnuté do základu daně z příjmu. Příjmy osvobozené od daně se vůbec u PO nevyskytují. Pro příjmy zdaňované zvláštní sazbou daně u veřejně prospěšného poplatníka, který není obcí, krajem, nebo veřejnou vysokou školou, veřejnou výzkumnou institucí, poskytovatelem zdravotních služeb je určena zvláštní sazba daně z příjmu ve výši 19 % z úrokového příjmu z účtu a vkladu u bank a spořitelních a úvěrových družstev. Toto zdanění je pro vyjmenované veřejně prospěšné poplatníky konečné, tj. úroky jsou jim připisovány v netto výši po sražení daně. Tento příjem je z účetního výsledku hospodaření prostřednictvím řádku 120 daňového přiznání PO vylučován. Příjmy, které jsou zahrnované do základu daně, jsou zejména příjmy z reklamy, z nájemného s výjimkou pronájmu státního majetku, z doplňkové činnosti a ze „ziskové“ hlavní činnosti (Hošáková, Lang, 2018).

PO často přijímají finanční částky, které mohou mít charakter sponzorského daru. Darem se rozumí bezúplatný převod majetku (peněžní prostředky, zásoby, drobný dlouhodobý hmotný nebo nehmotný majetek, případně dlouhodobý hmotný či nehmotný majetek, nemovitost nebo jiný majetkový prospěch) na základě darovací smlouvy. Od aktu darování z hlediska daně z příjmů je nutné odlišit sponzorování, které je založeno na recipročním poskytování propagační a reklamní služby. PO je v pozici poskytovatele služby a sponzor je v pozici příjemce služby. Úplata za poskytování reklamních služeb je často nepřesně označována jako sponzorský dar či sponzorský příspěvek. Sponzorský dar je z hlediska daně z příjmu úplatou za poskytování reklamních služeb a je předmětem daně (Hošáková, Lang, 2018).

Příjmy z nájemného s výjimkou pronájmu státního majetku jsou vždy předmětem daně z příjmů. Stanoví-li zřizovatel ve zřizovací listině, že vybrané nájemné ze svěřeného majetku od třetí osoby je příjmem organizace, pak PO účtuje o výnosech z nájemného se všemi daňovými dopady (Hošáková, Lang, 2018).

3.13 Finanční kontrola

Dle Rektoříka (2007) byla potřeba uceleného kontrolního systému veřejných financí akceptována v dokumentech hodnotících připravenost České republiky na členství v EU. Bylo to i jednou z podmínek pro využívání předvstupních fondů a po vstupu do EU čerpání strukturálních fondů. Z tohoto důvodu byl schválen zákon 320/2001 Sb., o finanční kontrole ve veřejné správě, který stanoví předmět, hlavní cíle, zásady uspořádání a rozsah finanční kontroly mezi orgány veřejné správy a uvnitř orgánů veřejné správy. Podle § 9 zákona 320/2001 Sb., o finanční kontrole ve veřejné správě územní samosprávné celky kontrolují hospodaření s veřejnými prostředky u příspěvkových organizací, kterou zřídili, ve své působnosti. Podle tohoto zákona jsou územní samosprávné celky povinny vytvořit systém finanční kontroly, kterým zajistí finanční kontrolu jak svého hospodaření, tak i hospodaření svých organizačních složek a příspěvkových organizací ve své působnosti. Současně zajistí prověřování přiměřenosti a účinnosti tohoto systému a pravidelně, nejméně jednou ročně, jeho hodnocení. Hlavními cíli finanční kontroly je prověřovat dodržování právních předpisů, zajištění ochrany veřejných prostředků proti rizikům, nesrovnalostem nebo jiným nedostatkům způsobeným zejména porušením právních předpisů, nehospodárným, neúčelným a neefektivním nakládáním s veřejnými

prostředky nebo trestnou činností. Při výkonu finanční kontroly se zjišťuje skutečný stav hospodaření s veřejnými prostředky a jeho porovnání s příslušnou dokumentací, sleduje se správnost postupů při hospodaření s veřejnými prostředky, šetří se a ověřují se skutečnosti týkajících se operací, provádí se kontrolní výpočty a analýza údajů ve finančních výkazech nebo jiných informačních systémech a vyhodnocují se jejich vzájemné vztahy.

Dle zákona 320/2001 Sb., o finanční kontrole samotná PO vykonává interní audit. Interní audit vykonává funkčně nezávislý útvar, případně k tomu zvlášť pověřený zaměstnanec, organizačně oddělený od řídících výkonných struktur. Interní audit je nezávislé a objektivní přezkoumávání a vyhodnocování operací a vnitřního kontrolního systému orgánu veřejné správy, které zjišťuje, zda právní předpisy, přijatá opatření a stanovené postupy jsou v činnosti orgánu veřejné správy dodržovány, rizika vztahující se k činnosti orgánu veřejné správy jsou včas rozpoznávána a zda jsou přijímána odpovídající opatření k jejich vyloučení nebo zmírnění. Výsledky interního auditu jsou souhrnně uváděny v roční zprávě předkládané vedoucímu orgánu veřejné správy. Zpráva a přijatá opatření jsou podkladem pro vypracování roční zprávy orgánu veřejné správy, která zahrnuje údaje a informace o výsledcích finanční kontroly v tomto orgánu (Rektořík, 2007).

Financování neziskových organizací je mimo jiné využíváním cizích zdrojů, které lze získat z různých zdrojů. Většinou se jedná o veřejné prostředky nebo prostředky privátního sektoru a zahraniční zdroje, jedná se zejména o prostředky Evropské unie. Při nakládání s cizími prostředky je nutné počítat s externí kontrolou. Účelem kontroly bývá zjištění, zda příjemce nakládá s finančními prostředky, jak má. Externí kontrola je pohled zvenčí tj. posouzení stavu organizačních procesů a kvality hospodaření (Vrzáček, 2017).

3.14 Nástroje řízení ve veřejném sektoru

Vodáková (2013) charakterizuje řízení (management) jako soubor ověřených postupů, názorů, zkušeností, doporučení a metod, které manažeři využívají k plnění specifických činností nezbytných k dosažení cílů organizace. Má tři úrovně – strategickou, taktickou a operativní. Tyto úrovně na sebe navzájem navazují a liší se mírou kompetencí a odpovědnosti, způsobem a rozsahem stanovených úkolů a časovým intervalem realizace

úkolů. Na vrcholové (strategické) úrovni jsou určovány cíle a úkoly pro úroveň taktickou. Strategické řízení se odehrává v dlouhých časových úsecích (letech), hlavním cílem tohoto řízení je formulace strategií organizace a kontrola jejich realizace. Od řídících pracovníků této úrovně řízení se očekává kreativita, inovace a celkový pohled o orientace v okolí organizace. Taktické řízení probíhá v kratším časovém horizontu a má užší záběr než řízení strategické. Zaměřuje se ale na podrobnější úkoly. Výsledky řídící práce jsou zde hodnoceny bezprostředně po splnění cílů. Na nejnižší úrovni organizace (jednotlivý pracovníci) probíhá především operativní řízení představující soubor řídících činností, jejichž hlavním úkolem je zabezpečit odpovídající průběh řízených procesů. Toto řízení se vyznačuje nejvyšším stupněm podrobnosti a nejkratším časovým horizontem. Dalším druhem řízení je ekonomické, které lze zjednodušeně chápat jako systém plánování a hodnocení ekonomických aktivit. Ekonomické řízení je spojováno s ekonomickými kategoriemi efektivnosti, hospodárnosti a účelnosti neboli tzv. koncepce 3E.

Ve veřejném sektoru existuje celá řada procesů, které mají charakter rozhodovacího procesu. Jedná se o sociální aktivitu, přičemž základním univerzálním kritériem je sledování veřejného zájmu. Základními prvky rozhodovacího procesu jsou rozhodovací subjekt a objekt rozhodování, které jsou spjaty kanály přímé a zpětné vazby (Ochrana, 2002).

3.15 Školské právnické osoby

Školská právnická osoba je právnickou osobou zřízenou podle zákona 561/2004 Sb., jejíž hlavní činností je poskytování vzdělávání podle vzdělávacích programů uvedených v § 3 a školských služeb podle tohoto zákona. U tohoto typu právnické osoby je hlavní činnost tak jednoznačně a výslovně vymezena, je omezena pouze na uskutečňování vzdělávání a školských služeb. Např. příspěvkové organizaci územního samosprávného celku lze do hlavní činnosti svěřit podstatně širší rozsah úkolů zřizovatele. Školská právnická osoba může rovněž jako jakákoliv PO vedle hlavní činnosti uskutečňovat i doplňkovou činnost, která však nesmí být na úkor hlavní činnosti. Zřizovatelem školské právnické osoby může být:

1) Kraj, obec a dobrovolný svazek obcí, jehož předmětem činnosti jsou úkoly v oblasti školství (dále jen "svazek obcí"), zřizuje školy a školská zařízení jako školské právnické osoby nebo PO;
2) Ministerstvo zřizuje školy a školská zařízení jako školské právnické osoby nebo státní PO;
3) Ministerstvo obrany, Ministerstvo vnitra, Ministerstvo spravedlnosti a Ministerstvo práce a sociálních věcí zřizuje školy a školská zařízení jako organizační složky státu nebo jako jejich součásti. Ministerstva a ostatní organizační složky státu mohou zřizovat mateřské školy a zařízení školního stravování jim sloužící, a to jako státní PO;
4) Ministerstvo zahraničních věcí zřizuje školy při diplomatické misi nebo konzulárním úřadu České republiky jako součást těchto úřadů;
5) Ministerstva a ostatní organizační složky státu plní funkci zřizovatelů škol a školských zařízení jménem státu;

6) Registrované církve a náboženské společnosti, kterým bylo přiznáno oprávnění k výkonu zvláštního práva zřizovat církevní školy, ostatní právnické osoby nebo fyzické osoby zřizují školy a školská zařízení jako školské právnické osoby nebo jako právnické osoby, jejichž předmětem činnosti je poskytování vzdělávání nebo školských služeb podle tohoto zákona, a to i v případě, že převažujícím předmětem činnosti takové právnické osoby je podnikání;
7) Právnická osoba a organizační složka státu nebo její součást může vykonávat činnost školy nebo školského zařízení, školy a školského zařízení, nebo i více škol nebo školských zařízení.

Od ledna roku 2003 jsou mezi PO zařazena předškolní a školská zařízení na základě zákona 564/1990 Sb., o státní správě a samosprávě ve školství. Tento zákon znamenal velký průlom v právním postavení škol, ukládal obcím a krajům, aby ve své samostatné působnosti zajistili změnu právní formy od 1. 1. 2003 a přechod předškolních zařízení, škol a školských zařízení, které do této doby neměly právní subjektivitu. Představitelům škol kromě zajištění rutinního běhu školy nastali povinnosti v rámci zajišťování smluvních vztahů, personálních a mzdových záležitostí, zajištění vedení účetnictví atd. Zákon 564/1990 Sb. byl zrušen zákonem 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělání dále jen školský zákon. Školský zákon mimo jiné stanovuje podmínky, za nichž se vzdělávání a výchova uskutečňují, vymezuje práva a povinnosti fyzických a právnických osob při vzdělávání a stanovuje působnost orgánů vykonávající státní správu a samosprávu ve školství. Školský zákon do konce roku 2004 připouštěl jedinou právní formu a tou byly PO. Od tohoto data se rozšířili možnosti, zejména je nové označení „školská právnická osoba“. Činnost školy nebo školského zařízení může vykonávat i organizační složky státu. Název právnické osoby a organizační složky státu musí obsahovat označení druhu nebo typu školy, součástí názvu musí být upřesňující přívlastek (Merličková Růžičková, 2013).

3.15.1 Financování školství

Rektořík (2003) uvádí: „Veřejný sektor je část národního hospodářství, ve kterém jsou ve veřejném zájmu uspokojovány potřeby společnosti a občanů formou statků prostřednictvím veřejné služby, je financována převážně z veřejného rozpočtu, je zřízena

a spravována veřejnou správou, rozhoduje se v ní převážně s využíváním veřejné volby a podléhá veřejné kontrole. A ještě dodatek: tenduje k neefektivnosti.“

Obrázek 4: Tok peněz a hodnot ve veřejném sektoru

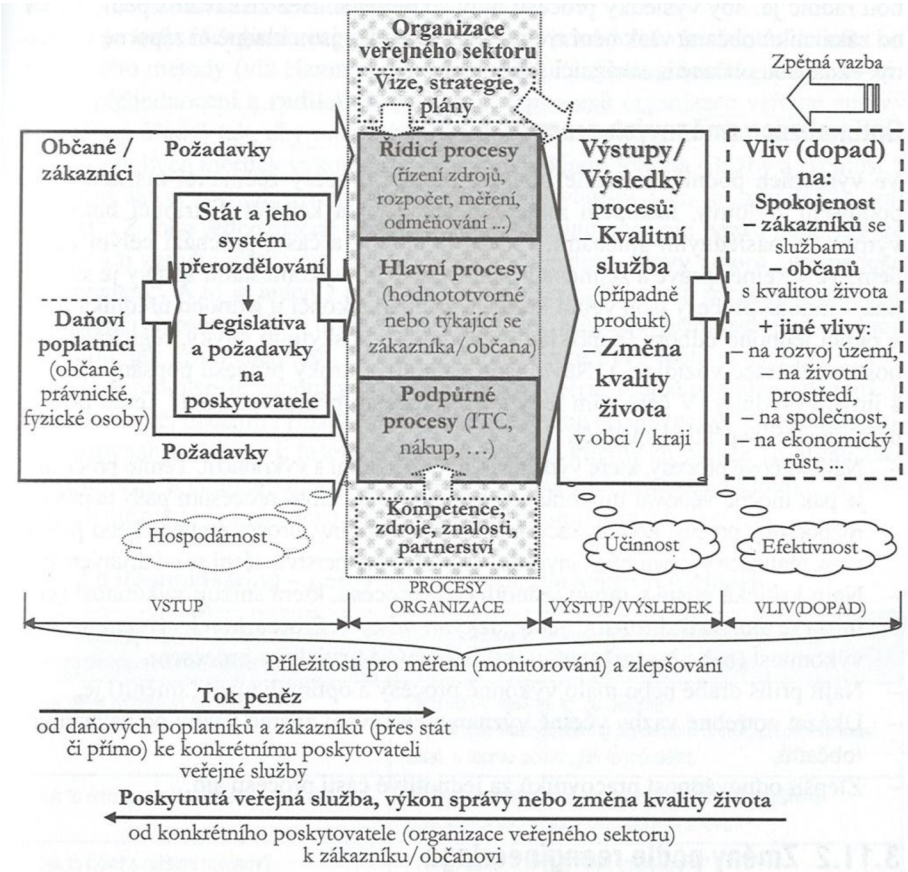

Zdroj: Ochrana (2011)

Ochrana (2011) uvádí, že tok peněz jde od daňových poplatníků ke státu, který prostředky přerozděluje směrem k jednotlivým poskytovatelům veřejných služeb. Část peněz však může jít přímo od zákazníků k poskytovateli v podobě různých poplatků, ty však nezohledňují celou cenu služby. Proti toku peněz jde tok hodnot tj. poskytnuté služby nebo investice vedoucí ke změně kvality života.

Školní vzdělání je pokládáno za veřejný statek, proto je převážná část školství v ČR financována z některého druhu veřejného rozpočtu, tj. ze státního rozpočtu, krajského nebo municipálního. Stát má zájem na produkci příslušných statků v oblasti školství, ale také na jejich spotřebě. Odpovídající spotřeba statků v rámci školního vzdělávání má všeobecně pozitivní vliv na kvalitu lidské populace. Kvalita vzdělávání

v různých školských zařízeních kromě jiného je závislá na finančních prostředcích, které má provozovatel školního zařízení v určitou dobu a na určitém místě k dispozici. Bezplatné základní vzdělání zpravidla garantuje každý stát, v ČR jde o absolvování základní a střední školy (Rektořík, 2010).

Peková a spol. (2008) uvádí: Základním zdrojem financování školství jsou příspěvky od obcí a měst, a to na hospodářský provoz předškolních zařízení, školních jídelen, mateřských a základních škol. Dalším zdroj financování školství představuje ty finanční prostředky, které jsou na základě schváleného státního rozpočtu na kapitole 333 – resort Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy.

Ze státního rozpočtu se za podmínek stanovených školským zákonem poskytují finanční prostředky vyčleněné na činnost škol a školských zařízení, a to na platy, náhrady platů, nebo mzdy a náhrady mezd, na odměny za pracovní pohotovost, odměny za práci vykonávanou na základě dohod o pracích konaných mimo pracovní poměr a odstupné, na výdaje na úhradu pojistného na sociální zabezpečení a příspěvku na státní politiku zaměstnanosti a na úhradu pojistného na všeobecné zdravotní pojištění, na příděly do fondu kulturních a sociálních potřeb a ostatní náklady vyplývající ze základních pracovněprávních vztahů, výdaje na nezbytné zvýšení nákladů spojených s výukou dětí, žáků a studentů se speciálními vzdělávacími potřebami, výdaje na učební pomůcky, výdaje na školní potřeby a na učebnice, pokud jsou podle tohoto zákona poskytovány bezplatně, a rovněž výdaje na další vzdělávání pedagogických pracovníků, na činnosti, které přímo souvisejí s rozvojem škol a kvalitou vzdělávání, na další nezbytné neinvestiční výdaje spojené s provozem škol a školských zařízení (Rektořík, 2010).

3.15.2 Financování regionálního školství

Financování regionálních škol je založeno na principu vícezdrojového financování. Finanční prostředky se člení na přímé náklady na vzdělání hrazené státem a ostatní, tím se myslí provozní a investiční výdaje škol hrazené zřizovateli (Rektořík, 2007).

Na stránkách MŠMT (2021) je uveden postup při financování činnosti škol a školských zařízení zřizovaných kraji, obcemi a dobrovolnými svazky obcí, který je definován zákonem č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů, a výše a struktura zdrojů

a závazných ukazatelů zákonem o státním rozpočtu České republiky na příslušný rok. V souladu s ustanoveními výše uvedeného zákona finanční prostředky státního rozpočtu vyčleněné v rozpočtu kapitoly MŠMT pro právnické osoby vykonávající činnost škol a školských zařízení zřizované krajem, obcí, nebo dobrovolným svazkem obcí lze alokovat do rozpočtů jednotlivých krajů výhradně normativním financováním. Rozpisem rozpočtu pro regionální školství se stanovuje pro školy a školská zařízení zřizované krajem, obcí, nebo dobrovolným svazkem obcí výše výdajů na vzdělávání a školské služby. Výší výdajů se míní celková výše neinvestičních výdajů poskytovaných ze státního rozpočtu podle školského zákona, členěných na mzdové prostředky včetně odvodů a na ostatní neinvestiční výdaje. Součástí rozpisu rozpočtu je také vyjádření limitu počtu zaměstnanců. Od roku 2020 se na základě zákona č. 101/2017 Sb. ve znění zákona 167/2018 Sb. změnil normativní systém financování škol a školských zařízení zřizovaných krajem, obcí, nebo dobrovolným svazkem obcí na tzv. normativně nákladový systém financování většiny druhů škol a pedagogické práce ve školní družině. Zásadní změna se týká financování pedagogické práce na základě skutečného počtu hodin přímé pedagogické činnosti realizovaného těmito školami v souladu s příslušnými rámcovými vzdělávacími programy a školní družinou. U nepedagogické práce zůstává normativní systém financování, změnil se však způsob stanovení normativů, a to z jednotky výkonu dítě, žák, student na kombinaci jednotek výkonu ředitelství (právnická osoba), další pracoviště školy a třída mateřské, základní a střední školy, žák konzervatoře a student vyšší odborné školy.

Obec jakožto zřizovatel spravuje předškolní zařízení, základní školy a školská zařízení zejména tím, že zabezpečuje investiční výdaje a neinvestiční náklady kromě mzdových prostředků pro zaměstnance, učebnic a školních pomůcek a potřeb hrazených státem. Obec je povinna zajistit podmínky pro plnění povinné školní docházky dětí s místem trvalého pobytu na jejím území a dětí umístěných na jejím území ve školských zařízeních pro výkon ústavní nebo ochranné výchovy. Obce též mají povinnost zajistit podmínky pro předškolní vzdělávání v posledním roce před zahájením povinné školní docházky pro děti s místem trvalého pobytu na jejím území a pro děti umístěné na jejím území v dětském domově. Obec zajišťuje stravování dětí navštěvující předškolní zařízení a základní školy, které zřizuje. (Peková a spol., 2008)

MFČR (2021) na svých webových stránkách vysvětluje princip financování mateřských a základních škol zřizovaných obcemi v rámci RUD. Na podzim roku 2012 byl přijat

zákon č. 295/2012 Sb., kterým se měnil zákon č. 243/2000 Sb., o rozpočtovém určení daní, ve znění pozdějších předpisů, a další související zákony. Tato novela zákona o rozpočtovém určení daní zahrnovala celou řadu změn. Jednou z nich bylo zavedení nového kritéria „počet dětí MŠ a žáků ZŠ navštěvujících školu zřizovanou obcí“ do propočtu podílu obcí na procentní části celostátního hrubého výnosu sdílených daní. Počtem dětí se rozumí počet dětí účastnících se předškolního vzdělávání a počtem žáků se rozumí počet žáků plnících povinnou školní docházku. V souvislosti s uvedeným se do sdílených daní obcí přesunuly také prostředky, které byly do konce roku 2012 poskytovány obcím z kapitoly Všeobecná pokladní správa jako tzv. „příspěvek na školství“. Od roku 2013 se tak „prostředky plynoucí za žáky“ odvozují od celkového objemu sdílených daní pro všechny obce v České republice, resp. od objemu kritéria počtu dětí a žáků navštěvujících školu zřizovanou obcí, tj. 9 % z celkového objemu sdílených daní. Na webových stránkách ministerstva je uvedena každý rok predikce daní propočtena z uvedeného počtu dětí a žáků navštěvujících školu zřizovanou obcí vždy k 30. září předchozího roku. Např. se předpokládá, že objem „prostředků plynoucích za žáky“ pro rok 2021 bude ve výši cca 13,4 tis. Kč na žáka**.** Tento údaj je předběžný, skutečný objem „prostředků plynoucích za žákem“ tak bude záviset na skutečném inkasu daní v daném roce.

3.15.3 Hlavní a doplňková činnost školských příspěvkových organizací

V zákoně č. 250/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů je uvedena definice, že ZL má vymezit hlavní účel a související předměty činnosti a dále okruh doplňkových činností. V tomto zákoně je též definováno, že vytvořený zisk má být použit ve prospěch hlavní činnosti, zřizovatel může povolit i jiné využití. Nad rámec zákona 250/2000 Sb. je speciálním zákonem požadováno zřízení školy buď jako PO nebo školské právnické osoby. Je potřeba správným způsobem tyto dvě právní činnosti vnímat, neboť jsou pro výklad toho, co je hlavní a co doplňková činnost u škol, naprosto zásadní. Školský zákon pracuje s tím, že hlavní činností školské právnické osoby je pouze poskytování školských služeb a vzdělávání. Toto omezení platí výhradně pro školské právnické osoby, u školských příspěvkových organizací plně platí ustanovení zákona 250/2000 Sb., podle kterého zřizovatel ve zřizovací listině vymezuje podle své vlastní vůle, co je činností hlavní a co činností doplňkovou (Nejezchleb, 2015).

Doplňková činnost PO nemusí být vždy nutně a trvale zisková, ale předpokládá se u ní, že zisk bude vytvářet. Je to s ní podobně jako s podnikáním, většinou se vykonává pro zisk, ne vždy se však tento záměr daří naplňovat. Zprvopočátku bývá doplňková činnost ztrátová, náklady spojené s touto činností často nastávají dříve, než činnost začne přinášet první výnosy. Je-li doplňková činnost dlouhodobě ztrátová, tak je to pro zřizovatele signál, aby jí zrušil anebo převedl do činnosti hlavní, může se například jednat o činnost, která ve své podstatě v doplňkové činnosti vůbec neměla figurovat. Počítá-li se s tím, že doplňková činnost má být zisková, rozhodně to neznamená, že hlavní činnost musí být nutně ztrátová. Stejně tak neplatí, že činnost doplňková je vždy činností podnikatelskou, ke kterým musí mít organizace živnostenské oprávnění. Ziskovou může být i činnost, ke které není živnostenské oprávnění potřeba, např. pronájem, reklamy nebo činnosti, které jsou prováděny nahodile a nesoustavně, a není tudíž podnikáním. Pouze zřizovatel určuje, co spadá do doplňkové činnosti. Rozpočtová pravidla neumožňují příspěvkovým organizacím vykonávat činnosti, které nejsou ve zřizovací listině. Pokud organizace vykonává doplňkovou činnost, je nezbytné správně rozdělit náklady, které jsou společné činnosti hlavní i doplňkové (Sikora, 2019)

3.15.4 Vlastní příjmy školských příspěvkových organizací

Podle Sikory (2019) jsou možnosti příspěvkových organizací ve školství získávat vlastní příjmy značně omezeny a týkají se zejména doplňkové činnosti, což vyplývá už ze samotných „zásad a cílů vzdělávání“ definovaných v §2 školského zákona, kde je uvedeno, že vzdělávání je založeno na zásadách bezplatného základního a středního vzdělávání občanů České republiky nebo jiného členského státu EU ve školách, které zřizuje stát, kraj, obec nebo svazek obcí. Z tohoto vyplývá, že se bezplatnost nevztahuje na mateřské školy s výjimkou posledního ročníku viz. § 123 školského zákona. Školské PO mohou poskytovat za úplatu např. odborné kursy, které podle § 114 školského zákona neposkytuje stupeň vzdělávání. Školy provozující školní jídelny mají také příjem z prodeje obědů. Školní jídelny jsou primárně zřizované pro zajištění školního stravování a závodní stravování zaměstnanců. Stravování vlastních zaměstnanců není školním stravováním a ve zřizovací listině musí být zajištění stravování vlastních zaměstnanců uvedeno v rámci hlavní činnosti. Větší školní jídelny často v rámci doplňkové činnosti vaří pro další osoby např. zaměstnance jiných škol či firem, popř. pro veřejnost.

3.15.5 Majetek školských příspěvkových organizací

Pro potřeby hospodaření, účetnictví a kontroly majetek můžeme definovat jako věci movité i nemovité včetně pohledávek a věcí nehmotné. Členění majetku je ukotveno ve vyhlášce č. 410/2009 Sb., kterou se provádí ustanovení zákona č. 563/1991 Sb., o účetnictví. Z hlediska doby použitelnosti se majetek rozděluje na dlouhodobý a krátkodobý (hranice je 1 rok), dále se majetek dělí na hmotný a nehmotný, dále majetek hmotný se dělí na movitý a nemovitý. Movitý majetek lze bez narušení jeho podstaty přemístit. Naopak pro nemovitý majetek (pozemky a většinu staveb včetně budov) to neplatí. Z pohledu kontroly je členění na investiční pořizovaný z investičních a neinvestiční pořizovaný z provozních prostředků Sikora (2019).

Podle Sikory (2019) se majetek dělí:

Dlouhodobý nehmotný majetek investiční – doba použitelnosti je delší než 1 rok, ocenění převyšuje 60.000,- Kč. Do této kategorie patří například nehmotné výsledky výzkumu a vývoje, software.

Dlouhodobý nehmotný majetek neinvestiční – doba použitelnosti delší než 1 rok, ocenění 7.000,- Kč – 60.000,- Kč. Jedná se o drobný dlouhodobý nehmotný majetek.

Dlouhodobý hmotný majetek investiční se dělí na odpisovaný a neodpisovaný. Mezi odpisovaný majetek patří stavby, samostatné hmotné movité věci, pěstitelské celky trvalých porostů a ostatní dlouhodobý hmotný majetek. Neodpisovaným majetkem jsou pozemky a kulturní předměty. U dlouhodobého hmotného majetku investičního je doba použitelnosti delší 1 rok a ocenění převyšuje 40.000,- Kč.

Dlouhodobý hmotný majetek neinvestiční – doba použitelnosti delší než 1 rok, ocenění od 3.000,- Kč do 40.000,- Kč. Do této kategorie majetku patří všechny movité věci do 40.000,- Kč.

Mezi jiný drobný majetek patří nehmotný majetek pořízený do 7.000,- Kč a hmotný s účetní cenou nižší než 3.000,- Kč. Vnitřní směrnicí je nutné určit, který majetek bude na podrozvahových účtech veden, je potřeba stanovit limit, aby zde nebyl zanesen veškerý bagatelní dlouhodobý majetek, který by musel být inventarizován.

Další majetek, který je předmětem účtování, inventarizace i kontroly je zboží, zásoby, pohledávky, peníze na účtech a v hotovosti.

Sikora (2019) dále uvádí, že v hospodaření PO hraje významnou roli majetek ve vlastnictví zřizovatele, který byl PO předán k hospodaření a je označován jako majetek svěřený, jehož výčet je uveden ve zřizovací listině. Zřizovatel stanoví PO pravidla pro disponování se svěřeným majetkem. Zřizovatel zpravidla vyžaduje předběžný souhlas s pořízením, vyřazením a dlouhodobým pronájmem svěřeného majetku. Svěřený majetek PO vede ve svém účetnictví na příslušných majetkových účtech odděleně od majetku vlastního. Tento majetek podléhá inventarizaci. Zřizovatel v souladu s platnou právní úpravou kromě majetku strategické povahy (nemovitostí) předávají PO majetek bezúplatným převodem. Do svého vlastnictví může PO v souladu s rozpočtovými pravidly nabýt majetek bezúplatným převodem od zřizovatele, darování na základě předchozího souhlasu zřizovatele, děděním na základě předchozího souhlasu zřizovatele nebo jiným způsobem na základě rozhodnutí zřizovatele např. koupí.

3.16 Finanční analýza

Podle Vodákové (2013) je finanční analýza jedním ze základních metodicko-rozhodovacích nástrojů při řízení subjektů v komerčním sektoru, jehož základní snahou je dosahování maximálního zisku. Oproti tomu ve veřejném sektoru není obvykle snaha o maximalizaci zisku a efektivity využití svěřených zdrojů, nýbrž poskytování statků veřejného charakteru. Veřejný sektor také plní roli redistribuční, kdy se snaží zmírnit sociální rozdíly přerozdělováním důchodů.

Prokůpková, Svoboda (2014) popisují finanční analýzu jako nástroj, u kterého je předpokladem nejen nutnost poznání ekonomických účetních systémů, účetních záznamů, účetních a finančních výkazů, ale i znalost příslušných legislativních a prováděcích nařízení, které ovlivňují působnost účetní jednotky. Bez důkladných analýz nelze vyvozovat správné závěry, podle nich pak přijímat správná rozhodnutí, nelze ani včas odhalit budoucí finanční potíže a hrozící finanční rizika. Samotná analýza jakýchkoliv procesů a stavů je důležitá jak z hlediska časového, finančního, tak i profesního. Z tohoto důvodu je často na odvráceném konci priorit. Ovšem správně připravená analýza napomůže chápání reality a odstranění nedostatků v porozumění. Zdrojem finanční analýzy jsou výstupy z běžně vedeného účetnictví a to účetní výkazy, finanční výkazy resp. účetní závěrka. V těchto zdrojích je uložen ohromný informační

potenciál. Před provedením finanční analýzy je důležité znát cíl a účel, se kterým bude daný stav analyzován.

Ke zpracování finanční analýzy jsou zapotřebí vstupní data. K významným zdrojům dat patří ÚV. Znalost obsahu jednotlivých položek účetních výkazů je základním předpokladem pro práci s nimi v rámci doporučovaných metod a postupů finanční analýzy, kromě toho je nutné znát vzájemné souvztažnosti výkazů. Současně je nutné s daty z ÚV zacházet obezřetně vzhledem k jejich vypovídajícím schopnostem. Výkazy jsou zpracovány pro účetní a daňové účely, neobsahují tudíž vždy data zobrazující ekonomickou realitu subjektu (Knápková a spol., 2013).

Hlavním zdrojem finanční analýzy je podle Vochozky (2020) účetní závěrka. Základní typy účetních závěrek jsou řádná, mimořádná a mezitímní účetní závěrka. Účetní závěrka je tvořena účetními výkazy – rozvaha, výkaz zisku a ztráty, příloha k účetní závěrce a výkaz cash flow.. Dalším cenným zdrojem při zpracování finanční analýzy může být i výroční zpráva.

3.16.1 Horizontální a vertikální rozbor účetních výkazů

Horizontální analýza účetních výkazů představuje analýzu vývoje absolutních čísel z účetních výkazů (z rozvahy, výkazu zisku a ztráty či výkazu cash-flow) v čase. Využívá se pro základní identifikaci vývoje absolutních finančních ukazatelů daného subjektu za předem stanovené období. Horizontální analýza účetních výkazů se děje jednat sledováním absolutních změn u daného účetního údaje v čase a následně také výpočtem změny oproti předchozímu období v procentech (Vodáková, 2013).

Podle Mockovčiakové a kol. (2009) metodou horizontálního rozboru lze porovnat jednotlivé položky výkazu v čase, a to v řádcích tzv. horizontálně. Touto analýzou je možné z výkazu zisku a ztráty ve sledovaném období sledovat např. vývoj tržeb a nákladů na prodané zboží, zda rostou a jakým tempem, vývoj osobních nákladů, zda jsou odpisy zúčtovány podle odpisového plánu, lze vyhodnotit, jakým klíčem se odpisy dělí na hlavní a hospodářskou činnost. Z výkazu rozvaha pak je možné analyzovat vývoj celkových, stálých a oběžných aktiv, zda rostou či klesají pohledávky, stav zásob, cizích zdrojů apod.

Vertikální analýza účetních výkazů představuje procentuální rozbor jednotlivých položek účetních výkazů vztažený k jedné položce daného účetního výkazu a sledování vývoje v čase. Jako základní položku vertikálního rozboru rozvahy se volí celková aktiva (pasiva). Následně se počítá procentuální podíl jiného údaje z rozvahy vůči tomuto základnímu údaji a sledují se změny tohoto podílu v čase. Podobně se postupuje při vertikálním rozboru výkazu zisků a ztrát, kdy se obvykle za základní údaje bere celková hodnota výnosů, v případě výkazu cash-flow bývá základním údajem pro vertikální analýzu hodnota celkového cash-flow (Vodáková, 2013).

Metoda vertikálního rozboru je prováděna shora dolů tzn. vertikálně. V celkovém výsledku pak výkaz zisku a ztráty vyjadřuje jednotlivé položky jako procenta z dosažených tržeb, v rozvaze jsou jednotlivé položky vyjádřeny jako procenta z celkových aktiv a pasiv. Ve výkazu zisku a ztráty lze např. analyzovat podíl nákladů na tržbách, tvoru rezerv a časové rozlišení. Z výkazu rozvaha pak lze sledovat strukturu aktiv a pasiv, procentuální podíl cizích zdrojů, krátkodobých závazků (Mockoviaková, 2009).

Mockoviaková (2009) dále uvádí, pokud jsou použity elementární (základní) metody technické analýzy, pak se může jednat o omezenou vypovídací schopnost, bez předchozí přípravy může vést i k neoprávněným zjednodušujícím závěrům, což může mít na svědomí vznik dalších rizik. Kromě elementární metody je tedy potřeba při finanční analýze použít i vyšší metody, které nemají univerzální použitelnost a je třeba jejich výsledky porovnat s dalšími metodami a s odborným ekonomickým hodnocením a úvahami. Mezi nejběžnější vyšší metody patří metody matematické statistiky.

3.16.2 Poměrové ukazatele

Vodáková (2013) se také zabývá poměrovými ukazateli, které jsou v rámci finanční analýzy nejpoužívanější. Poměrové ukazatele se vypočítávají jako poměr mezi dvěma nebo více údaji z účetních výkazů, případně z jiných zdrojů.

Podle Mockovčiákové a kol. (2009) nelze porovnávat cokoliv s čímkoliv. Má-li poměrový ukazatel obsahovat smysluplnou interpretaci, musí existovat mezi položkami vzájemná souvislost. Správný poměr složek aktiv je do jisté míry předurčen samou povahou činnosti organizace.

Ukazatele likvidity

Likvidita znamená schopnost příslušného subjektu hradit okamžitě splatné závazky. Ztráta likvidity je varovný signál, který svědčí o finančních problémech daného subjektu. Kdy při neřešení může přerůst v nesolventnost. Pro základní posouzení likvidity slouží tři jednoduché poměrové ukazatele – okamžitá likvidity, pohotová likvidita a běžná likvidita.

Okamžitá likvidita = finanční prostředky/krátkodobé dluhy

Doporučená hodnota tohoto ukazatele je výsledek blízký hodnotě 1. Právě výsledek 1 znamená, že daný subjekt má k dispozici přesně takovou výši finančních prostředků potřebných k úhradě okamžitě splatných dluhů. Výsledek výrazně nižší než hodnota 1 značí problém s okamžitou likviditou. Výsledek vyšší než 1 nemusí být tím nejvhodnějším, značí sice, že daný subjekt má dostatečný objem finančních prostředků k úhradě okamžitě splatných dluhu, dokonce drží v těchto likvidních aktivech vyšší hodnotu, avšak s nejlikvidnějšími aktivy bývají spojeny také nejnižší výnosy. Přebytečná likvidita by mohla být uložena do výnosnějších aktivit (např. termínované vklady apod.)

Pohotová likvidita = (oběžná aktiva-zásoby) /krátkodobé dluhy

Doporučená hodnota pohotové likvidity bývá v rozmezí 1 – 1,5. Pokud se výsledek pohybuje kolem hodnoty 1, znamená to, že daný subjekt je schopen přesně pokrýt krátkodobé závazky svými krátkodobými aktivy aniž by byl nucen prodat svoje zásoby. Pokud bude ukazatel nižší než hodnota 1, znamená to riziko pro věřitele. Naopak hodnota vyšší než 1 znamená, že hodnota oběžných aktiv po odečtu zásob převyšuje krátkodobé dluhy, což pro změnu nemusí být výhodné z hlediska efektivního využití svěřeného majetku, protože krátkodobá aktiva obvykle přináší nižší výnosy než aktiva dlouhodobá.

Běžná likvidita = oběžná aktiva/krátkodobé dluhy

Běžná likvidita poměřuje krátkodobá aktiva s krátkodobými dluhy. Doporučené hodnoty běžné likvidity se pohybují kolem 2 (někdy v rozmezí 1,5 – 2,5). Tento ukazatel ukazuje, jak by byl daný subjekt schopen uspokojit své krátkodobé věřitele, pokud by proměnil veškerá svá oběžná aktiva na likvidní peněžní prostředky (Vodáková, 2013).

Ukazatele zadluženosti

Tyto ukazatele uživatele finanční analýzy informují o tom, v jaké míře používá daný subjekt ke své činnosti dluhy (závazky). Z hlediska této analýzy jde zejména o stanovení optimálního poměru mezi použití vlastního kapitálu a cizích zdrojů při financování ekonomické činnosti příslušného subjektu.

Celková zadluženost = cizí kapitál/celková aktiva

Doporučená hodnota tohoto ukazatele je 30 – 60 %. Vyšší podíl cizích zdrojů na celkových aktivech zvyšuje obecně riziko věřitelů, že jejich půjčky nebudou dlužníkem uhrazeny (Vodáková, 2013).

Podle Knápkové a spol. (2013) je dalším často používaným ukazatelem míra zadluženosti, která poměřuje cizí a vlastní kapitál.

Míra zadluženosti = cizí zdroje/vlastní kapitál

Pro posuzování v případě žádosti o úvěr je důležitý jeho časový vývoj, zda se podíl cizích zdrojů snižuje, či zvyšuje. Ukazatel signalizuje, do jaké míry by mohly být ohroženy nároky věřitelů.

Ukazatele autarkie

Vodáková (2013) uvádí, ukazatele autarkie se standardně v komerční sféře nepoužívají, avšak ve sféře veřejného sektoru jsou velmi vhodné ke zjištění tzv. míry soběstačnosti.

Autarkie hlavní činnosti na bázi výnosů a nákladů = výnosy z hlavní činnosti/náklady z hlavní činnosti x 100

Výsledek tohoto ukazatele představuje skutečnost, v jaké míře je daný subjekt schopen pokrýt náklady své hlavní činnosti výnosy z této činnosti. Pokud tento ukazatel nedosahuje hodnoty 100 %, znamená to, že výnosy z hlavní činnosti nejsou schopny pokrýt v plné míře náklady na tuto činnost, což představuje ekonomický problém, který je nutno řešit, v opačném případě musí být situace sanována z doplňkové činnosti nebo hrozí reálný problém.

Autarkie na bázi příjmů a výnosů = provozní příjmy/provozní výdaje x 100

Podle Mockovčiákové a kol. (2009) se k analýze pomocí poměrových ukazatelů v příspěvkových organizacích používají výše uvedené ukazatele. Použití dalších ukazatelů, které jsou níže uvedeny pouze pro ucelený pohled na danou problematiku, je v příspěvkové organizaci diskutabilní a znamenalo by určitou transformaci do patřičné podoby. Tyto ukazatele se z pochopitelných příčin v současné době moc nepoužívají, v příspěvkových organizacích nenalézají uplatnění.

Ukazatele rentability

Podle Vodákové (2013) rentabilitou se rozumí schopnost dosahovat zisku a zhodnocovat tak vložená aktiva. Význam rentability ve veřejném sektoru je poněkud nižší než v soukromém sektoru, avšak i v oblasti veřejného sektoru je někdy nezbytné kontrolovat a analyzovat efektivitu vynaložených prostředků formou ziskovosti.

Rentabilita celkových aktiv = zisk/celková aktiva

Tento ukazatel poskytuje celkový pohled na schopnost subjektu efektivně využívat svěřená aktiva. Někdy se místo rentability celkových aktiv počítá rentabilita celkového investovaného (dlouhodobého) kapitálu.

Rentabilita celkového (dlouhodobého) investovaného kapitálu =

zisk/(vlastní kapitál+dlouhodobé cizí zdroje)

Ukazatel aktivity

Ukazatele aktivity neboli obrat kapitálu pro PO, které hospodaří se svěřenými prostředky plynoucími zejména z veřejných rozpočtů, jsou pouze doplňující a udávají nám, jak efektivně hospodaří municipální firmy se svými aktivy. Obrat kapitálu je jedním ze základních ukazatelů. Cílem je maximalizace obratu kapitálu. Výpočet obratu kapitálu zahrnuje výnosy celkem a celkový pasiva. Aby bylo dosáhnuto maximální hodnoty, tak jsou požadovány nejvyšší celkové zisky. Za pozitivní se považuje maximalizace dosažených hodnot, které by neměly klesnout pod hranici hodnoty 1. (Kraftová, 2002).

Obrat kapitálu = celkové výnosy/celková pasiva

4 Vlastní práce

4.1 Příspěvková organizace Základní škola Slatina

Základní škola Slatina je dvoutřídní škola se čtyřmi postupnými ročníky. Nachází se v obci Slatina, okres Kladno. Do lavic zde děti usedly poprvé v roce 1924 a škola svou roli plní dodnes. Do školy dojíždí i děti z okolních obcí. Po absolvování 4. ročníku žáci přestupují nejčastěji na ZŠ Komenského v Kralupech nad Vltavou nebo ZŠ Zvoleněves.

Budova je přízemní se dvěma prostornými a světlými učebnami. V další místnosti se nachází školní družina s výdejnou obědů. Kolem školy je zahrada, kde rovněž probíhá výuka. Upravené plochy slouží i pro rekreaci o velkých přestávkách a pro odpolední volný čas dětí. Za školou je víceúčelové sportoviště s všestranným využitím.

Ve všech ročnících se vyučuje podle vzdělávacího programu „Učíme se společně“. Všichni žáci jsou vzděláváni a vychováváni bez ohledu na jejich předpoklady a handicapy. Škola má k dispozici dostatek moderních školních pomůcek. Výuka je zpestřována i dalšími aktivitami, jsou to např. divadelní představení, výchovné koncerty, exkurze, školní výlety, pobyty v přírodě a besedy. Mezi sportovní aktivity patří organizace Sportovního dne, Svatomartinský běh nebo účast na turnaji ve vybíjené a turistické výpravy po okolí. Žáci absolvují plavecký výcvik. V odpoledních hodinách si mohou vybrat z pestré nabídky volnočasových aktivit.

Ve škole je realizována řada projektů. Jejich obsahy vycházejí z kulturních tradic, místních poměrů a témat školního vzdělávacího programu (svátky a tradice) a výchovně vzdělávacích potřeb školy (vítání občánků, zápis nanečisto, zápis žáků do 1. ročníku, preventivní a recyklační programy).

Hlavním cílem je, aby tato vesnická málotřídní škola umožnila dětem plnohodnotné vzdělání založené na krásných mezilidských vztazích v malém kolektivu a možnostech citlivého individuálního přístupu ke každému dítěti. Důležitá je i dobrá spolupráce a komunikace s rodiči a se zřizovatelem Obcí Slatina a dalšími partnery ve vzdělávání (Výroční zpráva Základní školy Slatina za rok 2019).

Od 1. 1. 2001 škola získala právní subjektivitu.

Zřizovatelem:	Obec Slatina
Zápis do obchod. rejstříku:	30. ledna 2003
Název:	Základní škola Slatina, okres Kladno, příspěvková organizace
Sídlo:	Slatina 124, p. Olovnice, PSČ 273 26
Identifikační číslo:	750 32 741
Právní forma:	příspěvková organizace
Předmět činnosti:	výchova a vzdělání
Maximální kapacita:	40 žáků
Statutární orgán:	Mgr. Martina Kvasničková (od 12. června 2014)
Způsob jednání:	za příspěvkovou organizaci jedná samostatně ředitelka školy
Zaměstnanci školy:	ředitelka školy současně třídní učitelka 3. a 4. ročníku, třídní učitelka 1. a 2. ročníku, vychovatelka, asistent pedagoga a jeden nepedagogický zaměstnanec, tj. školník

Usnesením zastupitelstva Obce Slatiny ze dne 18. 9. 2002 bylo ve smyslu ustanovení zákona 128/2000 Sb., o obcích, v souladu se zákonem 250/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů a v souladu se zákonem 564/1990, o státní správě a samosprávě ve školství, v tehdy platném znění, rozhodnuto o zřízení příspěvkové organizace Základní škola Slatina, okres Kladno se sídlem Slatina 124, PSČ 273 26, IČO 75032741 s účinností od 1. 1. 2003.

Zastupitelstvo Obce Slatina rozhodlo o změně názvu příspěvkové organizace – Základní škola Slatina, okres Kladno, příspěvková organizace, a na svém zasedání konaném 4. 6. 2019 schválilo podle odpovídajícího ustanovení zákona 128/2000 Sb., o obcích, v souladu se zákonem 250/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů a v souladu se zákonem 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání novou zřizovací listinu. Tato ZL je zveřejněna ve veřejném

rejstříku a Sbírce listin a vymezuje hlavní účel a předmět činnosti organizace, jasně vymezuje statutární orgán, jeho postavení, úkoly a povinnosti. Dále je ve ZL uvedeno, jak organizace užívá svěřený majetek, jak s ním nakládá, podmínky nabývání majetku. Ve ZL jsou specifikovány finanční vztahy mezi zřizovatelem a organizací a finanční hospodaření organizace. Dle ZL zřizovatel povoluje organizaci vykonávat vedle hlavního předmětu činnosti doplňkovou činnost, která je vymezena v odstavci IX, kde jsou uvedeny i podmínky povolení této činnosti.

4.1.1 Horizontální analýza rozvahy

Následující tabulka představuje zjednodušenou verzi rozvahy příspěvkové organizace Základní školy Slatina (dále jen PO ZŠ Slatina) v letech 2012–2020. Byly vybrány pouze některé položky z důvodu, že mají velký podíl v rozvaze a budou v další části použity k výpočtu poměrových ukazatelů. Data z této tabulky budou použita pro zpracování horizontální a vertikální analýzy rozvahy.

Tabulka 1: Údaje z rozvahy PO ZŠ Slatina v letech 2012–2020 (v tis. Kč)

Rozvaha (v tis.)	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
AKTIVA CELKEM (netto)	**354**	**332**	**320**	**361**	**346**	**451**	**323**	**932**	**924**
Korekce	273	269	260	306	330	362	402	674	776
AKTIVA CELKEM (brutto)	**627**	**601**	**580**	**667**	**676**	**813**	**725**	**1606**	**1700**
dlouhodobý majetek	**318**	**314**	**305**	**351**	**375**	**407**	**402**	**674**	**776**
dlouhodobý nehmotný majetek	6	13	21	24	28	35	39	47	58
dlouhodobý hmotný majetek	312	301	284	327	347	372	363	627	718
dlouhodobý finanční majetek	0	0	0	0	0	0	0	0	0
oběžná aktiva	**309**	**287**	**275**	**316**	**301**	**406**	**323**	**932**	**924**
Zásoby	0	0	0	0	0	0	0	0	0
pohledávky celkem	66	99	4	4	51	52	59	264	451
finanční majetek	243	188	271	312	250	354	264	668	473
PASIVA CELKEM	**354**	**332**	**320**	**361**	**346**	**451**	**322**	**932**	**924**
vlastní kapitál	**204**	**176**	**91**	**128**	**100**	**150**	**53**	**137**	**133**
základní kapitál	91	91	91	91	91	91	91	91	91
fondy celkem	3	3	3	5	11	25	9	38	53
výsledek hospodaření	110	82	-3	32	-2	34	-47	8	-11
cizí zdroje	**150**	**156**	**229**	**233**	**246**	**301**	**269**	**795**	**791**
Rezervy	0	0	0	0	0	0	0	0	0
krátkodobé závazky	150	156	229	233	246	301	269	795	791

Zdroj: vlastní zpracování z účetních výkazů PO ZŠ Slatina

Z výše uvedených dat vyplývá, že stav celkových aktiv roste, zejména k výraznému nárůstu dochází v roce 2019 a 2020. Tento vývoj ovlivňuje vývoj stavu celkového dlouhodobého majetku a stavu oběžných aktiv, kde v obou položkách též dochází k nárůstu, nejvýrazněji v posledních dvou letech sledovaného období. Obdobný vývoj je u celkových pasiv, kde je možné sledovat, že po celé období dochází k nárůstu, k nejvýraznější nárůst je v roce 2019 a 2020, tento trend je ovlivněn vývojem cizích zdrojů, dochází k nárůstu po celé sledované období. Vlastní kapitál se vyvíjí nerovnoměrně. Nejnižší hodnota je v letech 2014, 2016 a 2018, kdy je hospodářský výsledek organizace záporný. Nejvyšší hodnoty vlastního kapitálu lze sledovat v roce 2012, kdy je výsledek hospodaření organizace nejvyšší.

Z vybraných dat z rozvahy PO ZŠ Slatina byla zpracována horizontální analýza rozvahy PO ZŠ Slatina. Byly porovnány jednotlivé položky v čase, a to v řádcích, tzn. horizontálně.

Tabulka 2: Výsledek horizontální analýzy rozvahy PO ZŠ Slatina (v %)

Rozvaha (rozdíl v %)	12/13	13/14	14/15	15/16	16/17	17/18	18/19	19/20
AKTIVA CELKEM (brutto)	**-4,15**	**-3,49**	**15,00**	**1,35**	**20,27**	**-10,82**	**121,52**	**5,85**
dlouhodobý majetek	**-1,26**	**-2,87**	**15,08**	**6,84**	**8,53**	**-1,23**	**67,66**	**15,13**
dlouhodobý nehmotný majetek	116,67	61,54	14,29	16,67	25,00	11,43	20,51	23,40
dlouhodobý hmotný majetek	-3,53	-5,65	15,14	6,12	7,20	-2,42	72,73	14,51
dlouhodobý finanční majetek	-	-	-	-	-	-	-	-
oběžná aktiva	**-7,12**	**-4,18**	**14,91**	**-4,75**	**34,88**	**-20,44**	**188,54**	**-0,86**
Zásoby	-	-	-	-	-	-	-	-
pohledávky celkem	50,00	-95,96	0,00	1175,00	1,96	13,46	347,46	70,83
finanční majetek	-22,63	44,15	15,13	-19,87	41,60	-25,42	153,03	-29,19
	-	-	-	-	-	-	-	-
PASIVA CELKEM	**-6,21**	**-3,61**	**12,81**	**-4,16**	**30,35**	**-28,60**	**189,44**	**-0,86**
vlastní kapitál	**-13,73**	**-48,30**	**40,66**	**-21,88**	**50,00**	**-64,67**	**158,49**	**-2,92**
základní kapitál	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
fondy celkem	0,00	0,00	66,67	120,00	127,27	-64,00	322,22	39,47
cizí zdroje	**4,00**	**46,79**	**1,75**	**5,58**	**22,36**	**-10,63**	**195,54**	**-0,50**
Rezervy	-	-	-	-	-	-	-	-
krátkodobé závazky	4,00	46,79	1,75	5,58	22,36	-10,63	195,54	-0,50

Zdroj: vlastní zpracování z dat účetních výkazů PO ZŠ Slatina

Z výsledků horizontální analýzy rozvahy PO ZŠ Slatina vyplývá, že došlo k výraznému nárůstu dlouhodobého nehmotného majetku v roce 2013, kdy byl pořízen zejména software na zajištění zpracování účetnictví a evidence majetku, další roky byl průběžně pořizován výukový software. Dlouhodobý hmotný majetek se od roku 2012 do roku 2014 pohybuje kolem 300 tis. Kč, do roku 2018 dochází ke zvyšování, tj. průběžnému pořizování nového majetku. K nejvýraznějšímu nárůstu dochází v roce 2019, kdy bylo pořízeno nové počítačové vybavení z evropských dotací v hodnotě 120 tis. Kč. Vývoj oběžných aktiv je ovlivněn zejména pohledávkami, které v letech 2012–2018 zahrnují zálohy na energie, v letech 2019 a 2020 je zde zahrnuta i položka dohadné účty aktivní, kde jsou účtovány

použité dotace z EU, v roce 2019 se jedná o částku 202 tis. Kč a v roce 2020 o částku 393 tis. Kč. Peněžní prostředky z dotace z EU byly použity zejména na mzdové náklady pro školního asistenta, na doučování, zajištění klubu stolních her a čtenářského klubu, dále byly pořízeny knihy, stolní hry a kancelářské potřeby. Finanční majetek ke konci každého roku zahrnuje zůstatek příspěvku na mzdy, ze kterého budou uhrazeny mzdy za prosinec, zůstatek EU dotací a případný zůstatek příspěvku na provoz od zřizovatele.

Vývoj vlastního kapitálu je ovlivněn především stavem fondů. PO ZŠ Slatina účtuje pouze FKSP. Stav tohoto fondu se výrazně zvyšuje od roku 2016, kdy se zvýšil odvod do tohoto fondu z 1 % na 1,5 % z hrubých mezd zaměstnanců, v roce 2017 se odvod do FKSP opět zvýšil na 2 %. Z fondu je čerpáno dle vnitřních směrnic PO. V roce 2018 byl z FKSP mimořádně pořízen kávovar, proto stav k 31. 12. byl nejnižší. Od roku 2019 se opět zůstatek zvyšuje. Dále je vlastní kapitál ovlivněn výsledkem hospodaření PO. Cizí zdroje zahrnují pouze položku krátkodobé závazky, tj. závazky vůči zaměstnancům, sociální zabezpečení, zdravotní zabezpečení, ostatní daně. V roce 2019 a 2020 tato položka též zahrnuje krátkodobé přijaté zálohy na transfery, kde se účtuje dotace z EU.

4.1.2 Vertikální analýza rozvahy

Vertikální analýzou rozvahy PO ZŠ Slatina byla porovnána vybraná data z rozvahy ve stejném časovém okamžiku k určité základně, tento rozbor je prováděn shora dolů, tzn. vertikálně. Ve výsledku jsou jednotlivé položky vyjádřeny jako procenta z celkových aktiv a pasiv.

Tabulka 3: Výsledek vertikální analýzy rozvahy PO ZŠ Slatina (v %)

Rozvaha (v %)	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
AKTIVA CELKEM (brutto)	**100**	**100**	**100**	**100**	**100**	**100**	**100**	**100**	**100**
dlouhodobý majetek	**50,72**	**52,25**	**52,59**	**52,62**	**55,47**	**50,06**	**55,45**	**41,97**	**45,65**
dlouhodobý nehmotný majetek	0,96	2,16	3,62	3,60	4,14	4,31	5,38	2,93	3,41
dlouhodobý hmotný majetek	49,76	50,08	48,97	49,03	51,33	45,76	50,07	39,04	42,24
dlouhodobý finanční majetek	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
oběžná aktiva	**49,28**	**47,75**	**47,41**	**47,38**	**44,53**	**49,94**	**44,55**	**58,03**	**54,35**
Zásoby	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
pohledávky celkem	10,53	16,47	0,69	0,60	7,54	6,40	8,14	16,44	26,53
finanční majetek	38,76	31,28	46,72	46,78	36,98	43,54	36,41	41,59	27,82
PASIVA CELKEM	**100**	**100**	**100**	**100**	**100**	**100**	**100**	**100**	**100**
vlastní kapitál	**57,63**	**53,01**	**28,44**	**35,46**	**28,90**	**33,26**	**16,46**	**14,70**	**14,39**
základní kapitál	25,71	27,41	28,44	25,21	26,30	20,18	28,26	9,76	9,85
fondy celkem	0,85	0,90	0,94	1,39	3,18	5,54	2,80	4,08	5,74
výsledek hospodaření	31,07	24,70	-0,94	8,86	-0,58	7,54	-14,60	0,86	-1,19
cizí zdroje	**42,37**	**46,99**	**71,56**	**64,54**	**71,10**	**66,74**	**83,54**	**85,30**	**85,61**
Rezervy	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
krátkodobé závazky	42,37	46,99	71,56	64,54	71,10	66,74	83,54	85,30	85,61

Zdroj: vlastní zpracování z účetních výkazů PO ZŠ Slatina

Ve výše uvedené tabulce je možné sledovat podíl jednotlivých položek celkových aktiv a celkových pasiv. Po celé sledované období jsou aktiva tvořena přibližně stejným podílem oběžných a stálých aktiv. Nejvýraznější podíl položky dlouhodobý majetek tvoří dlouhodobý hmotný majetek, majetek finanční je po celé sledované období nulový. Dlouhodobý nehmotný majetek tvoří kolem 4 % celkových aktiv, tento podíl je nejvyšší v roce 2018 (5,38 %), kdy byl zakoupen nový software na zpracování účetnictví. Podíl oběžných aktiv na celková aktiva je po celé období lehce pod 50 %, pouze v roce 2019 je tento podíl 58,03 % a v roce 2020 54,35 %. Nejvýraznější podíl oběžných aktiv tvoří finanční majetek, dále jsou to pohledávky a zásoby jsou nulové. Při sledování vývoje pasiv lze konstatovat, že z počátku sledovaného období je vyšší podíl vlastního kapitálu a nižší podíl cizích zdrojů, tento trend se během období mění a dochází k opačnému jevu, cizí zdroje výrazně převyšují vlastní kapitál. K posouzení změny struktury aktiv a pasiv slouží níže uvedené grafy.

Graf 1: Vertikální struktura aktiv PO ZŠ Slatina

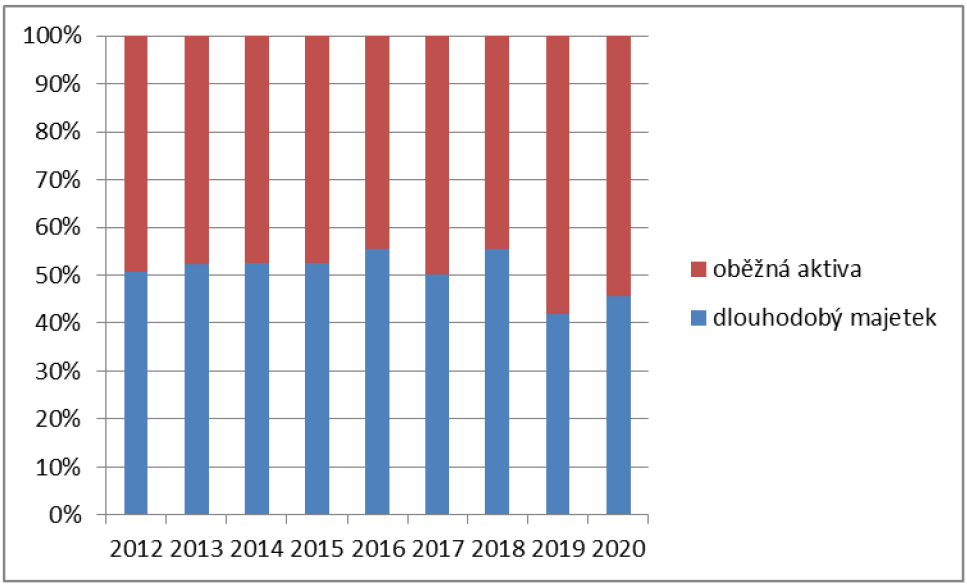

Zdroj: vlastní zpracování z účetních výkazů PO ZŠ Slatina

Z prvního grafu vyplývá, že aktiva byla za období 2012–2020 tvořena v podstatě stejným podílem oběžných a stálých aktiv, pouze v roce 2019 jsou aktiva tvořena 58,03 % oběžnými aktivy, což je způsobeno, že tato položka obsahuje dotace z EU. Obdobně je tomu i v roce 2020, kdy oběžná aktiva tvoří 54,35 % celkových aktiv.

Graf 2: Vertikální struktura pasiv PO ZŠ Slatina

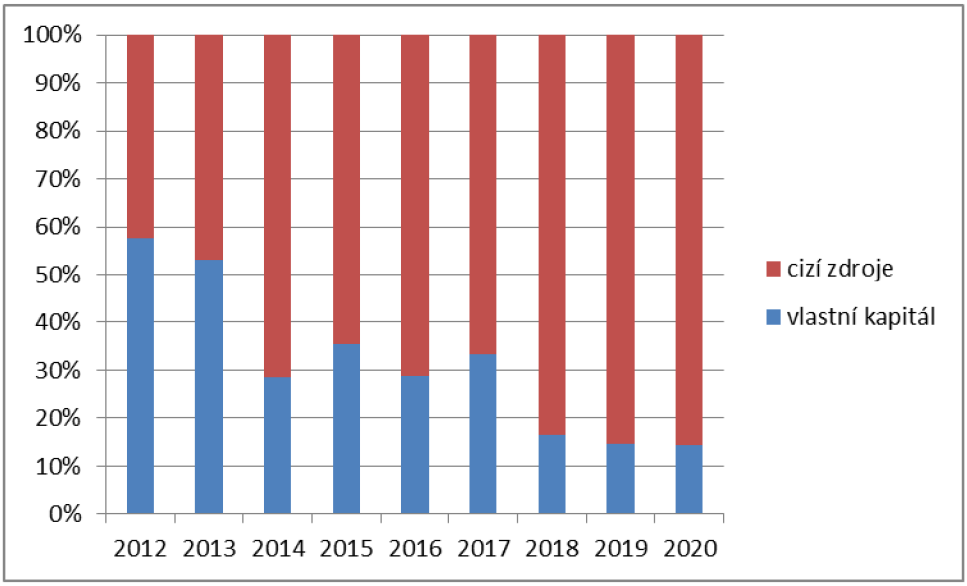

Zdroj: vlastní zpracování z účetních výkazů PO ZŠ Slatina

Ve druhém grafu lze sledovat vývoj podílu vlastního kapitálu a cizích zdrojů. V roce 2012 a 2013 je větší podíl vlastního kapitálu. V roce 2014 se výrazně navyšuje podíl cizích zdrojů, který je přes 71 %, a až do roku 2020 je podíl cizích zdrojů vyšší než vlastní kapitál, tento nárůst je způsoben navyšováním mzdových nákladů a v roce 2019 a 2020 účtováním dotací z EU na položce závazky.

4.1.3 Horizontální analýza výkazu zisku a ztráty

Z výkazů zisku a ztráty byly vybrány položky, které budou použity jak pro analýzu horizontální, tak vertikální. Sledován bude vývoj nákladů z činnosti rozdělen na spotřebu materiálu, energií, služeb a mzdových nákladů ve vztahu k celkovým nákladům. Na druhé straně bude sledován vývoj výnosů, zejména výnosy z transferů.

Tabulka 4: Údaje z výkazu zisku a ztráty PO ZŠ Slatina v letech 2012–2020 (v tis. Kč)

Výsledovka (v tis).	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
náklady z činnosti celkem:	2146	2159	2266	2299	2522	2927	3153	3771	4200
- spotřeba materiálu	112	52	57	40	92	111	91	232	93
- spotřeba energii	143	83	182	102	72	75	88	26	87
- služby	91	101	106	116	81	107	107	151	208
- mzdové náklady celkem	1796	1911	1916	2027	2145	2593	2804	3290	3704
- ostatní náklady celkem	4	12	5	14	132	41	63	72	108
finanční náklady celkem	5	6	6	6	7	8	8	10	11
náklady na transfery celkem	0	0	0	0	0	0	0	0	0
daň z příjmů	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Náklady celkem	**2151**	**2165**	**2272**	**2305**	**2529**	**2935**	**3161**	**3781**	**4211**
výnosy z činnosti	11	2	4	2	54	5	2	3	3
finanční výnosy	1	0	0	0	0	0	11	26	20
výnosy z transferů	2221	2135	2183	2338	2441	2966	3068	3808	4168
ostatní výnosy celkem	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Výnosy celkem	**2233**	**2137**	**2187**	**2340**	**2495**	**2971**	**3081**	**3837**	**4191**
výsledek hospodaření	83	-28	-85	34	-34	36	-80	56	-20

Zdroj: vlastní zpracování z dat účetních výkazů PO ZŠ Slatina

Z údajů z výkazu zisku a ztráty PO ZŠ Slatina je zřejmé, že nejvýraznější položkou celkových nákladů jsou mzdové náklady, které mají po celé období rostoucí tendenci, což je způsobeno navyšováním mezd pedagogických zaměstnanců. Dalšími položkami celkových nákladů jsou spotřeba materiálu a náklady na služby, které jsou vyšší v letech,

kdy je použita dotace z EU, tzn. v roce 2017, 2019 a 2020. Spotřeba energie je ovlivněna změnou dodavatele v roce 2015, do tohoto roku náklady na spotřebu energií rostly, v roce 2016 díky změně dodavatele výrazně klesly, v dalších letech mírně rostou v důsledku zdražovaní energií. Nejnižší položkou celkových nákladů jsou finanční náklady, kde se vykazují náklady na povinné pojištění zaměstnanců, tato položka má rostoucí tendenci po celé sledované období, což je způsobeno nárůstem mezd, ze kterých je toto pojištění vypočteno. Obdobně jako celkové náklady během sledovaného období rostou i celkové výnosy. Nejvýraznější složkou celkových výnosů jsou výnosy z transferů, kde se vykazují výnosy z neinvestičních transferů z rozpočtu MŠMT prostřednictvím kraje na mzdové prostředky a neinvestiční transfery z rozpočtu zřizovatele na provoz organizace.

Z vybraných dat ve výše uvedené tabulce byla zpracována horizontální analýza výkazů zisku a ztráty PO ZŠ Slatina. Byly porovnány jednotlivé položky v čase, a to v řádcích (horizontálně).

Tabulka 5: Výsledek horizontální analýzy výkazu zisku a ztráty PO ZŠ Slatina (v %)

Výsledovka (v %)	12/13	13/14	14/15	15/16	16/17	17/18	18/19	19/20
náklady z činnosti celkem:	0,61	4,96	1,46	9,70	16,06	7,72	19,60	11,38
- spotřeba materiálu	-53,57	9,62	-29,82	130,00	20,65	-18,02	154,95	-59,91
- spotřeba energii	-41,96	119,28	-43,96	-29,41	4,17	17,33	-70,45	234,62
- služby	10,99	4,95	9,43	-30,17	32,10	0,00	41,12	37,75
- mzdové náklady celkem	6,40	0,26	5,79	5,82	20,89	8,14	17,33	12,58
- ostatní náklady celkem	200,00	-58,33	180,00	842,86	-68,94	53,66	14,29	50,00
finanční náklady celkem	20,00	0,00	0,00	16,67	14,29	0,00	25,00	10,00
náklady na transfery celkem	-	-	-	-	-	-	-	-
daň z příjmů	-	-	-	-	-	-	-	-
Náklady celkem	**0,65**	**4,94**	**1,45**	**9,72**	**16,05**	**7,70**	**19,61**	**11,37**
výnosy z činnosti	-81,82	100,00	-50,00	2600,00	-90,74	-60,00	50,00	0,00
finanční výnosy	100,00	-	-	-	-	-	136,36	-23,08
výnosy z transferů	-3,87	2,25	7,10	4,41	21,51	3,44	24,12	9,45
ostatní výnosy celkem	-	-	-	-	-	-	-	-
Výnosy celkem	**-4,30**	**2,34**	**7,00**	**6,62**	**19,08**	**3,70**	**24,54**	**9,23**

Zdroj: vlastní zpracování z dat účetních výkazů PO ZŠ Slatina

Z výsledků horizontální analýzy výkazů zisku a ztráty za období 2012–2020 lze sledovat rostoucí trend nákladů z činnosti, tato položka je ovlivněna zejména spotřebou materiálu, kdy nejvyšší nárůst lze sledovat v roce 2017 a 2019, kdy byl pořízen materiál z dotací EU. Další složka ovlivňující náklady z činnosti je ovlivněna postupným nárůstem služeb,

kde jsou vykazovány zejména revize, školení a náklady na zajištění GDPR. Nejvýraznější položkou nákladů z činnosti jsou mzdové náklady, které mají po celé období rostoucí tendenci, nejvýraznější nárůst je v roce 2017, lze sledovat nárůst o 20,89 %. Další sledovanou položkou je položka ostatní náklady, které byly nejvyšší v roce 2016, kdy vzrostly o více jak 800 % oproti předcházejícímu roku. Tuto položku nejvíce ovlivnila položka 558 náklady z drobného majetku, kde je evidován majetek pořízený tento rok, tj. mimo jiné nové vybavení tříd, výdejny obědů a nový boiler. Vývoj celkových nákladů je po celé období rostoucí, nejvyšší nárůst lze sledovat v roce 2017 a 2019, což je ovlivněno nárůstem nákladů z činnosti viz výše.

Při sledování výnosů lze konstatovat, že výnosy z činnosti jsou po celé období obdobné, pouze v roce 2016 jsou výrazně vyšší, tento rok organizace obdržela sponzorský dar od Lesů ČR ve výši 40 tis. Kč na pořízení fotbalových branek. Položka finanční výnosy je zpočátku nulová, až od roku 2018 se na této položce vykazují vybrané příspěvky na provoz družiny, které do této doby nebyly vybírány. V roce 2020 jsou vybrané příspěvky na družiny nižší než v roce 2019 z důvodu omezení provozu družiny díky koronavirové epidemii. Nejvýraznější položkou výnosů je položka výnos z transferů, kde jsou účtovány transfery na mzdové prostředky a na provoz od zřizovatele. Celkové výnosy mají rostoucí tendenci, pouze v roce 2013 jsou o 4,30 % nižší než v roce 2012, nadále pak rostou, nejvýraznější nárůst lze sledovat v roce 2017 o 19 % oproti roku 2016 a v roce 2019 o 24,54 % oproti předchozímu roku, v roce 2017 a 2019 je na této položce evidováno čerpání dotace z EU, stejně tak i v roce 2020.

4.1.4 Vertikální analýza výkazu zisku a ztráty

Vertikální analýzou výkazů zisku a ztráty PO ZŠ Slatina byly porovnány jednotlivé položky ve stejném časovém okamžiku k určité základně, tento rozbor je prováděn shora dolů, tzn. vertikálně. Ve výsledku jsou jednotlivé položky vyjádřeny jako procenta z celkových nákladů a výnosů.

Tabulka 6: Výsledek vertikální analýzy výkazu zisku a ztráty PO ZŠ Slatina (v %)

Výsledovka (v %)	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
náklady z činnosti celkem:	99,77	99,72	99,74	99,74	99,72	99,73	99,75	99,74	99,74
- spotřeba materiálu	5,21	2,40	2,51	1,74	3,64	3,78	2,88	6,14	2,21
- spotřeba energii	6,65	3,83	8,01	4,43	2,85	2,56	2,78	0,69	2,07
- služby	4,23	4,67	4,67	5,03	3,20	3,65	3,39	3,99	4,94
- mzdové náklady celkem	83,50	88,27	84,33	87,94	84,82	88,35	88,71	87,01	87,96
- ostatní náklady celkem	0,19	0,55	0,22	0,61	5,22	1,40	1,99	1,90	2,56
finanční náklady celkem	0,23	0,28	0,26	0,26	0,28	0,27	0,25	0,26	0,26
náklady na transfery celkem	-	-	-	-	-	-	-	-	-
daň z příjmů	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Náklady celkem	**100**	**100**	**100**	**100**	**100**	**100**	**100**	**100**	**100**
výnosy z činnosti	0,49	0,09	0,18	0,09	2,16	0,17	0,06	0,08	0,07
finanční výnosy	0,04	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,36	0,68	0,48
výnosy z transferů	99,46	99,91	99,82	99,91	97,84	99,83	99,58	99,24	99,45
ostatní výnosy celkem	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Výnosy celkem	**100**	**100**	**100**	**100**	**100**	**100**	**100**	**100**	**100**

Zdroj: vlastní zpracování z dat účetních výkazů PO ZŠ Slatina

Z výsledků vertikální analýzy výkazů zisku a ztráty je patrné, že největší podíl na celkových nákladech tvoří mzdové náklady, které mají po celé období rostoucí tendenci, což je způsobeno navyšováním mezd pedagogických zaměstnanců. Dalšími položkami celkových nákladů jsou spotřeba materiálu a náklady na služby, které tvoří vyšší podíl celkových nákladů v letech, kdy je použita dotace z EU, tzn. v roce 2017, 2019 a 2020. Spotřeba energie je ovlivněna změnou dodavatele v roce 2015, do tohoto roku náklady na spotřebu energií rostly, tvořily vyšší podíl celkových nákladů, v roce 2016 díky změně dodavatele tyto náklady výrazně klesly, tvořily nižší podíl celkových nákladů, v dalších letech pak mírně rostou v důsledku zdražovaní energií. Nejnižší podíl celkových nákladů tvoří finanční náklady, kde se vykazují náklady na povinné pojištění zaměstnanců, tato položka má rostoucí tendenci po celé sledované období, což je způsobeno nárůstem mezd, ze kterých je toto pojištění vypočteno. Obdobně jako celkové náklady během sledovaného období rostou i celkové výnosy. Nejvýraznějším podílem celkových výnosů jsou výnosy z transferů, kde se vykazují výnosy z neinvestičních transferů z rozpočtu MŠMT prostřednictvím kraje na mzdové prostředky a neinvestiční transfery z rozpočtu zřizovatele na provoz organizace. Podíly výnosů

z činnosti a finanční výnosů jsou zanedbatelné, tvoří méně než 1 %, pouze v roce 2016 je podíl výnosů z činnosti 2,16 %, v tomto roce organizace získala mimořádnou dotaci od Lesů ČR.

4.1.5 Doplňková činnost

Do 4. 6. 2019 platila ZL, schválená zastupitelstvem obce Slatina 18. 9. 2002, která mimo jiné vymezovala doplňkovou činnost PO ZŠ Slatina v článku V. takto: „Organizace se souhlasem zřizovatele může zřídit a provozovat hospodářskou činnost v souladu s platnými právními předpisy“. Tato definice je obecná, přesnější definice je uvedena v nové ZL ze dne 4. 6. 2019, která předešlou ZL nahrazuje. V článku IX je uvedeno, že organizaci se povoluje v souladu se zákonem č. 250/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů vedle hlavního předmětu činnosti vykonávat činnosti, které jsou zde konkrétně vypsané. V tomto článku jsou také definovány podmínky, za kterých se doplňková činnost povoluje.

Graf 3: Doplňková činnost – vývoj výnosů PO ZŠ Slatina (v tis. Kč)

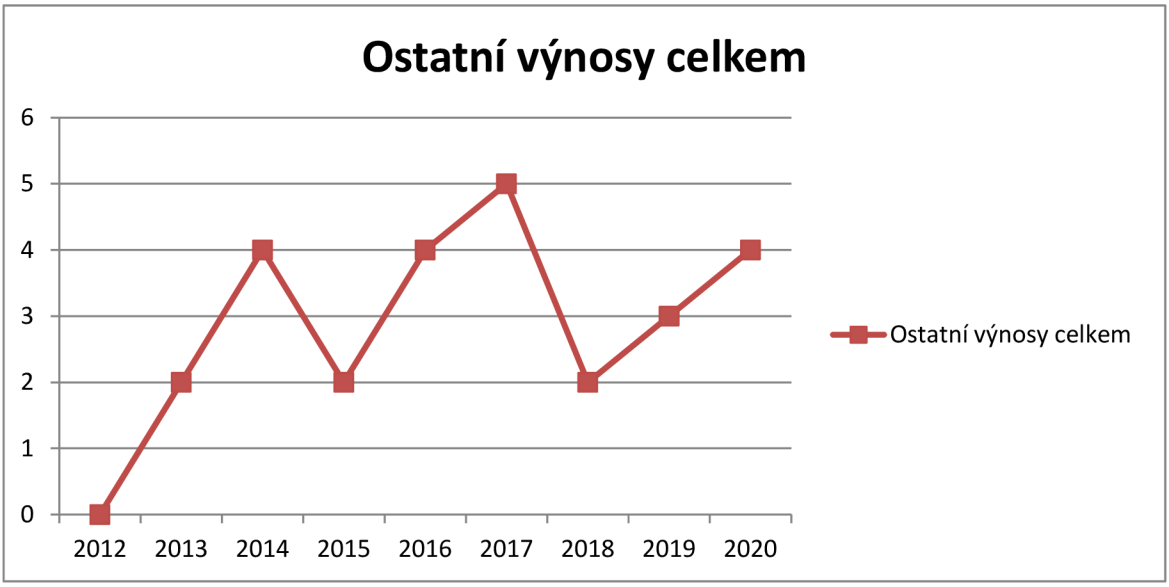

Zdroj: vlastní zpracování z účetních výkazů PO ZŠ Slatina

PO ZŠ Slatina eviduje jako příjem z doplňkové činnosti pouze zisk z prodeje odevzdaného sběrného papíru. Z výše uvedeného grafu lze pouze sledovat vývoj výnosů, tj. zisk z prodeje starého papíru.

Vzhledem k tomu, že organizace neprovozuje žádnou jinou doplňkovou činnost, nelze provést horizontální ani vertikální analýzu výkazů zisku a ztráty z hospodářské činnosti.

4.1.6 Poměrové ukazatele finanční analýzy

Poměrové ukazatelé jsou podílem dvou absolutních hodnot. V následující tabulce jsou zahrnuty údaje, které jsou potřebné k výpočtu jednotlivých ukazatelů. Data byla získána z rozvahy a z výkazu zisku a ztráty.

Tabulka 7: Údaje pro výpočet poměrových ukazatelů PO ZŠ Slatina (v tis. Kč)

	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
celková aktiva	627	601	582	667	676	812	724	1606	1700
oběžná aktiva	309	287	275	316	301	406	322	932	923
zásoby	0	0	0	0	0	0	0	0	0
peněžní prostředky	243	188	271	311	250	354	264	668	473
vlastní kapitál	204	176	91	128	100	150	54	137	133
cizí zdroje	150	156	229	233	246	301	269	795	791
krátkodobé dluhy	150	156	229	233	246	301	269	795	791
náklady celkem	2151	2165	2272	2305	2529	2935	3161	3781	4211
výnosy celkem	2233	2137	2187	2340	2495	2971	3081	3837	4191
pasiva celkem	354	332	320	361	346	451	322	932	924

Zdroj: vlastní zpracování z účetních výkazů PO ZŠ Slatina

Tabulka 8: Likvidita PO ZŠ Slatina

	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Okamžitá	1,62	1,21	1,18	1,33	1,02	1,18	0,98	0,84	0,60
Pohotová	2,06	1,84	1,20	1,36	1,22	1,35	1,20	1,17	1,17
Běžná	2,06	1,84	1,20	1,36	1,22	1,35	1,20	1,17	1,17

Zdroj: vlastní zpracování z účetních výkazů PO ZŠ Slatina

Likvidita ukazuje schopnost organizace hradit své závazky. Ukazatele likvidity v podstatě poměřují to, čím je možno platit v čitateli, s tím, co je nutno zaplatit ve jmenovateli.

Doporučená hodnota ukazatele okamžité likvidity je výsledek blízký hodnotě 1, kdy právě 1 znamená, že daný subjekt má k dispozici přesně takovou výši finančních prostředků potřebnou k uhrazení okamžitě splatných dluhů. Hodnota okamžité likvidity PO ZŠ Slatina se od roku 2012 až do roku 2017 pohybuje nad hodnotou 1. Od roku 2018 do konce sledovaného období tato hodnota klesá pod hodnotu 1, v roce 2020 je nejnižší (0,6). Pokles

hodnoty okamžité likvidity pod 1 je způsoben tím, že na položce krátkodobé dluhy je účtovaná položka – krátkodobé přijaté zálohy na transfery (dotace z EU). Záloha na transfery bude vypořádána po vyúčtování a konečném přiznání dotací. Lze předpokládat, že dotace budou čerpány v souladu s podmínkami a nebude nutné je vracet.

Vzhledem k tomu, že organizace neeviduje žádné zásoby, hodnoty pohotové a běžné likvidity jsou shodné. Lze tedy vyloučit, že vysoká hodnota běžné likvidity by byla způsobena nadměrným množstvím zásob, čímž by mohlo dojít k zastírání skutečného problému, kdy by účetní jednotka byla v platební neschopnosti. Pohotová likvidita eliminuje vliv zásob oběžných aktiv na ukazatele likvidity. Doporučená hodnota pohotové likvidity se pohybuje v rozmezí 1–1,5. Hodnota 1 znamená, že je daný subjekt schopen přesně pokrýt krátkodobé závazky svými krátkodobými aktivy. Hodnota pohotové likvidity PO ZŠ Slatina je v doporučeném rozmezí od roku 2014–2020. Pouze v letech 2012 a 2013 je hodnota nad horní hranicí doporučeného rozmezí, což není výhodné z hlediska efektivního využití svěřeného majetku, protože krátkodobá aktiva obvykle přináší nižší výnosy než aktiva dlouhodobá.

Tabulka 9: Zadluženost PO ZŠ Slatina

	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
celková zadluženost (%)	23,92	25,96	39,35	34,93	36,39	37,07	37,15	49,50	46,53
míra zadluženosti	0,74	0,89	2,52	1,82	2,46	2,01	4,98	5,80	5,95

Zdroj: vlastní zpracování z účetních výkazů PO ZŠ Slatina

Doporučená hodnota celkové zadluženosti se pohybuje mezi 30–60 %. PO ZŠ Slatina vykazuje od roku 2014 do konce sledovaného období hodnotu celkové zadluženosti v doporučeném rozmezí, pouze v letech 2012 a 2013 hodnota tohoto ukazatele klesla pod dolní hranici rozmezí, kdy byl cizí kapitál výrazně nižší než v následujících letech.

Míra zadluženosti, která poměřuje cizí a vlastní kapitál, má v průběhu celého období rostoucí tendenci. Nejvýraznější hodnoty tohoto ukazatele lze sledovat v posledních třech letech sledovaného období. V těchto letech PO ZŠ Slatina vykazuje několikanásobně vyšší cizí zdroje než vlastní. V roce 2019 a 2020 je tento fakt způsoben účtování dotací z EU na položce krátkodobé přijaté zálohy na transfery.

Tabulka 10: Autarkie PO ZŠ Slatina

	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
autarkie (%)	103,81	98,71	96,26	101,52	98,66	101,23	97,47	101,48	99,53

Zdroj: vlastní zpracování z účetních výkazů PO ZŠ Slatina

Ukazatele autarkie se běžně nepoužívají v komerční sféře, avšak ve sféře veřejného sektoru jsou vhodné ke zjištění tzv. míry soběstačnosti. V rámci této finanční analýzy je vybrán ukazatel autarkie na bázi výnosů a nákladů hlavní činnosti, kterým lze vyjádřit, do jaké míry jsou náklady hlavní činnosti pokryty výnosy z hlavní činnosti. Výsledek tohoto ukazatele představuje skutečnost, v jaké míře je daný subjekt schopen pokrýt náklady své hlavní činnosti výnosy z této činnosti. Pokud tento ukazatel nedosahuje hodnoty 100 %, znamená to, že výnosy z hlavní činnosti nejsou schopny pokrýt v plné míře náklady na tuto činnost. Hodnota ukazatele autarkie logicky nedosahuje 100 % v letech, kdy organizace nedosáhla kladného výsledku hospodaření, kdy byly náklady vyšší než výnosy.

U sledované PO hodnoty ukazatele autarkie klesly pod 100 % v letech 2013, 2014, 2016, 2018 a 2020. Tyto hodnoty nejsou významně nízké, pohybují se nad hodnotou 95 %. Vzhledem k tomu, že má organizace možnost se souhlasem zřizovatele využívat nevyčerpaný příspěvek předchozího roku, je možné konstatovat, že byla organizace po celé sledované období soběstačná.

Tabulka 11: Aktivita PO ZŠ Slatina

	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
obrat kapitálu	6,31	6,44	6,83	6,48	7,21	6,59	9,57	4,12	4,54

Zdroj: vlastní zpracování z účetních výkazů PO ZŠ Slatina

Ukazatele aktivity neboli obrat kapitálu pro PO, které hospodaří se svěřenými prostředky plynoucími zejména z veřejných rozpočtů, jsou pouze doplňující. Pro sledovanou PO byl vypočítán obrat kapitálu jako podíl celkových výnosů a celkových pasiv. Obrat kapitálu je ukazatel výkonnosti využívání celkových zdrojů. Udává, kolikrát se vložené zdroje vrátí. Cílem je vždy maximalizace jeho hodnot. Za pozitivní se považuje maximalizace dosažených hodnot, které by neměly klesnout pod hranici hodnoty 1.

Po celé sledované období byla hodnota ukazatele výrazně vyšší než 1, lze usuzovat, že organizace své zdroje využívala efektivně. Celkové výnosy PO ZŠ Slatina zahrnují

především výnosy z transferů, tzn. příspěvky na mzdové náklady od MŠMT a výnosy z doplňkové činnosti. Zejména výnosy z transferů po celé období má rostoucí tendenci. Pasiva celkem představují u PO ZŠ Slatina jmění účetní jednotky neboli vlastní kapitál, který je po celé sledované období konstantní, na této položce je účtován majetek, který má hodnotu vyšší než 40 tis. Kč. Dále pasiva celkem zahrnují fondy a krátkodobé závazky, kde jsou ke konci každého roku evidovány závazky vůči zaměstnancům a krátkodobé přijaté zálohy na transfery, tzn. nevyúčtovaná dotace z EU. Právě díky dotaci z EU je hodnota ukazatele aktivity v posledních dvou letech nižší, přestože v předchozích letech hodnota tohoto ukazatele rovnoměrně rostla.

4.1.7 Analýza hospodářského výsledku

Tabulka 12: Výsledek hospodaření PO ZŠ Slatina (v tis. Kč)

	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
výsledek hospodaření	83	-28	-85	34	-34	36	-80	56	-20

Zdroj: výkazy zisku a ztráty PO ZŠ Slatina 2012 – 2020

Výsledek hospodaření, tj. rozdíl mezi výnosy a náklady PO ZŠ Slatina, dosahuje kladných hodnot pouze v letech 2012, 2015, 2017 a 2019. Tyto roky organizace dosáhla zisku. Výsledek hospodaření je ovlivněn na straně nákladů zejména položkou mzdové náklady celkem, která tvoří výrazný podíl celkových nákladů. Ve sledovaném období má rostoucí tendenci, v roce 2020 vzrostla více jak dvojnásobně oproti roku 2012 díky zvyšováním mezd pedagogických pracovníků. Výši nákladů též ovlivňuje použití dotací z EU na materiál a na nákup služeb, zejména v letech 2017, 2019 a 2020. Náklady v letech 2019 a 2020 jsou též navýšeny o službu spojenou se zajištěním GDPR. Na straně výnosů ovlivňuje hospodářský výsledek nejvýrazněji položka výnosy z transferů, která zahrnuje neinvestiční transfery z rozpočtu MŠMT prostřednictvím kraje na mzdové prostředky a neinvestiční transfery z rozpočtu zřizovatele na provoz organizace. Položka finanční výnosy je v posledních třech letech nenulová z důvodu zahájení vybírání příspěvku na školní družinu. V roce 2016 je na položce evidovaná částka 54 tis. Kč, která zahrnuje mimo jiné i dotaci na fotbalové branky.

Každý rok po schválení účetní závěrky zřizovatelem je kladný zůstatek hospodářského výsledku určen k použití nákladů nadcházejícího roku. Příspěvková organizace používá

tyto finanční prostředky na pokrytí mimořádných výdajů, například nákup nových lavic či pomůcek, které nelze hradit z neinvestičních transferů z rozpočtu MŠMT prostřednictvím kraje na ONIV apod.

4.1.8 Analýza přijatých dotací

PO ZŠ Slatina získala ve sledovaném období dvakrát dotaci z Operačního programu Výzkum, vývoj a vzdělávání, což je víceletý tematický program v gesci Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy, v jehož rámci bylo možné v programovém období 2014–2020 čerpat finanční prostředky z ESIF. V roce 2017 organizace v rámci výzvy č. 02_16_022 Šablony I získala 262 tis. Kč, období čerpání bylo od září 2017 do září 2018. V roce 2019 organizace získala v rámci další výzvy č. 02_18_63 Šablony II částku 511 tis. Kč, období čerpání bylo od září 2019 do srpna 2021. Cílem obou výzev byl rozvoj mateřských a základních škol formou zjednodušených projektů (tzv. šablon). Aktivity jsou zaměřeny na personální podporu škol, realizaci projektových dnů nebo podporu ICT. U obou projektů je míra spolufinancování ze strany příjemce 0 %.

Tabulka 13: Čerpání dotací z EU PO ZŠ Slatina (v tis. Kč)

	2017	2018	2019	2020
	EU Šablony I		EU Šablony II	
projektový manažer	12	12	0	48
zpracování účetnictví	5	5	0	10
školní asistent – personální podpora	54	107	37	113
doučování – personální podpora	7	9	6	3
knižní klub – personální podpora	0	0	10	6
knižní klub – knihy	0	0	7	4
klub deskových her – personální podpora	9	6	0	0
klub deskových her – stolní hry	8	0	0	0
podpora ICT	15	0	127	0
koordinace projektu	0	5	0	0
ostatní	5	3	15	7
Celkem	**115**	**147**	**202**	**191**

Zdroj: vlastní zpracování

Finanční prostředky z dotace byly použity zejména na personální podporu, především na školního asistenta. Tato aktivita umožňuje vyzkoušet a na určité období poskytnout větší podporu zejména žákům ohroženým školním neúspěchem. Škola musí identifikovat alespoň tři žáky ohrožené školním neúspěchem. Školní asistent není pedagogickým

pracovníkem dle zákona č. 563/2004 Sb., o pedagogických pracovnících poskytuje základní nepedagogickou podporu přímo v rodině při spolupráci s rodiči, pomáhá při rozvoji mimoškolních a volnočasových aktivit, podporuje přípravu žáka na výuku, poskytuje podporu pedagogovi při administrativní a organizační činnosti učitele ve vyučování i mimo vyučování. Další finanční prostředky byly použity na realizaci klubů pro žáky. Aktivita má formu volnočasové aktivity a vede k rozvoji klíčových kompetencí žáků. Takto získané znalosti, dovednosti a kompetence se také promítají i do povinné složky vzdělávání žáka. Aktivita umožňuje vedle rozvoje žáků i profesní rozvoj pedagogických pracovníků školy. V letech 2017 a 2018 byl ve škole provozován klub stolních her, v letech 2019 a 2020 čtenářský klub. Organizace hradila mzdové náklady pedagogických pracovníků, kteří zajišťovali tyto kluby, a nákup stolních her a knih. Další významná položka byla použita na využití ICT ve vzdělávání. Cílem aktivity je rozvoj kompetencí pedagogických pracovníků v oblasti využívání nových výukových metod s využitím informačních a komunikačních technologií (ICT). Aktivita rovněž cílí na větší individualizaci výuky a na rozvoj digitálních kompetencí a kreativity žáků a jejich aktivní zapojení do procesu výuky. Organizace nakoupila v roce 2017 jeden notebook pro pedagogy a v roce 2019 deset notebooků, které používají žáci při výuce. Ostatní prostředky byly použity na zajištění administrace projektu, tj. na odměny koordinátora projektu a účetní, která zpracovala účetnictví. Obě dotace zajistila od žádosti, přes raporty až po vyúčtování odborná firma, z dotace byla hrazena odměna pro projektového manažera, z EU Šablon I to byla dohodnutá částka 24 tis. Kč a z EU Šablon II dokonce částka 48 tis. Kč.

4.1.9 Charakteristika zřizovatele

Tabulka 14: Obec Slatina, okres Kladno

Název organizace	Obec Slatina
Identifikační číslo organizace	00234885
Datum vzniku	19. 6. 1991
Způsob řízení	Místně řízené
Druh účetní jednotky	Obec
Poddruh účetní jednotky	Obecní úřad obce, jež není obcí s rozšířenou působností ani pověřeným OÚ
Státní správa	Organizace nevykonává státní správu
Zdroj financování	Místní rozpočet
Vedení účetnictví	Vedení účetnictví v plném rozsahu
Číslo územní statistické jednotky (NUTS)	CZ0203
Okres	Kladno
Kraj	Středočeský
Klasifikace ekonomických činností (NACE)	84110
Kód institucionálního subsektoru (SEKTOR)	13130 Místní vládní instituce
Základní územní jednotka	532827
Kategorie počtu obyvatel	501 až 1000
Počet obyvatel k 1.1.2020	631

Zdroj: Monitor – kompletní přehled veřejných financí

Obec Slatina se nachází v severozápadní části Středočeského kraje v okrese Kladno 33 km od Prahy. Katastrální území obce se rozkládá podél silnice III/240 spojující města Kladno a Kralupy nad Vltavou, uprostřed mezi dálnicemi D8 Praha – Ústí nad Labem – Německo a D7 Praha – Knovíz, nejbližším dálničním přivaděčem je na dálnici D7 exit Stehelčeves. Její socioekonomický rozvoj, skladbu obyvatel, úroveň dopravní a technické infrastruktury ovlivňuje zejména relativní blízkost hlavního města a regionálně významných center. Vznik obce lze předpokládat už v jedenáctém století. První písemná zmínka je datována rokem 1318. Název obce vznikl zřejmě podle místa založení, v místě bylo hojně bažin, mokřin a močálů. K 1. 1. 2021 má obec 645 obyvatel. Obec zajišťuje mimo primárního vzdělávání i preprimární vzdělávání, je zřizovatelem Mateřské školy Hvězdička.

4.1.10 Porovnání přidělených prostředků ve vztahu k výdajům zřizovatele

Pro porovnání přidělených prostředků od zřizovatele na provoz ve vztahu k výdajům zřizovatele byla použita data z výkazů pro hodnocení plnění rozpočtu zřizovatele, tj. Obce

Slatina za sledované období 2012–2020. Byly sledovány celkové výdaje, z toho byly vybrány výdaje na základní školství, účtované na paragrafu 3113 a z toho vyčleněné výdaje na provoz ZŠ, účtované na paragrafu 3113 a položce 5331.

Tabulka 15: Údaje z rozpočtu zřizovatele – Obec Slatina (v tis. Kč)

	výdaje					
		z toho výdaje na základní vzdělávání				
				z toho výdaje na provoz ZŠ		
	výdaje celkem	výdaje na základní vzděl. celkem	výdaje na základní vzděl. (%)	výdaje na provoz ZŠ	poměr výdajů na základní školství a výdajů na provoz ZŠ (%)	poměr celkových výdajů a výdajů na provoz ZŠ (%)
2012	3724	433	11,63	285	65,82	7,65
2013	5680	758	13,35	285	37,60	5,02
2014	4658	402	8,63	270	67,16	5,80
2015	5627	405	7,20	313	77,28	5,56
2016	4755	491	10,33	300	61,10	6,31
2017	5808	425	7,32	300	70,59	5,17
2018	14837	1455	9,81	300	20,62	2,02
2019	9984	542	5,43	390	71,96	3,91
2020	8643	386	4,47	360	93,26	4,17

Zdroj: výkazy pro hodnocení plnění rozpočtu Obce Slatina za období 2012-2020

V tabulce údajů získaných z výkazů pro hodnocení plnění rozpočtu Obce Slatina je možné sledovat, že zřizovatel ve svých výdajích eviduje výdaje spojené se základním školstvím, které se pohybují kolem 400 tis. Kč. Pouze v roce 2013 dosahují hodnoty 758 tis. Kč, kdy obec investovala do celkové rekonstrukce vnitřních prostor budovy školy, a v roce 2018 dokonce hodnoty 1455 tis. Kč, tento rok obec mimo jiné investovala do vybudování multifunkčního hřiště v areálu ZŠ, které má nahradit chybějící tělocvičnu. Ve vztahu k celkovým výdajům se jedná o 9,81 %. V následujících letech se jedná o výrazně nižší hodnoty, a to v roce 2019 o 5,43 %, tento rok zřizovatel pořídil do školy nové lavice, a v roce 2020 se jedná o 4,47 %, kdy bylo omezení provoz z důvodu koronavirové krize. Při porovnání výdajů na provoz ZŠ a celkových výdajů zřizovatele na základní školství lze sledovat, kolik financí je poskytováno na provoz PO a kolik na ostatní výdaje spojené se základním školstvím. Zřizovatel mimo výdajů na provoz zajišťuje dovoz obědů

pro základní školu, větší opravy a investice, pravidelně hradí autobusovou dopravu žáků na školu v přírodě a na školní výlety.

Graf 4: Porovnání výdajů na provoz ZŠ ve vztahu k celkovým výdajům zřizovatele (v tis. Kč)

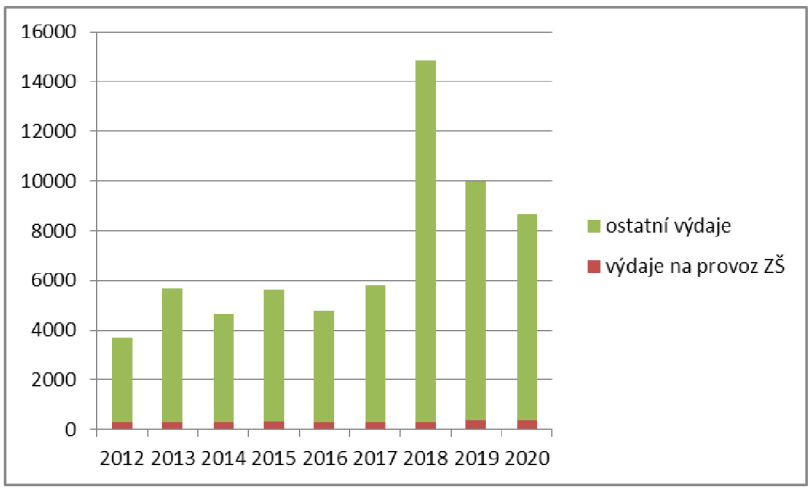

Zdroj: vlastní zpracování výkazů pro hodnocení plnění rozpočtu Obce Slatina 2012-2020

Výše uvedený graf znázorňuje porovnání výdajů, které zřizovatel poskytuje na provoz ZŠ a celkových výdajů zřizovatele. Výdaje na provoz ZŠ zřizovatel účtuje na paragrafu 3113 (základní školství) a položce 5331 (neinvestiční příspěvky zřízeným příspěvkovým organizacím). Příspěvek zřizovatel schvaluje na jednotlivé roky podle předloženého rozpočtu, návrh předkládá ředitelka PO ZŠ a odvíjí se podle skutečného čerpání v předchozím roce, na investice nebo větší neplánované výdaje zřizovatel poskytuje mimořádné prostředky z jiné kapitoly svého rozpočtu. Výdaje na provoz ZŠ se v průběhu sledovaného období zvyšují. Ve vztahu k celkovým výdajům zřizovatele se jedná o podíl v rozmezí 2,02 % až 7,65 %. Nejvyšší podíl lze sledovat v roce 2012, kdy celkové výdaje zřizovatele činily 3724 tis. Kč, z toho výdaje na provoz ZŠ 285 tis. Kč tzn. 7,65 %. V letech 2013–2015 se podíl pohybuje přes 5 %, v roce 2016 dosahuje 6,31 %, následující rok opět klesá na hodnotu lehce přes 5 %. V roce 2018 dosahuje nejnižší hodnoty, a to pouze 2,02 % z důvodu vysokých celkových výdajů zřizovatele, kdy byla vybudována nová mateřská škola. Následující dva roky bylo na provoz ZŠ poskytnuto 3,9, % a 4,17 % celkových výdajů.

Graf 5: Vývoj nákladů na provoz PO ZŠ Slatina (v tis. Kč)

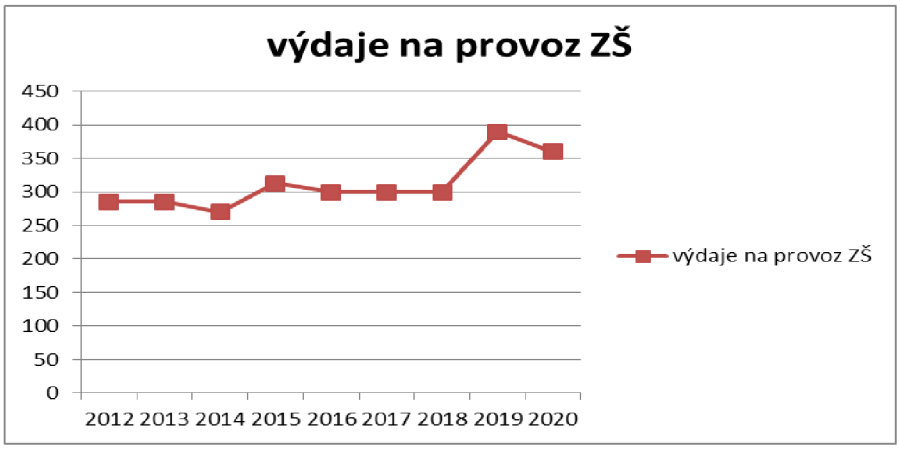

Zdroj: vlastní zpracování výkazů pro hodnocení plnění rozpočtu Obce Slatina 2012-2020

Zřizovatel ve svém rozpočtu každý rok na základě požadavku ředitelky alokuje finance na příspěvek na provoz PO ZŠ Slatina. Požadavek ředitelky musí být podložen položkovým rozpočtem (přehledem plánovaných výdajů) a musí být předložen před projednáním rozpočtu zřizovatele, obvykle v listopadu předchozího roku. Vývoj výdajů na provoz ZŠ má ve sledovaném období rostoucí tendenci. V roce 2015 byl poskytnut mimo příspěvku na běžné provozní náklady i příspěvek na povinný plavecký výcvik, kdy je zřizovatel povinen zajistit dopravu, obdobně tomu bylo i v roce 2019. Pokud ředitelka během roku zjistí, že jsou výdaje na provoz vyšší, než se předpokládalo, může zřizovatele požádat o mimořádné navýšení. K tomuto navýšení došlo v roce 2019, kdy během roku zřizovatel poskytl o 60 tis. Kč více, než bylo ve schváleném rozpočtu. Po zpracování účetní závěrky musí ředitelka předložit zřizovateli výsledek hospodářského výsledku. Zřizovatel tento výsledek schválí nejpozději do 30. června a současně schvaluje použití tohoto zůstatku v následujícím roce v případě, že je kladný.

4.2 Příspěvková organizace Základní škola Dolany nad Vltavou

Základní škola Dolany nad Vltavou sídlí v budově z roku 1885 a je typem malotřídní venkovské školy rodinného typu. Dvě třídy jsou tvořeny spojením dvou ročníků. Vzdělává a vychovává všechny děti bez ohledu na jejich předpoklady a handicapy. Ve škole pracuje jedno oddělení školní družiny. Obědy jsou zajištěny v jídelně Mateřské školy Sluníčko

v Dolanech. Do školy jezdí děti z okolních obcí. Po absolvování 4. ročníku žáci přestupují na ZŠ Komenského v Kralupech nad Vltavou nebo na ZŠ Libčice nad Vltavou.

Škola disponuje jednoduchou šatnou, dvěma prostornými učebnami a tělocvičnou, která je hojně využívána i občany obce. Školní družina se nachází v 1. třídě. Školní kabinet je v prvním patře, ředitelna a sborovna jsou v přízemí. Za příznivého počasí jsou výuka tělocviku a jiné aktivity realizovány na školní zahradě a v blízkém okolí školy.

Ve škole pracují čtyři pedagogičtí zaměstnanci a jeden nepedagogický. Snahou školy je vytvářet dobré podmínky pro zajištění celoživotního vzdělávání pedagogických zaměstnanců.

Ve všech ročnících základní školy je vyučováno podle školního vzdělávacího programu „ŠVP ZŠ Dolany“. Hlavním cílem této venkovské malotřídní školy je vést děti k zájmu o místo, kde žijí, mají svou školu a vzdělávají se. Důležité je pracovat podle ekologických zásad z důvodu ochrany životního prostředí. Dalším neméně důležitým cílem školy je rozvíjet ve všech předmětech schopnosti a dovednosti, které dětem umožní lépe se orientovat v životě. Škola se snaží být otevřenou, přátelskou, snaží se účinně spolupracovat s rodiči, přáteli školy i širší veřejností. Škola hledá nové možnosti, jak učinit výuku zajímavější, motivovat žáky k učení a maximálně se jim věnovat.

Škola úspěšně spolupracuje s rodinami žáků, se zřizovatelem školy i s TJ Sokolem Dolany. Ve škole jsou pravidelně realizovány zájmové kroužky a jednorázové doprovodné aktivity pro žáky i veřejnost (Výroční zpráva Základní školy Dolany za rok 2019).

Od 1. 1. 2001 škola získala právní subjektivitu.

Zřizovatel:	Obec Dolany
Zápis do obchod. rejstříku:	1. května 2003
Název:	Základní škola Dolany nad Vltavou
Sídlo:	Ke Škole 24, 278 01 Dolany nad Vltavou
Identifikační číslo:	709 98 874
Právní forma:	příspěvková organizace
Předmět činnosti:	zabezpečení výuku žáků 1.–4. ročník, školní družina
Maximální kapacity:	40 žáků

Statutární orgán:	Mgr. Jarmila Momutová (od 1. června 2018)
Způsob jednání:	za příspěvkovou organizaci jedná ředitel
Zaměstnanci školy:	ředitelka školy současně třídní učitelka 3. a 4. ročníku, třídní učitelka 1. a 2. ročníku, učitelka vedlejších předmětů (asistent pedagoga), vychovatelka (asistent pedagoga) a jeden nepedagogický zaměstnanec, tj. školník

Obec Dolany, zřizovatel organizace v souladu s usnesením zastupitelstva obce Dolany č. 21 ze dne 30. 10. 2002 v souladu s ustanovením zákona 128/2000 Sb., o obcích, v souladu se zákonem 250/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů a v souladu se zákonem 564/1990, o státní správě a samosprávě ve školství, v tehdy platném znění, zřídila příspěvkovou organizaci Základní školu Dolany se sídlem Dolany 24, IČO 70998574. Tato zřizovací listina je zveřejněna ve veřejném rejstříku a Sbírce listin a vymezuje hlavní účel a předmět činnosti organizace, jasně vymezuje statutární orgán, jeho postavení, úkoly a povinnosti. Dále je ve ZL uvedeno, jak organizace užívá svěřený majetek, jak s ním nakládá, podmínky nabývání majetku. Ve ZL jsou specifikovány finanční vztahy mezi zřizovatelem a organizací a finanční hospodaření organizace. Dle ZL zřizovatel povoluje organizaci vykonávat vedle hlavního předmětu činnosti doplňkovou činnost, která je vymezena v odstavci IV., kde jsou uvedeny i podmínky povolení této činnosti.

Zastupitelstvo obce Dolany nad Vltavou usnesením č. 14 ze dne 17. 3. 2021 v souladu se zákonem č. 128/2000 Sb., o obcích, ve znění pozdějších předpisů, zákona č. 250/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů ve znění pozdějších předpisů a zákona 561/2004 Sb., školský zákona, ve znění pozdějších předpisů novou ZL, která ruší platnost předchozí zřizovací dokumentace a vymezuje hlavní účel a předmět činnosti PO, statutární orgán organizace, majetek zřizovatele, který se PO předává k hospodaření (svěřený majetek) včetně vymezení práv ke svěřenému majetku umožňující plnění hlavního účelu. Dále vymezuje způsob finančního hospodaření a v článku VIII vymezuje okruhy doplňkové činnosti včetně podmínek její realizace. V příloze této ZL jsou seznamy nemovitého majetku v katastru nemovitostí a ostatního majetku, který

zřizovatel předává PO k hospodaření, tj. nemovitý svěřený majetek a ostatní svěřený majetek.

4.2.1 Horizontální analýza rozvahy

Následující tabulka představuje zjednodušenou verzi rozvahy příspěvkové organizace Základní školy Dolany nad Vltavou (dále jen PO ZŠ Dolany) v letech 2012–2020. Byly vybrány pouze některé položky z důvodu, že mají velký podíl v rozvaze a budou v další části použity k výpočtu poměrových ukazatelů.

Tabulka 16: Údaje z rozvahy PO ZŠ Dolany v letech 2012–2020 (v tis. Kč)

Rozvaha v tis.	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
AKTIVA CELKEM	**274**	**256**	**232**	**248**	**274**	**530**	**526**	**913**	**972**
dlouhodobý majetek	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**
dlouhodobý nehmotný majetek	0	0	0	0	0	0	0	0	0
dlouhodobý hmotný majetek	0	0	0	0	0	0	0	0	0
dlouhodobý finanční majetek	0	0	0	0	0	0	0	0	0
oběžná aktiva	**274**	**256**	**232**	**248**	**274**	**530**	**526**	**913**	**972**
Zásoby	0	0	0	0	0	0	0	0	0
pohledávky celkem	5	8	25	34	19	23	47	434	352
finanční majetek	269	248	207	214	255	507	479	479	620
PASIVA CELKEM	**274**	**256**	**232**	**248**	**274**	**530**	**526**	**913**	**972**
vlastní kapitál	**91**	**88**	**92**	**85**	**84**	**78**	**138**	**173**	**129**
základní kapitál	0	0	0	0	0	0	0	0	0
fondy celkem	44	44	44	46	55	76	95	54	63
výsledek hospodaření	47	44	48	39	29	2	43	119	66
cizí zdroje	**183**	**168**	**140**	**163**	**190**	**452**	**388**	**740**	**843**
Rezervy	0	0	0	0	0	0	0	0	0
krátkodobé závazky	183	168	140	163	190	452	388	740	843

Zdroj: vlastní zpracování z účetních výkazů PO ZŠ Dolany

Celková aktiva zahrnují pouze oběžná aktiva, protože organizace neeviduje nehmotný ani hmotný majetek. Oběžná aktiva představují mimo jiné pohledávky, kde jsou vykazovány zálohy na energie a dohadné účty, kde se evidují použité finanční prostředky z dotace z EU. Z tohoto důvodu jsou pohledávky výrazně vyšší v letech 2019 a 2020. Větší podíl oběžných aktiv tvoří finanční majetek, tj. stav běžného účtu, FKSP účtu a pokladny,

kde je ke konci roku zůstatek z transferu od MŠMT na mzdy a mzdové náklady za prosinec předchozího roku, které budou vyplaceny na začátku nadcházejícího roku.

Celková pasiva zahrnují především finanční prostředky vedené ve fondech a cizí zdroje zahrnující krátkodobé závazky tvořené závazky vůči zaměstnancům, včetně odvodů sociálního a zdravotního zabezpečení a odvodů daní. V roce 2019 a 2020 je na této položce též evidovaná dotace z EU ve výši 350 tis. Kč.

Z výše vybraných dat byla zpracována horizontální analýza rozvahy PO ZŠ Dolany. Byly porovnány jednotlivé položky v čase, a to v řádcích, tzn. horizontálně.

Tabulka 17: Výsledek horizontální analýzy rozvahy PO ZŠ Dolany (v %)

Rozvaha (rozdíl v %)	12/13	13/14	14/15	15/16	16/17	17/18	18/19	19/20
AKTIVA CELKEM	**-6,57**	**-9,38**	**6,90**	**10,48**	**93,43**	**-0,75**	**73,57**	**6,46**
dlouhodobý majetek	**-**	**-**	**-**	**-**	**-**	**-**	**-**	**-**
dlouhodobý nehmotný majetek	-	-	-	-	-	-	-	-
dlouhodobý hmotný majetek	-	-	-	-	-	-	-	-
dlouhodobý finanční majetek	-	-	-	-	-	-	-	-
oběžná aktiva	**-6,57**	**-9,38**	**6,90**	**10,48**	**93,43**	**-0,75**	**73,57**	**6,46**
Zásoby	-	-	-	-	-	-	-	-
pohledávky celkem	60,00	212,50	36,00	-44,12	21,05	104,35	823,40	-18,89
finanční majetek	-7,81	-16,53	3,38	19,16	98,82	-5,52	0,00	29,44
	-	-	-	-	-	-	-	-
PASIVA CELKEM	**-6,57**	**-9,38**	**6,90**	**10,48**	**93,43**	**-0,75**	**73,57**	**6,46**
vlastní kapitál	**-3,30**	**4,55**	**-7,61**	**-1,18**	**-7,14**	**76,92**	**25,36**	**-25,43**
základní kapitál	-	-	-	-	-	-	-	-
fondy celkem	0,00	0,00	4,55	19,57	38,18	25,00	-43,16	16,67
cizí zdroje	**-8,20**	**-16,67**	**16,43**	**16,56**	**137,89**	**-14,16**	**90,72**	**13,92**
Rezervy	-	-	-	-	-	-	-	-
krátkodobé závazky	-8,20	-16,67	16,43	16,56	137,89	-14,16	90,72	13,92

Zdroj: vlastní zpracování z dat účetních výkazů PO ZŠ Dolany

Z výsledků horizontální analýzy rozvahy PO ZŠ Dolany vyplývá, že organizace v tomto výkaze neeviduje žádný majetek. Majetek je dle ZL ze dne 30. 10. 2002 veden na podrozvahových účtech. Celková aktiva jsou tvořena pouze oběžnými aktivy. Trend vývoje oběžných aktiv je ovlivněn zejména položkou finanční majetek, kde došlo k výraznému nárůstu v roce 2017, 2018, 2019 a 2020, a to z důvodu zůstatku běžného účtu ovlivněného zůstatkem EU dotací a nárůstem mzdových prostředků, kdy dochází ke zvyšování platů pedagogických pracovníků. Navíc od roku 2018 přibyla jedna učitelka.

Finanční majetek ke konci každého roku zahrnuje zůstatek příspěvku na mzdy, ze kterého budou uhrazeny mzdy za prosinec, zůstatek EU dotací a případný zůstatek příspěvku na provoz od zřizovatele.

Vývoj vlastního kapitálu je ovlivněn především stavem fondů. PO ZŠ Dolany účtuje FKSP a rezervní fond. Z FKSP je čerpáno dle vnitřních směrnic PO. Do rezervního fondu se po schválení zřizovatelem převádí případné peněžní dary. Dále je vlastní kapitál ovlivněn výsledkem hospodaření PO. Cizí zdroje zahrnují pouze položku krátkodobé závazky, tj. závazky vůči zaměstnancům, sociální zabezpečení, zdravotní zabezpečení, ostatní daně. V roce 2019 a 2020 tato položka též zahrnuje krátkodobé přijaté zálohy na transfery, kde se účtuje dotace z EU ve výši 350 tis. Kč.

4.2.2 Vertikální analýza rozvahy

Vertikální analýzou rozvahy PO ZŠ Dolany byly porovnány jednotlivé položky ve stejném časovém okamžiku k určité základně, tento rozbor je prováděn shora dolů, tzn. vertikálně. Ve výsledku jsou jednotlivé položky vyjádřeny jako procenta z celkových aktiv a pasiv.

Tabulka 18: Výsledek vertikální analýzy rozvahy PO ZŠ Dolany (v %)

Rozvaha (v %)	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
AKTIVA CELKEM	**100**	**100**	**100**	**100**	**100**	**100**	**100**	**100**	**100**
dlouhodobý majetek	**0,00**	**0,00**	**0,00**	**0,00**	**0,00**	**0,00**	**0,00**	**0,00**	**0,00**
dlouhodobý nehmotný majetek	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
dlouhodobý hmotný majetek	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
dlouhodobý finanční majetek	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
oběžná aktiva	**100,00**	**100,00**	**100,00**	**100,00**	**100,00**	**100,00**	**100,00**	**100,00**	**100,00**
Zásoby	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
pohledávky celkem	1,82	3,13	10,78	13,71	6,93	4,34	8,94	47,54	36,21
finanční majetek	98,18	96,88	89,22	86,29	93,07	95,66	91,06	52,46	63,79
PASIVA CELKEM	**100**	**100**	**100**	**100**	**100**	**100**	**100**	**100**	**100**
vlastní kapitál	**33,21**	**34,38**	**39,66**	**34,27**	**30,66**	**14,72**	**26,24**	**18,95**	**13,27**
základní kapitál	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
fondy celkem	16,06	17,19	18,97	18,55	20,07	14,34	18,06	5,91	6,48
výsledek hospodaření	17,15	17,19	20,69	15,73	10,58	0,38	8,17	13,03	6,79
cizí zdroje	**66,79**	**65,63**	**60,34**	**65,73**	**69,34**	**85,28**	**73,76**	**81,05**	**86,73**
Rezervy	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
krátkodobé závazky	66,79	65,63	60,34	65,73	69,34	85,28	73,76	81,05	86,73

Zdroj: vlastní zpracování z účetních výkazů PO ZŠ Dolany

Ve výše uvedené tabulce je možné sledovat podíl jednotlivých položek celkových aktiv a celkových pasiv. Celková aktiva tvoří po celé sledované období pouze oběžná aktiva. Celková pasiva jsou tvořena vlastním kapitálem, který představuje finanční prostředky z fondů a výsledek hospodaření. Po celé období větší podíl celkových pasiv tvoří cizí zdroje, a to krátkodobé závazky, díky dotacím z EU v roce 2019 a 2020 je tento podíl přes 80 %.

Graf 6: Vertikální struktura pasiv PO ZŠ Dolany

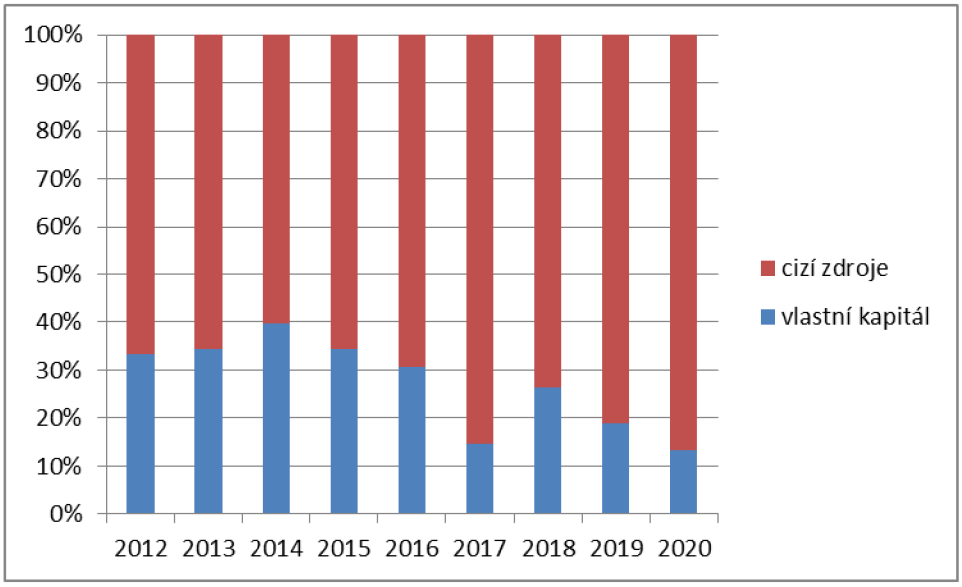

Zdroj: vlastní zpracování z účetních výkazů PO ZŠ Dolany

K posouzení změny struktury pasiv slouží výše uvedený graf, ve kterém lze sledovat vývoj podílu vlastního kapitálu a cizích zdrojů. Po celé období je výrazný vyšší podíl cizích zdrojů. V roce 2017, 2018, 2019 a 2020 se tento podíl ještě zvyšuje. Tento nárůst je způsoben navyšováním mzdových nákladů od roku 2017 a v roce 2019 a 2020 účtováním dotací z EU na položce závazky. Vývoj změny struktury aktiv není zpracován, protože organizace neeviduje majetek a celková aktiva tvoří pouze oběžná aktiva.

4.2.3 Horizontální analýza výkazu zisku a ztráty

Z výkazů zisku a ztráty PO ZŠ Dolany byly vybrány položky, které budou použity jak pro analýzu horizontální, tak vertikální. Sledován bude vývoj nákladů z činnosti

rozdělen na spotřebu materiálu, energií, služeb a mzdových nákladů ve vztahu k celkovým nákladům. Na druhé straně bude sledován vývoj výnosů, zejména výnosy z transferů.

Tabulka 19: Údaje z výkazu zisku a ztráty ZŠ Dolany v letech 2012–2020 (v tis. Kč)

Výsledovka v tis.	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
náklady z činnosti celkem:	1923	1967	1946	2184	2301	2719	3300	4147	3978
- spotřeba materiálu	89	96	94	104	100	105	100	396	280
- spotřeba energii	71	100	101	88	94	123	73	134	95
- služby	66	80	75	83	87	113	250	260	127
- mzdové náklady celkem	1695	1689	1674	1909	2017	2375	2877	3349	3472
- ostatní náklady celkem	2	2	2	0	3	3	0	8	4
finanční náklady celkem	0	0	0	0	0	0	0	0	0
náklady na transfery celkem	0	0	0	0	0	0	0	0	0
daň z příjmů	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Náklady celkem	**1923**	**1967**	**1946**	**2184**	**2301**	**2719**	**3300**	**4147**	**3978**
výnosy z činnosti	42	35	55	53	57	60	99	191	76
finanční výnosy	0	0	0	0	0	0	0	0	0
výnosy z transferů	1905	1924	1894	2123	2264	2619	3243	4032	3834
ostatní výnosy celkem	0	0	0	0	0	0	0	0	
Výnosy celkem	**1947**	**1959**	**1949**	**2176**	**2321**	**2679**	**3342**	**4223**	**3910**
výsledek hospodaření	24	-8	5	-8	-10	-40	41	76	-68

Zdroj: vlastní zpracování z dat účetních výkazů PO ZŠ Dolany

Náklady celkem po celé sledované období rostou, největší podíl tvoří mzdové náklady, kdy dochází od roku 2017 k navyšování mezd pedagogických i nepedagogických pracovníků. Náklady na služby jsou nejvýraznější v roce 2018, kdy bylo uhrazeno povinné plavání včetně dopravy. V roce 2019 náklady na služby dosahují nejvyšší hodnoty, v tomto roce byla uhrazena škola v přírodě. Náklady na materiál jsou nejvyšší v roce 2019 a 2020, kdy byl pořízen materiál z dotací z EU.

Celkové výnosy zahrnují především výnosy z transferů, na této položce organizace vykazuje transfery od MŠMT na mzdové náklady a příspěvky na činnost od zřizovatele. Na položce výnosy z činnosti organizace vykazuje výnosy z prodeje služeb a čerpání fondů. Nejvyšší hodnota této položky je v roce 2019, kdy mimo každoročních příspěvků na školní družinu byly vybrány příspěvky od rodičů na školu v přírodě a mimořádně byly vybrány příspěvky na nákup učebních pomůcek.

Z vybraných dat ve výše uvedené tabulce byla zpracována horizontální analýza výkazů zisku a ztráty PO ZŠ Dolany. Byly porovnány jednotlivé položky v čase v řádcích, tzn. horizontálně.

Tabulka 20: Výsledek horizontální analýzy výkazů zisku a ztráty PO ZŠ Dolany (v %)

Výsledovka (%)	12/13	13/14	14/15	15/16	16/17	17/18	18/19	19/20
náklady z činnosti celkem:	2,29	-1,07	12,23	5,36	18,17	21,37	25,67	-4,08
- spotřeba materiálu	7,87	-2,08	10,64	-3,85	5,00	-4,76	296,00	-29,29
- spotřeba energii	40,85	1,00	-12,87	6,82	30,85	-40,65	83,56	-29,10
- služby	21,21	-6,25	10,67	4,82	29,89	121,24	4,00	-51,15
- mzdové náklady celkem	-0,35	-0,89	14,04	5,66	17,75	21,14	16,41	3,67
- ostatní náklady celkem	0,00	0,00	-100,00	300,00	0,00	-100,00	800,00	-50,00
finanční náklady celkem	-	-	-	-	-	-	-	-
náklady na transfery celkem	-	-	-	-	-	-	-	-
daň z příjmů	-	-	-	-	-	-	-	-
Náklady celkem	**2,29**	**-1,07**	**12,23**	**5,36**	**18,17**	**21,37**	**25,67**	**-4,08**
výnosy z činnosti	-16,67	57,14	-3,64	7,55	5,26	65,00	92,93	-60,21
finanční výnosy	-	-	-	-	-	-	-	-
výnosy z transferů	1,00	-1,56	12,09	6,64	15,68	23,83	24,33	-4,91
ostatní výnosy celkem	-	-	-	-	-	-	-	-
Výnosy celkem	**0,62**	**-0,51**	**11,65**	**6,66**	**15,42**	**24,75**	**26,36**	**-7,41**

Zdroj: vlastní zpracování z dat účetních výkazů PO ZŠ Dolany

Zpracováním horizontální analýzy výkazů zisku a ztráty bylo zjištěno, že vývoj celkových nákladů ve sledovaném období má rostoucí tendenci. Pouze v roce 2020 byly celkové náklady o 4,08 % nižší, tj. o 169 tis. Kč. V tomto roce došlo ke snížení všech nákladových položek, zejména služeb, kdy došlo ke snížení o cca 50 %, ostatní náklady byly sníženy o více než 50 %, ale i spotřeba materiálu a energii byla nižší, pravděpodobně z důvodu omezeného provozu díky koronavirové krizi. Pouze mzdové náklady se zvýšily o 6,67 % z důvodu zvýšení počtu pedagogických pracovníků, kdy byla přijata jedna učitelka. V roce 2018 jsou výdaje na služby mimořádně vyšší oproti předcházejícím rokům z důvodu úhrady plaveckého výcviku včetně dopravy. K výraznému navýšení dochází ve spotřebě materiálu v roce 2019, kdy došlo k trojnásobnému zvýšení oproti předchozímu roku, v roce 2019 byl pořízen materiál z dotací z EU (především vybavení školy novým nábytkem, nákup sportovního vybavení, nákup knih a deskových her), ze stejného důvody byly vyšší i náklady na služby. Navíc na položce služby jsou účtovány náklady na školu v přírodě.

Vývoj celkových výnosů ve sledovaném období má rostoucí tendenci. Opět pouze v roce 2020 se celkové výnosy snižují o 7,41 %. Obě položky, které tvoří celkové výnosy, tj. výnosy z činnosti a z transferů, kopírují vývoj celkové položky, tzn. rostoucí trend, pouze v roce 2020 se snižují. I v tomto případě ke snížení dochází z důvodu omezení provozu díky koronavirové krizi.

4.2.4 Vertikální analýza výkazů zisku a ztráty

Vertikální analýzou výkazů zisku a ztráty PO ZŠ Slatina byly porovnány jednotlivé položky ve stejném časovém okamžiku k určité základně, tento rozbor je prováděn shora dolů, tzn. vertikálně. Ve výsledku jsou jednotlivé položky vyjádřeny jako procenta z celkových nákladů a výnosů.

Tabulka 21: Výsledek vertikální analýzy výkazů zisku a ztráty PO ZŠ Dolany (v %)

Výsledovka (%)	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
náklady z činnosti celkem:	100	100	100	100	100	100	100	100	100
- spotřeba materiálu	4,63	4,88	4,83	4,76	4,35	3,86	3,03	9,55	7,04
- spotřeba energii	3,69	5,08	5,19	4,03	4,09	4,52	2,21	3,23	2,39
- služby	3,43	4,07	3,85	3,80	3,78	4,16	7,58	6,27	3,19
- mzdové náklady celkem	88,14	85,87	86,02	87,41	87,66	87,35	87,18	80,76	87,28
- ostatní náklady celkem	0,10	0,10	0,10	0,00	0,13	0,11	0,00	0,19	0,10
finanční náklady celkem	0	0	0	0	0	0	0	0	0
náklady na transfery celkem	0	0	0	0	0	0	0	0	0
daň z příjmů	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Náklady celkem	**100**	**100**	**100**	**100**	**100**	**100**	**100**	**100**	**100**
výnosy z činnosti	2,16	1,79	2,82	2,44	2,46	2,24	2,96	4,52	1,94
finanční výnosy	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
výnosy z transferů	97,84	98,21	97,18	97,56	97,54	97,76	97,04	95,48	98,06
ostatní výnosy celkem	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Výnosy celkem	**100**	**100**	**100**	**100**	**100**	**100**	**100**	**100**	**100**

Zdroj: vlastní zpracování z dat účetních výkazů PO ZŠ Dolany

Díky výsledkům vertikální analýzy výkazů zisku a ztráty lze konstatovat, že celkové náklady tvoří pouze náklady z činnosti. Organizace neeviduje žádné finanční náklady, náklady na transfery ani daň z příjmů. Náklady z činnosti tvoří zejména mzdové náklady, ty tvoří více jak 80 % nákladů z činnosti, v roce 2012 dokonce více jak 88 %, v roce

2019 je tento podíl nižší, a to 80,76 %, z důvodu vyššího podílu spotřeby materiálu, tento rok tvořila 9,55 % a náklady na služby 6,27 %, což je výrazně vyšší než ostatní roky.

Nejvyšší podíl celkových výnosů tvoří po celé sledované období výnosy z transferů, jedná se o více jak 95 %, výnosy z činnosti tvoří pouze nepatrnou část celkových výnosů. Organizace neeviduje ani v jednom roce finanční výnosy či ostatní výnosy.

4.2.5 Doplňková činnost

V článku IV. ZL, která byla schválena zastupitelstvem obce Dolany 30. 10. 2002, je uvedeno, že PO je dovolena doplňková činnost za účelem lepšího využívání svých hospodářských možností odbornosti svých zaměstnanců za předpokladu, že tato činnost nenarušuje plnění hlavních účelů organizace. V tomto článku je jasně vymezená doplňková činnost. Organizace má využít získaných prostředků z doplňkové činnosti ke zkvalitnění své hlavní činnost a má doplňkovou činnost sledovat odděleně.

Obdobně jako PO Slatina ani PO ZŠ Dolany neprovozuje žádnou jinou doplňkovou činnost, proto není možné provést jako u PO ZŠ Slatina horizontální ani vertikální analýzu Výkazů zisku a ztráty z hospodářské činnosti. Z níže uvedeného grafu lze pouze sledovat vývoj výnosů, tj. zisk ze sběru papíru a z pronájmu tělocvičny.

Graf 7: Doplňková činnost – vývoj výnosů PO ZŠ Dolany (v tis. Kč)

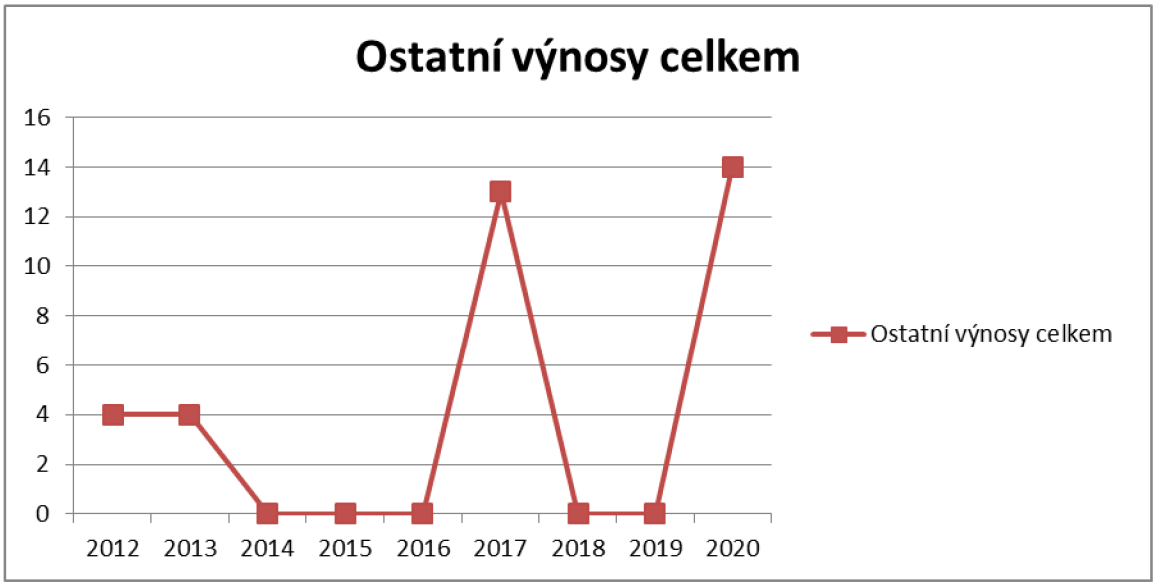

Zdroj: vlastní zpracování z účetních výkazů PO ZŠ Dolany

Organizace vykazuje v roce 2012 příjem ze sběru papíru, a to ve výši 4 tis. Kč, v roce 2013 příjem za pronájem tělocvičny ve výši 4 tis. Kč, v roce 2017 na této položce vykazuje 13 tis. Kč a v roce 2020 14 tis. Kč, kde je oba roky zahrnut příjem z prodeje starého papíru a pronájem tělocvičny. Vzhledem k tomu, že se nejedná o pravidelné příjmy, dochází k výrazným výkyvům.

4.2.6 Poměrové ukazatele finanční analýzy

Poměrové ukazatelé jsou podílem dvou absolutních hodnot. V následující tabulce jsou zahrnuty údaje, které jsou potřebné k výpočtu dále uvedených ukazatelů. Data byla získána z ÚV (rozvaha a výkaz zisku a ztráty).

Tabulka 22: Údaje pro výpočet poměrových ukazatelů PO ZŠ Dolany (v tis. Kč)

	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
celková aktiva	274	256	232	249	274	529	526	914	972
oběžná aktiva	274	256	232	249	274	529	526	914	972
Zásoby	0	0	0	0	0	0	0	0	0
peněžní prostředky	269	248	207	214	255	507	479	479	620
vlastní kapitál	91	88	92	85	84	78	138	173	129
cizí zdroje	183	168	140	164	190	452	388	740	843
krátkodobé dluhy	183	168	140	164	190	452	388	740	843
náklady celkem	1923	1967	1946	2184	2301	2719	3300	4147	3978
výnosy celkem	1947	1959	1949	2176	2321	2679	3342	4223	3910
pasiva celkem	274	256	232	248	274	530	526	913	972

Zdroj: vlastní zpracování z účetních výkazů PO ZŠ Dolany

Tabulka 23: Likvidita PO ZŠ Dolany

	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Okamžitá	1,47	1,48	1,48	1,30	1,34	1,12	1,23	0,65	0,74
Pohotová	1,50	1,52	1,66	1,52	1,44	1,17	1,36	1,24	1,15
Běžná	1,50	1,52	1,66	1,52	1,44	1,17	1,36	1,24	1,15

Zdroj: vlastní zpracování z účetních výkazů PO ZŠ Dolany

Likvidita ukazuje schopnost organizace hradit své závazky. Ukazatele likvidity v podstatě poměřují to, čím je možno platit v čitateli, s tím, co je nutno zaplatit ve jmenovateli.

Doporučená hodnota ukazatele okamžité likvidity je výsledek blízký hodnotě 1. Nad hodnotou 1 se okamžitá likvidita PO ZŠ Dolany pohybuje od roku 2012 až do roku

2018. Hodnota tohoto ukazatele právě 1 znamená, že daný subjekt má k dispozici přesně takovou výši finančních prostředků potřebných k uhrazení okamžitě splatných dluhů. V roce 2019 a 2020 tato hodnota klesá pod hodnotu 1, v roce 2019 je nejnižší 0,65. Pokles hodnoty okamžité likvidity pod 1 je způsoben tím, že na položce krátkodobé dluhy je účtovaná položka – krátkodobé přijaté zálohy na transfery (dotace z EU). Záloha na transfery bude vypořádána po vyúčtování a konečném přiznání dotací.

Vzhledem k tomu, že organizace neeviduje žádné zásoby, hodnoty pohotové a běžné likvidity jsou shodné. Lze vyloučit jako u PO ZŠ Slatina, že by vysoká hodnota běžné likvidity byla způsobena nadměrným množstvím zásob, čímž by mohlo dojít k zastírání skutečného problému, kdy by účetní jednotka byla v platební neschopnosti. Pohotová likvidita eliminuje vliv zásob oběžných aktiv na ukazatele likvidity. Doporučená hodnota pohotové likvidity se pohybuje v rozmezí 1–1,5. Hodnota 1 znamená, že daný subjekt je schopen přesně pokrýt krátkodobé závazky svými krátkodobými aktivy. Hodnota pohotové likvidity PO ZŠ Dolany je v doporučeném rozmezí od roku 2016 do konce sledovaného období. V prvních čtyřech letech, tj. 2012–2015, se pohybuje hodnota nad horní hranicí doporučeného rozmezí, což není výhodné z hlediska efektivního využití svěřeného majetku, protože krátkodobá aktiva obvykle přináší nižší výnosy než aktiva dlouhodobá.

Tabulka 24: Zadluženost PO ZŠ Dolany

	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
celková zadluženost (%)	66,79	65,63	60,34	65,86	69,34	85,44	73,76	80,96	86,73
míra zadluženosti	2,01	1,91	1,52	1,93	2,26	5,79	2,81	4,28	6,53

Zdroj: vlastní zpracování z účetních výkazů PO ZŠ Dolany

Doporučená hodnota celkové zadluženosti by se měla pohybovat mezi 30–60 %. PO ZŠ Dolany vykazuje po celé období hodnotu celkové zadluženosti nad horní hranicí doporučeného rozmezí. Vyšší podíl cizích zdrojů na celkových aktivech zvyšuje obecně riziko věřitelů, že jejich pohledávky budou věřiteli uhrazeny.

Míra zadluženosti, která poměřuje cizí a vlastní kapitál, má v průběhu celého období kolísající průběh. Nejnižší hodnota je v roce 2014, nejvýraznější hodnoty tohoto ukazatele lze sledovat v roce 2017, 2019 a 2020. V posledních dvou letech PO ZŠ Dolany

vykazuje výrazně vyšší cizí zdroje než vlastní, tento fakt je způsoben účtováním dotací z EU na položce krátkodobé přijaté zálohy na transfery.

Tabulka 25: Autarkie PO ZŠ Dolany

	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
autarkie (%)	101,25	99,59	100,15	99,63	100,87	98,53	101,27	101,83	98,29

Zdroj: vlastní zpracování z účetních výkazů PO ZŠ Dolany

Ukazatele autarkie se běžně nepoužívají v komerční sféře, avšak ve sféře veřejného sektoru jsou vhodné ke zjištění tzv. míry soběstačnosti. V rámci této finanční analýzy je vybrán ukazatel autarkie na bázi výnosů a nákladů hlavní činnosti, kterým lze vyjádřit, do jaké míry jsou náklady hlavní činnosti pokryty výnosy z hlavní činnosti. Výsledek tohoto ukazatele představuje skutečnost, v jaké míře je daný subjekt schopen pokrýt náklady své hlavní činnosti výnosy z této činnosti. Pokud tento ukazatel nedosahuje hodnoty 100 %, znamená to, že výnosy z hlavní činnosti nejsou schopny pokrýt v plné míře náklady na tuto činnost. Hodnota ukazatele autarkie logicky nedosahuje 100 % v letech, kdy organizace nedosáhla kladného výsledku hospodaření, kdy náklady byly vyšší než výnosy

U sledované PO hodnoty ukazatele autarkie klesly pod 100 % v letech 2013, 2015, 2017 a 2020. Tyto hodnoty nejsou významně nízké, pohybují se nad hodnotou 98 %. Vzhledem k tomu, že má organizace možnost se souhlasem zřizovatele využívat nevyčerpaný příspěvek předchozího roku, je možné konstatovat, že organizace po celé sledované období byla soběstačná.

Tabulka 26: Aktivita PO ZŠ Dolany

	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
obrat kapitálu	7,11	7,65	8,40	8,77	8,47	5,05	6,35	4,63	4,02

Zdroj: vlastní zpracování z účetních výkazů PO ZŠ Dolany

Ukazatele aktivity neboli obrat kapitálu pro PO, které hospodaří se svěřenými prostředky plynoucími zejména z veřejných rozpočtů, jsou pouze doplňující. Pro sledovanou PO byl vypočítán obrat kapitálu jako podíl celkových výnosů a celkových pasiv. Obrat kapitálu je ukazatel výkonnosti využívání celkových zdrojů. Udává, kolikrát se vložené zdroje vrátí.

Cílem je vždy maximalizace jeho hodnot. Za pozitivní se považuje maximalizace dosažených hodnot, které by neměly klesnout pod hranici hodnoty 1.

Po celé sledované období hodnota ukazatele byla výrazně vyšší než 1, lze usuzovat, že organizace své zdroje využívala efektivně. Celkové výnosy PO ZŠ Dolany zahrnují především výnosy z transferů, tzn. příspěvky na mzdové náklady od MŠMT a výnosy z doplňkové činnosti. Zejména výnosy z transferů po celé období mají rostoucí tendenci. Pasiva celkem představují u PO ZŠ Dolany jmění účetní jednotky neboli vlastní kapitál, na této položce by měl být účtován majetek, který má hodnotu vyšší než 40 tis. Kč. Vzhledem k tomu, že tato organizace neúčtuje majetek, je hodnota základního kapitálu po celé sledované období nulová. Dále pasiva celkem zahrnují fondy a krátkodobé závazky, kde jsou ke konci každého roku evidovány závazky vůči zaměstnancům a krátkodobé přijaté zálohy na transfery, tzn. nevyúčtovaná dotace z EU. Právě díky dotaci z EU je hodnota ukazatele aktivity v posledních dvou letech nižší.

4.2.7 Analýza hospodářského výsledku

Tabulka 27: Výsledek hospodaření PO ZŠ Dolany (v tis. Kč)

	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
výsledek hospodaření	24	-8	5	-8	-10	-40	41	76	-68

Zdroj: výkazy zisku a ztráty PO ZŠ Dolany 2012 – 2020

Výsledek hospodaření, tj. rozdíl mezi výnosy a náklady, je logicky kladný, pokud jsou výnosy vyšší než náklady. PO ZŠ Dolany dosahuje kladných hodnot v letech 2012, 2014, 2018 a 2019, kdy organizace dosáhla zisku. Na straně výnosů lze sledovat, že výnosy z transferů rostou, jde především o transfery od MŠMT prostřednictvím kraje na mzdové náklady. Na druhé straně, tj. na straně nákladů, rostou i mzdové náklady. Lze tvrdit, že tyto položky nijak významně neovlivňují výši hospodářského výsledku. Tuto hodnotu ovlivňují zejména výnosy z činnosti, kde je evidován každoročně příspěvek na provoz školní družiny, v roce 2019 jsou na této položce evidovány příspěvky od rodičů na školu v přírodě a na pořízení učebních pomůcek. Naopak hospodářský výsledek na druhé straně ovlivňují položky spotřeba za energie, nákup materiálu a služeb. Výše těchto položek v roce 2019 a 2020 způsobuje použití dotace z EU, zejména nákup materiálu a služeb, viz následující kapitola.

4.2.8 Analýza přijatých dotací

PO ZŠ Dolany získala ve sledovaném období dotaci z Operačního programu Výzkum, vývoj a vzdělávání, což je víceletý tematický program v gesci Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy, v jehož rámci bylo možné v programovém období 2014–2020 čerpat finanční prostředky z ESIF. V roce 2019 získala organizace v rámci výzvy č. 02_18_63 Šablony II částku 350 tis. Kč, období čerpání bylo od ledna 2019 do února 2020. První výzvy č. 02_16_022 Šablony I organizace nevyužila. Cílem obou výzev byl rozvoj mateřských a základních škol formou zjednodušených projektů (tzv. šablon). Aktivity jsou zaměřeny na personální podporu škol, realizaci projektových dnů nebo podporu ICT. Míra spolufinancování ze strany příjemce je 0 %.

Tabulka 28: Čerpání dotací z EU PO ZŠ Dolany (v tis. Kč)

	2019	2020
	EU Šablony II	
projektový manažer	0	0
zpracování účetnictví	0	0
školní asistent – personální podpora	0	0
doučování – personální podpora	0	0
knižní klub – personální podpora	37	7
knižní klub – knihy	19	3
klub deskových her – personální podpora	37	9
klub deskových her – stolní hry	14	5
projektové dny	8	0
koordinace projektu	0	0
Ostatní	112	98
Celkem	**228**	**122**

Zdroj: vlastní zpracování

Finanční prostředky získané z dotací z EU byly použity v letech 2019–2020 především na vybavení školy novým nábytkem, byly pořízeny nové magnetické a popisovací tabule pro dvě třídy, došlo k obnovení knihovny pro děti, byly nakoupeny nové knihy za více než 20 tis. Kč. Dále byly pořízeny kvalitní učební pomůcky pro 1. ročník, bylo jich pořízeno 15 sad. Dále bylo pořízeno sportovní vybavení za více než 10 tis. Kč, a to florbalové hole, helmy, návleky. Další finanční prostředky byly použity na realizaci klubů pro žáky. Přes 90 tis. Kč bylo použito na personální podporu, ze které byli odměněni pedagogové, kteří vedli čtenářský klub a klub deskových her. Aktivita má formu volnočasové aktivity a vede k rozvoji klíčových kompetencí žáků. Takto získané znalosti,

dovednosti a kompetence se také promítají do povinné složky vzdělávání žáka. Pro velký zájem proběhly čtyři skupiny čtenářského klubu a čtyři skupiny klubu deskových her. Byly nakoupeny deskové hry za 20 tis. Kč. Na realizaci Vánočního projektového dne a školení pedagogů Matematická rovnováha bylo použito 8 tis. Kč.

Administraci celého projektu bezplatně zajistila Místní akční skupina Přemyslovské střední Čechy o.p.s., tato společnost zajistila odborné vedení při zpracování šablon aktivit, podání žádosti o podporu v elektronickém systému IS KP14+ a vyúčtování žádosti o dotaci.

4.2.9 Charakteristika zřizovatele

Tabulka 29: Obec Dolany nad Vltavou

Název organizace	Obec Dolany
Identifikační číslo organizace	00241199
Datum vzniku	1. 1. 1991
Způsob řízení	Místně řízené
Druh účetní jednotky	Obec
Poddruh účetní jednotky	Obecní úřad obce, jež není obcí s rozšířenou působností ani pověřeným OÚ
Státní správa	Organizace nevykonává státní správu
Zdroj financování	Místní rozpočet
Vedení účetnictví	Vedení účetnictví v plném rozsahu
Číslo územní statistické jednotky (NUTS)	CZ0206
Okres	Mělník
Kraj	Středočeský
Klasifikace ekonomických činností (NACE)	84110
Kód institucionálního subsektoru (SEKTOR)	13130
Základní územní jednotka	539201
Kategorie počtu obyvatel	501 až 1000
Počet obyvatel k 1.1.2020	924

Zdroj: Monitor - kompletní přehled veřejných financí

Obec Dolany nad Vltavou se nachází v okrese Mělník, kraj Středočeský, na levém břehu řeky Vltavy přibližně 3 km jihovýchodně od Kralup nad Vltavou. Obec je situována podél břehu v místě, kde končí skalnaté údolí Vltavy a začíná rovina typická pro soutok Vltavy s Labem. K obci patří ještě vesnice Debrno. Na Vltavě se před vesnicí v místě, kde se řeka rozestupuje, nachází zdymadlo Dolany s elektrárnou. V pramenech se obec poprvé připomíná v roce 1318 ve spojení se jménem vladyky Přibyslava z Dolan. K 1. 1. 2021 má obec 935 obyvatel. Obec zajišťuje mimo primárního vzdělávání i preprimární vzdělávání, je zřizovatelem Mateřské školy Sluníčko.

4.2.10 Porovnání přidělených prostředků ve vztahu k výdajům zřizovatele

Pro porovnání přidělených prostředků od zřizovatele na provoz ve vztahu k výdajům zřizovatele byla použita data z výkazů pro hodnocení plnění rozpočtu zřizovatele, tj. Obce Dolany za sledované období 2012–2020. Byly sledovány celkové výdaje, z toho vybrány výdaje na základní školství, účtované na paragrafu 3113 a z toho vyčleněné výdaje na provoz ZŠ, účtované na paragrafu 3113 a položce 5331.

Tabulka 30: Údaje z rozpočtu zřizovatele – Obec Dolany (v tis. Kč)

	výdaje					
		z toho výdaje na základní vzdělávání				
				z toho výdaje na provoz ZŠ		
	výdaje celkem	výdaje na základ. vzděl. celkem	výdaje na základ. vzděl. (%)	výdaje na provoz ZŠ	poměr výdajů na základní školství a výdajů na provoz ZŠ (%)	poměr celkových výdajů a výdajů na provoz ZŠ (%)
2012	8398	385	4,58	190	49,35	2,26
2013	9441	423	4,48	195	46,10	2,07
2014	9663	186	1,92	175	94,09	1,81
2015	9255	465	5,02	170	36,56	1,84
2016	9552	315	3,30	175	55,56	1,83
2017	10935	323	2,95	200	61,92	1,83
2018	14012	335	2,39	295	88,06	2,11
2019	8658	1319	15,23	300	22,74	3,47
2020	20037	939	4,69	300	31,95	1,50

Zdroj: výkazy pro hodnocení plnění rozpočtu Obce Dolany za období 2012-2020

Zřizovatel ve sledovaném období eviduje ve svých výdajích mimo jiné výdaje spojené se základním školstvím. Podíl výdajů na základním školství vůči celkovým výdajům se pohybuje v rozmezí 1,92 % až 15,23 %. V roce 2019 je tato hodnota nejvyšší, jedná se o 1319 tis. Kč, což činí 15,23 %. V tomto roce zřizovatel investoval do rekonstrukce rozvodů elektřiny, vymalování budovy, nové podlahy v přízemí, rekonstrukce parket v tělocvičně a pořízení kuchyňské linky pro potřeby zaměstnanců. V roce 2020 se jedná o 4,69 %, přestože výdaje na základní školství jsou poměrně vysoké, a to 939 tis. Kč, ale v tomto roce má zřizovatel vysoké celkové náklady. Zřizovatel v roce 2020 do základního školství investoval mimo příspěvku na provoz do rekonstrukce toalet

pro žáky a vybudování nových toalet se sprchovým koutem pro zaměstnance. Jako doplňující informace bylo zpracováno porovnání výdajů na provoz ZŠ a výdajů zřizovatele na základní školství. Lze sledovat, kolik financí je poskytováno na provoz PO a kolik na ostatní výdaje spojené se základním školstvím. Zřizovatel mimo výdajů na provoz zajišťuje dovoz obědů pro základní školu, větší opravy a investice. V tabulce údajů získaných z výkazů pro hodnocení plnění rozpočtu Obce Dolany je možné sledovat, že výdaje na základní školství se každý rok sledovaného období výrazně liší.

Graf 8: Porovnání výdajů na provoz ZŠ ve vztahu k celkovým nákladům zřizovatele (v tis. Kč)

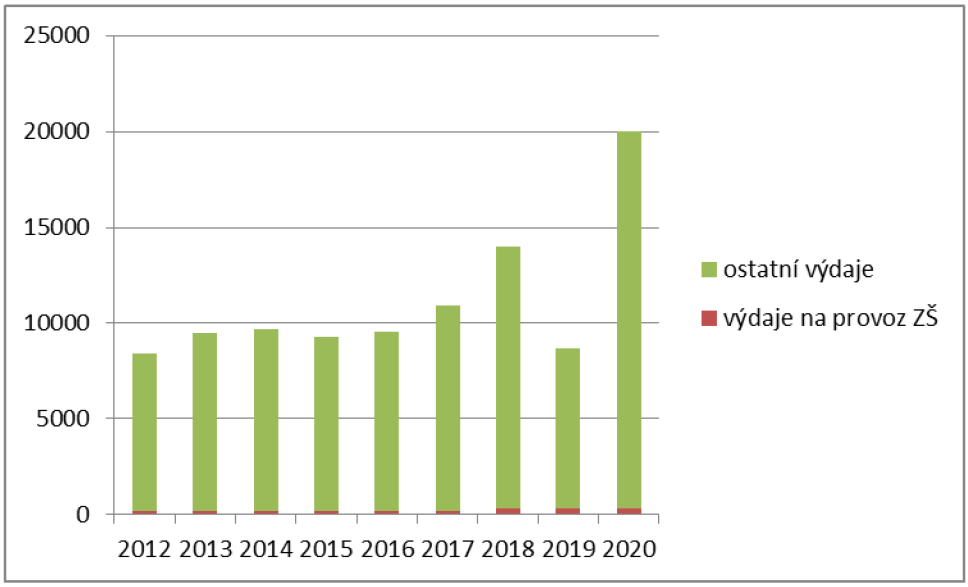

Zdroj: vlastní zpracování výkazů pro hodnocení plnění rozpočtu Obce Dolany 2012-2020

Výše uvedený graf znázorňuje porovnání výdajů, které zřizovatel poskytuje na provoz ZŠ, a celkových výdajů. Výdaje na provoz ZŠ zřizovatel účtuje na paragrafu 3113 (základní školství) a položce 5331 (neinvestiční příspěvky zřízeným příspěvkovým organizacím). Ve vztahu k celkovým výdajům zřizovatele se jedná o podíl v rozmezí 1,05 % až 3,47 %. Nejvyšší podíl lze sledovat v roce 2019, kdy celkové výdaje zřizovatele činily 8658 tis. Kč, z toho výdaje na provoz ZŠ 300 tis. Kč, tzn. 3,47 %. Naopak nejnižší hodnotu lze sledovat v roce 2020, dosahuje pouze 1,50 %, přestože výdaje na provoz ZŠ jsou shodné jako v roce 2019. Tento fakt je způsoben tím, že zřizovatel v tomto roce vykazuje vysoké celkové náklady.

Graf 9: Vývoj nákladů na provoz PO ZŠ Dolany (v tis. Kč)

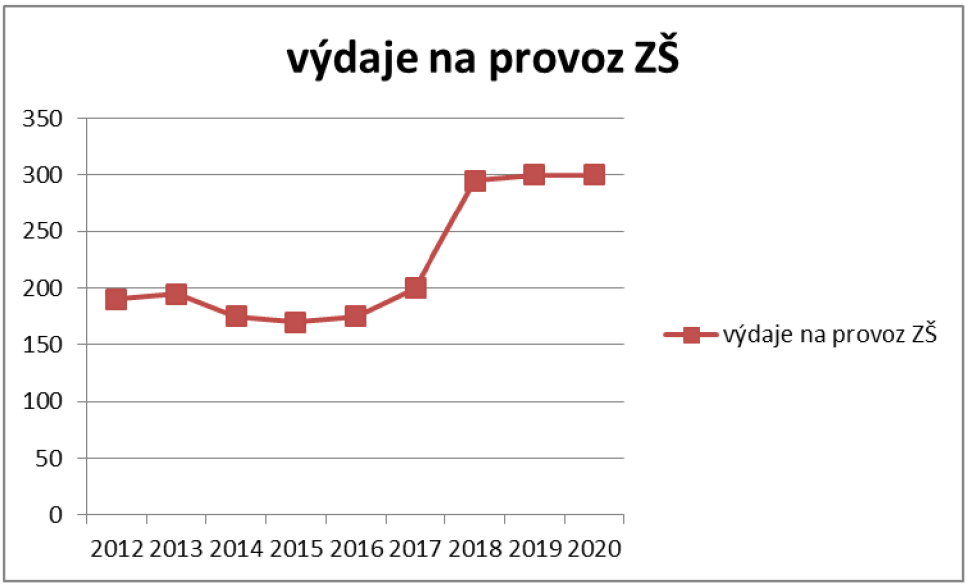

Zdroj: vlastní zpracování výkazů pro hodnocení plnění rozpočtu Obce Dolany 2012-2020

Zřizovatel ve svém rozpočtu každý rok na základě požadavku ředitelky alokuje finance na příspěvek na provoz PO ZŠ Dolany. Požadavek ředitelky musí být podložen položkovým rozpočtem (přehledem plánovaných výdajů) a musí být předložen před projednáním rozpočtu zřizovatele, obvykle v listopadu předchozího roku. Vývoj výdajů na provoz ZŠ má ve sledovaném období rostoucí tendenci. Od roku 2012 do 2017 se výdaje na provoz ZŠ pohybovaly pod hodnotou 200 tis. Kč, v roce 2018 dochází k výraznému navýšení o 95 tis. Kč, další dva roky bylo navýšení o dalších 5 tis. Kč. K tomuto nárůstu došlo díky zdražení energií, úhradě za služby GDPR, zdražení služeb zejména povinných revizí a služeb spojených s BOZP. Pokud ředitelka během roku zjistí, že výdaje na provoz jsou vyšší, než se předpokládalo, může zřizovatele požádat o mimořádné navýšení. Po zpracování účetní závěrky musí ředitelka předložit zřizovateli výsledek hospodářského výsledku. Zřizovatel tento výsledek schválí nejpozději do 30. června a současně schvaluje použití tohoto zůstatku v následujícím roce na úhradu mimořádných výdajů v případě, že je kladný.

5 Zhodnocení výsledků a doporučení

Obě příspěvkové organizace, kterými se tato práce zabývá, jsou základní školy malotřídního typu, jsou tvořeny dvěma třídami, kde jsou spojeny dva ročníky. Obě PO jsou zřízeny obcemi za účelem zajištění základního vzdělávání a výchovy dětí v obci a blízkém okolí. Obě školy mají v obcích historickou tradici, Základní škola Slatina zahájila provoz v roce 1924, budova Základní školy Dolany nad Vltavou byla v obci vybudována dokonce už v roce 1885. Obě PO mají obdobnou organizační strukturu. Ředitelky v obou školách jsou současně třídními učitelkami jedné z tříd, dále je zde zaměstnána jedna učitelka, která je třídní učitelkou druhé třídy. V obou školách působí jedna vychovatelka školní družiny a další pedagogický pracovník. V ZŠ Slatina je podle potřeby zajištěna funkce asistenta pedagoga samostatným pedagogickým pracovníkem, pokud je potřeba i asistent ve druhé třídě, pak ho zastává vychovatelka, která současně učí i vedlejší předměty. V ZŠ Dolany je zaměstnaná třetí učitelka, která učí vedlejší předměty a asistuje pedagogovi v jedné z tříd, pokud je i ve druhé třídě potřeba, zajišťuje funkci asistenta pedagoga vychovatelka. V obou školách je zaměstnán jeden nepedagogický pracovník, který zajišťuje provoz celé školy a drobnou administrativu. Obě školy nemají možnost zabezpečit stravování svých zaměstnanců a žáků ve vlastním stravovacím zařízení, proto ho v souladu se zákonem 250/2000 Sb. zajišťují prostřednictvím fyzických osob, obědy jsou dováženy z jiných stravovacích zařízení.

Vzhledem k tomu, že se jedná o příspěvkové organizace shodného typu, lze předpokládat, že způsob hospodaření, systém příspěvků, dotací a dalších zdrojů a následně nakládání a hospodaření s nimi bude obdobné.

5.1 Finanční analýza účetních výkazů

Hlavním cílem této finanční analýzy bylo identifikovat vývoj finančních ukazatelů daného subjektu za sledované období, a to vývoj aktiv a pasiv, vývoj nákladů a výnosů. Dalším cílem byl procentuální rozbor jednotlivých položek ÚV vztažených k jedné položce daného výkazu a sledování změny tohoto podílu v čase. Zdrojem finanční analýzy byla účetní závěrka, která je tvořena ÚV – rozvaha, výkaz zisku a ztráty a přílohy k účetní

závěrce. V praktické části byla provedena u obou PO horizontální a vertikální analýza výkazů rozvaha a výkazu zisku a ztráty za období 2012–2020.

Při analýze výkazů rozvaha bylo zjištěno, že PO ZŠ Dolany oproti druhé organizaci nevykazuje žádný dlouhodobý majetek. Ve ZL listině ze dne 30. 10. 2002 jsou v článku VI vymezeny majetko-právní vztahy, kde je mimo jiné uvedeno, že organizace vede dlouhodobý majetek v podrozvahové evidenci, tzn., že tento majetek je vykazován ve výkazu Příloha. V příloze č. 1 a 2 nové ZL ze dne 18. 3. 2021 je uveden majetek zřizovatele, který PO předává k hospodaření. V článku VI této ZL je uvedeno vymezení práv ke svěřenému majetku, kde je mimo jiné uvedeno, že organizace je oprávněna nabývat majetek, který je povinna vést v účetnictví. Tato ZL byla vydána až po skončení sledovaného období, nelze její znění vztahovat na toto období, kdy platila ZL z roku 2002.

PO ZŠ Slatina ve výkaze rozvaha eviduje dlouhodobý majetek, který pořídila během své činnosti. K výraznému nárůstu především dlouhodobého hmotného majetku došlo v roce 2019, kdy bylo pořízeno počítačové vybavení z evropských dotací, došlo k bezúplatnému převodu pořízených nových lavic od zřizovatele, v roce 2020 bylo pořízeno další počítačové vybavení z ONIV.

Z důvodu, že PO ZŠ Dolany nevykazuje ve výkazech rozvaha dlouhodobý majetek, nelze porovnat vývoj celkových aktiv. U obou PO lze sledovat rostoucí vývoj oběžných aktiv, která jsou tvořena především pohledávkami, u obou PO tato položka vzrostla zejména v roce 2019 a 2020, kde jsou evidovány použité finanční prostředky z dotace z EU Šablony II. PO ZŠ Slatina měla na této položce evidovat použité finanční prostředky z dotace z EU Šablony I. též v roce 2017 a 2018, kdy k tomu zřejmě z důvodu špatného zaúčtování nedošlo. Největší podíl oběžných aktiv tvoří finanční majetek, což platí opět u obou PO. Na této položce je evidován stav běžného účtu, účtu FKSP a pokladny, kde je ke konci roku zůstatek z transferu od MŠMT na mzdy a mzdové prostředky za prosinec, které budou vyplaceny na začátku následujícího roku, zůstatek EU dotací a případný zůstatek příspěvku na provoz od zřizovatele.

Vývoj celkových pasiv je u obou PO obdobný, má rostoucí tendenci. Celková pasiva jsou tvořena vlastním kapitálem, vývoj této položky ovlivňují zejména finanční prostředky ve fondech. PO ZŠ Dolany účtuje FKSP a rezervní fond. PO ZŠ Slatina používá pouze FKSP. Dále jsou celková pasiva tvořena položkou cizí zdroje, respektive položka

krátkodobé závazky, tj. závazky vůči zaměstnancům, sociální zabezpečení, zdravotní zabezpečení, ostatní daně. Položka cizí zdroje po celé sledované období u obou PO roste, což je ovlivněno zejména nárůstem mzdových nákladů. V roce 2019 a 2020 tato položka též zahrnuje krátkodobé přijaté zálohy na transfery, kde se u obou PO účtuje dotace z EU Šablony II. U PO ZŠ Dolany lze po celé období sledovat, že podíl cizích zdrojů je výrazně vyšší než podíl vlastního kapitálu. Oproti tomu je vývoj vertikální struktury pasiv u PO ZŠ Slatina jiný. V roce 2012 a 2013 je podíl vlastního kapitálu vyšší, až od roku 2014 dochází k výraznému navýšení podílu cizích zdrojů, kdy je až do konce sledovaného období tento podíl zůstává vyšší než vlastní kapitál.

Z údajů z výkazů zisku a ztráty je u obou PO zřejmé, že nejvýraznější položkou celkových nákladů jsou mzdové náklady, které mají po celé období rostoucí tendenci, což je způsobeno postupným navyšováním mezd především pedagogických pracovníků. Další významnou položkou u obou PO je spotřeba energií, materiálu a služby. Položka spotřeba materiálu a služeb je ovlivněna v posledních dvou letech především použitím evropských dotací.

Obdobně jako náklady během sledovaného období rostou u obou PO i výnosy. Nejvýraznější složkou celkových výnosů jsou výnosy z transferů, kde se vykazují výnosy z neinvestičních transferů z rozpočtu MŠMT prostřednictvím kraje na mzdové prostředky a neinvestiční transfery z rozpočtu zřizovatele na provoz organizací. Výše finančních prostředků vyčleněných v rozpočtu MŠMT lze alokovat pro jednotlivé školy výhradně normativním financováním vycházejícím ze školského zákona, od roku 2020 pak na základě zákona 101/2017 Sb., kterým se mění školský zákon. Dalšími složkami celkových nákladů jsou výnosy z činnosti a finanční výnosy. PO ZŠ Dolany na těchto položkách eviduje výrazně vyšší hodnoty než PO ZŠ Slatina. ZŠ Dolany eviduje výnosy z prodeje služeb (příspěvek na provoz družiny a služby v rámci doplňkové činnosti) a čerpání fondů. Nejvyšší hodnot dosahuje v roce 2019, kdy byly mimo každoročních příspěvků na školní družinu PO ZŠ Dolany vybrány příspěvky od rodičů na školu v přírodě a mimořádné příspěvky na nákup učebních pomůcek. PO ZŠ Slatina na této položce eviduje příspěvek na provoz družiny, příjmy z prodeje starého papíru v rámci doplňkové činnosti. Podíly výnosů z činnosti a finančních výnosů jsou zanedbatelné, pouze v roce 2016 je hodnota vyšší, v tomto roce PO ZŠ Slatina získala mimořádnou dotaci od Lesů ČR.

5.2 Doplňková činnost

Obě PO mají ve svých ZL vedle hlavní činnosti povolenou doplňkovou činnost. Účelem povolení doplňkové činnosti je lepší využití všech svých možností, majetku organizace a odbornosti svých zaměstnanců za předpokladu, že tato činnost nenaruší hlavní účel a předmět činnosti organizace.

PO ZŠ Slatina jako svou jedinou doplňkovou činnost vykazuje zisk z prodeje odevzdaného starého papíru. Při kontrole, zda jsou dodrženy podmínky (článek IX, bod 2 ZL ze dne 4. 6. 2019) pro povolení doplňkové činnosti, je možné konstatovat, že tato činnost nenarušuje hlavní účel ani předmět činnosti organizace, zisk je využit pro hlavní účel a předmět činnosti organizace a účetnictví je vedeno odděleně. Ve ZL listině jsou vymezeny možnosti doplňkové činnosti (článek IX, bod 1). Ovšem sběr a prodej starého papíru zde není uveden, lze tedy konstatovat, že tento druh doplňkové činnosti organizace nemůže vykonávat.

PO ZŠ Dolany jako svou doplňkovou činnost vykazuje zisk z prodeje starého papíru a pronájem tělocvičny. Obdobně jako PO ZŠ Slatina nemá uvedenou ve ZL ze dne 30. 10. 2002 jako povolenou doplňkovou činnost sběr a prodej starého papíru, nemůže tedy tuto doplňkovou činnost vykonávat. Pronájem tělocvičny je v souladu s vymezením doplňkové činnost ve výše uvedené ZL, kde je mimo jiné uveden druh doplňkové činnosti pronájem prostor budovy ZŠ. Tato doplňková činnost je sledována odděleně, získané prostředky jsou použity ke zkvalitnění hlavní činnosti a nenarušují plnění hlavních účelů organizace, jsou tedy splněny podmínky uvedené v článku IV ZL ze dne 30. 10. 2002.

Rozhodně lze doporučit oběma PO zvážit možnost vykonávat doplňkovou činnost a skutečně využít všechny své možnosti, majetek organizace a odbornost svých zaměstnanců. Zisk pak použít, jak uvádí Hošáková a Lang (2018), jako dodatečný zdroj financování hlavní činnosti. PO ZŠ Slatina může dle ZL ze dne 4. 6. 2019 např. pořádat výstavy, přehlídky a vzdělávací akce, odborné kurzy, školení, lektorskou činnost, výuku cizích jazyků, organizování a provozování tělovýchovné činnosti, pořádání sportovních a kulturních akcí. PO ZŠ Dolany dle aktuální ZL ze dne 17. 3. 2021 může poskytovat prostory školy k provádění kursů a školení nebo poskytovat tělocvičnu k tělesným aktivitám. V případě, že by organizace chtěly vykonávat i jinou doplňkovou činnost, než je uvedeno ve ZL, je nutné rozšířit okruhy doplňkové činnosti změnou ZL.

5.3 Poměrové ukazatele

V rámci finanční analýzy jsou nejvíce používány poměrové ukazatele. U obou PO byly vypočteny ukazatele okamžité, pohotové a běžné likvidity. Dále byly zjištěny ukazatele zadluženosti včetně míry zadluženosti, ukazatele autarkie a aktivity. Údaje pro výpočet poměrových ukazatelů byly získány z ÚV rozvaha a výkaz zisku a ztráty za období 2012–2020. Níže uvedené grafy porovnávají hodnoty vypočtených ukazatelů jednotlivých PO.

Graf 10: Porovnání okamžité likvidity

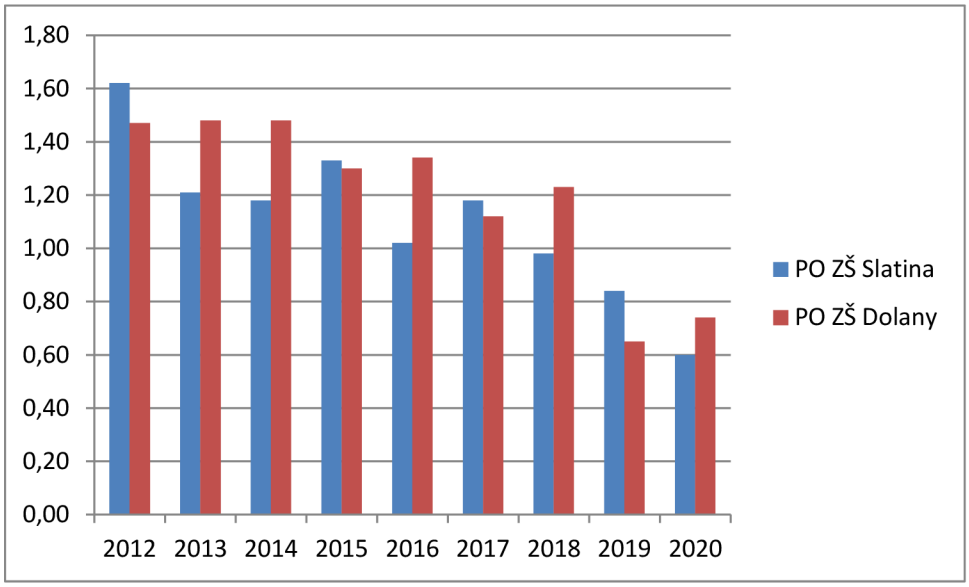

Zdroj: vlastní zpracování

Likvidita ukazuje schopnost organizace hradit své závazky. Doporučená hodnota tohoto ukazatele je výsledek blízký hodnotě 1, kdy právě 1 znamená, že daný subjekt má k dispozici přesně takovou výši finančních prostředků potřebných k úhradě splatných dluhů. Obě PO mají od roku 2012 do roku 2017 hodnotu okamžité likvidity vyšší než 1, v roce 2018 má PO ZŠ Dolany hodnotu stále vyšší než 1 a PO ZŠ Slatina má hodnotu tohoto ukazatele 0,98, což lze považovat za výsledek blízký hodnotě 1. V roce 2019 a 2020 hodnota běžné likvidity u obou PO výrazně klesá, tento fakt je způsoben tím, že na položce krátkodobé dluhy obě PO účtují položku krátkodobé přijaté zálohy na transfery (dotace z EU – Šablony II). Záloha na transfery bude vypořádána po vyúčtování a konečném přiznání dotace. Lze předpokládat, že dotace budou čerpány v souladu s podmínkami a nebude nutné je vracet. V opačném případě hrozí PO problém.

Ani jedna z organizací nemá dostatek vlastních finančních prostředků, aby mohla dotaci, kterou získala ex ante, vrátit.

Graf 11: Porovnání pohotové likvidity

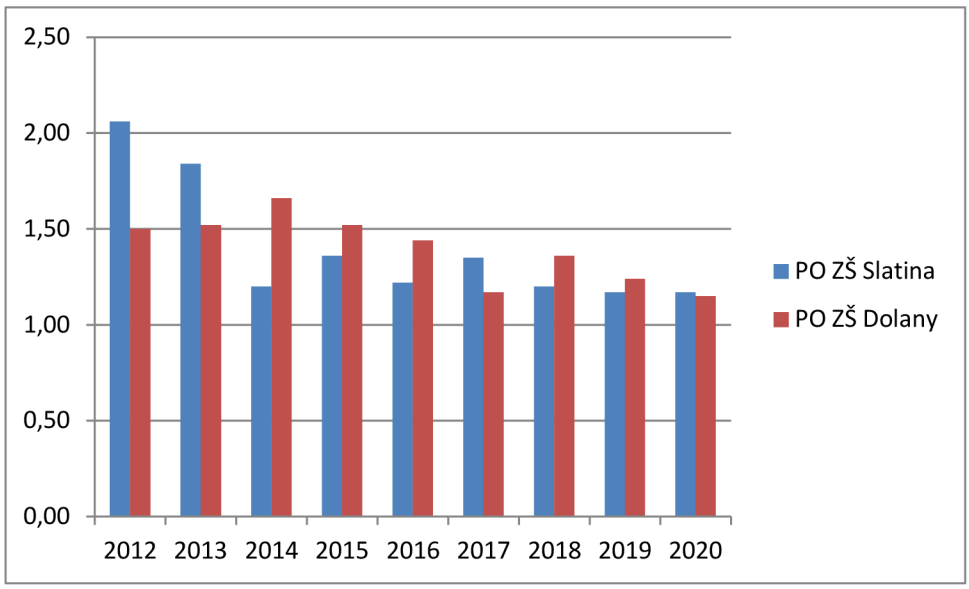

Zdroj: vlastní zpracování

Vzhledem k tomu, že ani jedna z PO neeviduje žádné zásoby, hodnoty pohotové a běžné likvidity jsou shodné. Lze tedy u obou PO vyloučit, že by vysoká hodnota běžné likvidity byla způsobena nadměrným množstvím zásob, čímž by mohlo dojít k zastírání skutečného problému, kdy by účetní jednotka byla v platební neschopnosti.

Pohotová likvidita eliminuje vliv zásob oběžných aktiv na ukazatele likvidity. Doporučená hodnota pohotové likvidity se pohybuje v rozmezí 1–1,5. Hodnota 1 znamená, že daný subjekt je schopen přesně pokrýt krátkodobé závazky svými krátkodobými aktivy. Hodnota pohotové likvidity je v doporučeném rozmezí u PO ZŠ Dolany od roku 2016 do konce sledovaného období a u PO ZŠ Slatina od roku 2014 do roku 2020. Hodnota pohotové likvidity u PO ZŠ Dolany se v prvních čtyřech letech, tj. 2012–2015, pohybuje nad horní hranicí doporučeného rozmezí a u PO ZŠ Slatina je hodnota tohoto ukazatele nad horní hranicí v letech 2012 a 2013. Pokud hodnota pohotové likvidity byla nad horní hranicí doporučeného rozmezí, docházelo k neefektivnímu využití svěřeného majetku, protože krátkodobá aktiva obvykle přináší nižší výnosy než aktiva dlouhodobá.

Graf 12: Porovnání zadluženosti (%)

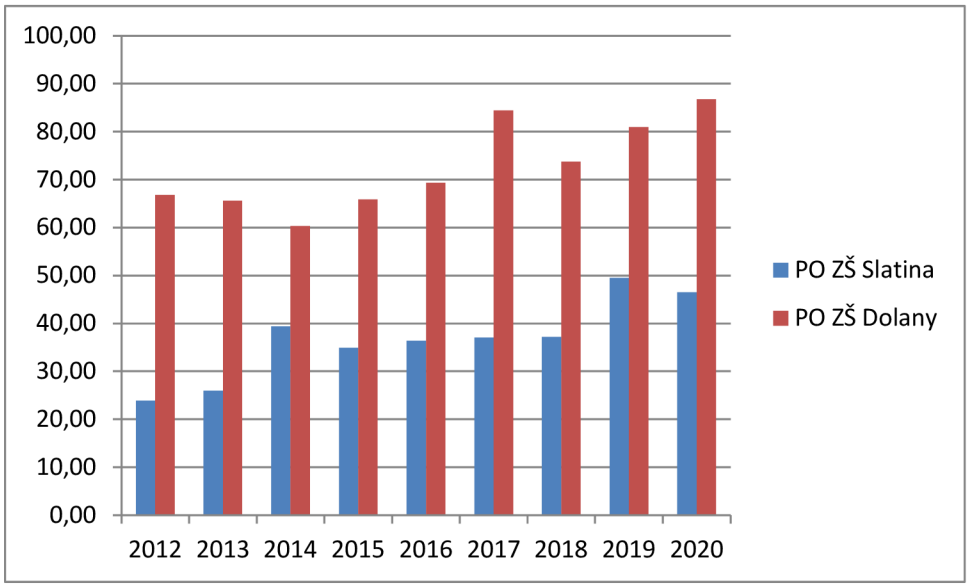

Zdroj: vlastní zpracování

Doporučená hodnota celkové zadluženosti by se měla pohybovat mezi 30–60 %. PO ZŠ Slatina vykazuje od roku 2014 do konce sledovaného období hodnotu celkové zadluženosti v doporučeném rozmezí, pouze v letech 2012 a 2013 hodnoty tohoto ukazatele klesly pod dolní hranici rozmezí, kdy byl cizí kapitál výrazně nižší než v následujících letech. PO ZŠ Dolany vykazuje po celé období hodnotu celkové zadluženosti nad horní hranicí doporučeného rozmezí. Vyšší podíl cizích zdrojů na celkových aktivech zvyšuje obecně riziko věřitelů, že jejich pohledávky budou věřiteli uhrazeny. V tomto případě toto nehrozí, protože PO ZŠ Dolany účtuje majetek na podrozvahových účtech, nikoliv na účtech aktiv.

Graf 13: Porovnání míry zadluženosti

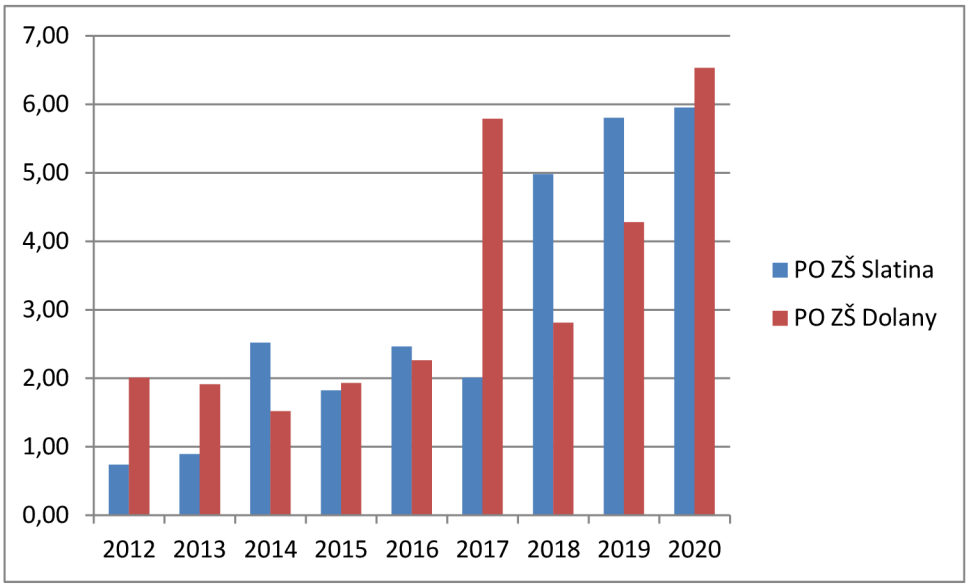

Zdroj: vlastní zpracování

Míra zadluženosti, která poměřuje cizí a vlastní kapitál, PO ZŠ Slatina má v průběhu celého období rostoucí tendenci. Nejvýraznější hodnoty tohoto ukazatele u výše uvedené PO lze sledovat v posledních dvou letech. Míra zadluženosti PO ZŠ Dolany má v průběhu celého období kolísající průběh. Nejnižší hodnota je v roce 2014, nejvýraznější hodnoty tohoto ukazatele lze sledovat v roce 2017, 2019 a 2020. V posledních dvou letech obě PO vykazují výrazně vyšší cizí zdroje než vlastní, tento fakt je způsoben účtování dotací z EU na položce krátkodobé přijaté zálohy na transfery.

Graf 14: Porovnání autarkie

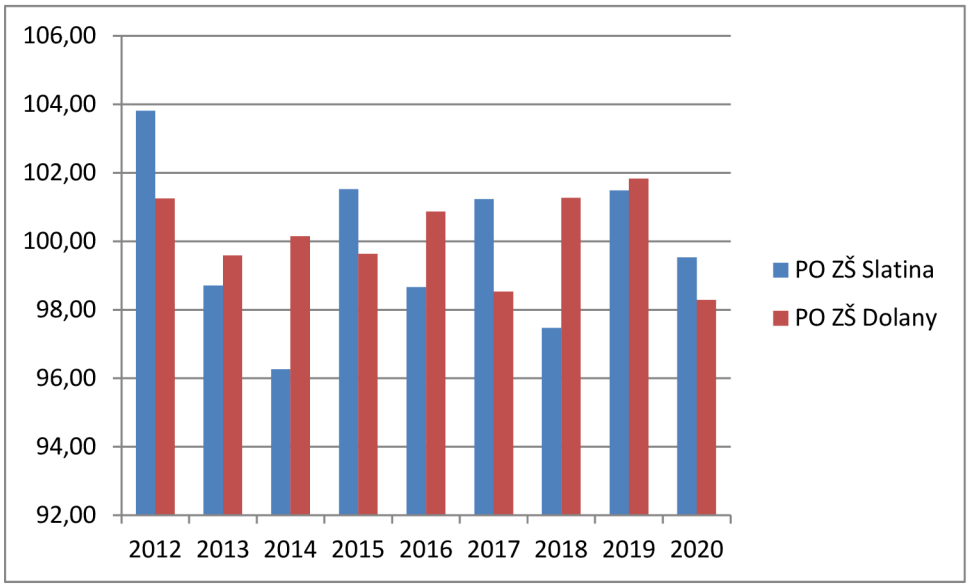

Zdroj: vlastní zpracování

Ve sféře veřejného sektoru jsou ukazatele autarkie vhodné ke zjištění tzv. míry soběstačnosti. V rámci této finanční analýzy je vybrán ukazatel autarkie na bázi výnosů a nákladů hlavní činnosti, kterým lze vyjádřit, do jaké míry jsou náklady hlavní činnosti pokryty výnosy z hlavní činnosti. Výsledek tohoto ukazatele představuje skutečnost, v jaké míře je daný subjekt schopen pokrýt náklady své hlavní činnosti výnosy z této činnosti. Pokud tento ukazatel nedosahuje hodnoty 100 %, znamená to, že výnosy z hlavní činnosti nejsou schopny pokrýt v plné míře náklady na tuto činnost. Hodnota ukazatele autarkie logicky nedosahuje 100 % v letech, kdy organizace nedosáhla kladného výsledku hospodaření, kdy náklady byly vyšší než výnosy.

U PO ZŠ Slatina hodnoty ukazatele autarkie klesly pod 100 % v letech 2013, 2014, 2016, 2018 a 2020 a u PO ZŠ Dolany v letech 2013, 2015, 2017 a 2020. Tyto hodnoty nejsou významně nízké, pohybují se nad hodnotou 95 %. Vzhledem k tomu, že obě organizace mají možnost se souhlasem zřizovatele využívat nevyčerpaný příspěvek předchozího roku, je možné konstatovat, že obě PO celé sledované období byly soběstačné.

Graf 15: Porovnání aktivity

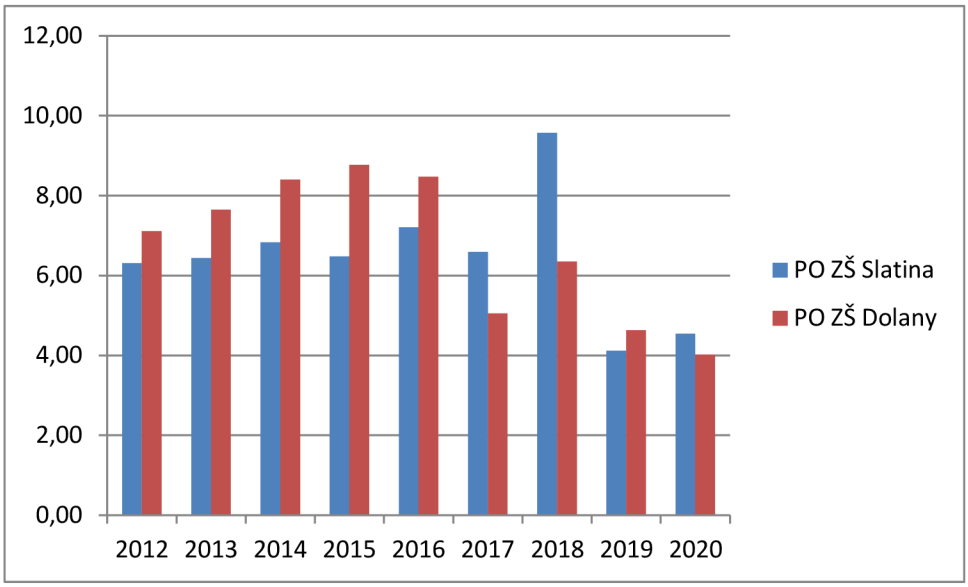

Zdroj: vlastní zpracování

Ukazatele aktivity neboli obrat kapitálu pro PO, které hospodaří se svěřenými prostředky plynoucími zejména z veřejných rozpočtů, jsou pouze doplňující. Pro sledovanou PO byl vypočítán obrat kapitálu jako podíl celkových výnosů a celkových pasiv. Obrat kapitálu je ukazatel výkonnosti využívání celkových zdrojů. Udává, kolikrát se vložené zdroje vrátí. Cílem je vždy maximalizace jeho hodnot. Za pozitivní se považuje maximalizace dosažených hodnot, které by neměly klesnout pod hranici hodnoty 1.

Po celé sledované období byly u obou PO hodnoty tohoto ukazatele výrazně vyšší než 1, lze usuzovat, že obě organizace své zdroje využívaly efektivně. Celkové výnosy obou PO zahrnují především výnosy z transferů, tzn. příspěvky na mzdové náklady od MŠMT a výnosy z doplňkové činnosti. Zejména výnosy z transferů po celé období mají rostoucí tendenci. Pasiva celkem představují jmění účetních jednotek neboli vlastní kapitál. Dále pasiva celkem zahrnují fondy a krátkodobé závazky, kde jsou ke konci každého roku evidovány závazky vůči zaměstnancům a krátkodobé přijaté zálohy na transfery, tzn. nevyúčtovaná dotace z EU. Právě díky dotaci z EU je hodnota ukazatele aktivity v posledních dvou letech nižší.

5.4 Hospodářský výsledek

Graf 16: Porovnání hospodářského výsledku (v tis. Kč)

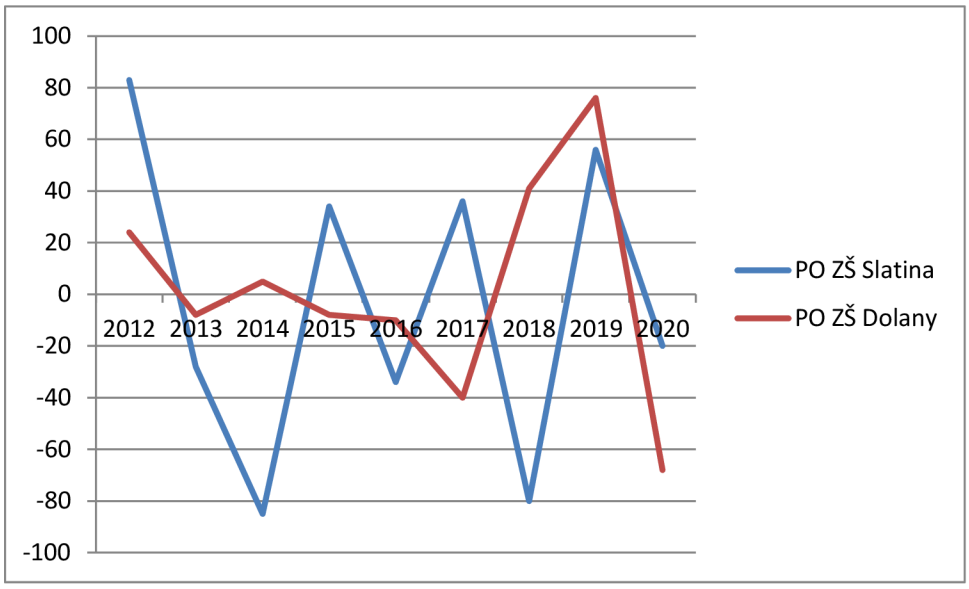

Zdroj: vlastní zpracování

Výsledek hospodaření, tj. rozdíl mezi výnosy a náklady, je kladný, pokud jsou výnosy vyšší než náklady. Výsledek hospodaření je u obou PO ovlivněn na straně nákladů zejména položkou mzdové náklady, které po celé sledované období rostou. Na straně výnosů lze sledovat, že výnosy z transferů rostou, jde především o transfery od MŠMT prostřednictvím kraje na mzdové náklady. Je možné konstatovat, že tyto položky významně neovlivňují vývoj výše hospodářského výsledku. Tuto hodnotu ovlivňují zejména výnosy z činnosti. Naopak hospodářský výsledek na druhé straně ovlivňují položky spotřeba za energie, nákup materiálu a služeb. Výše těchto položek v roce 2017, 2019 a 2020 způsobuje použití dotace z EU.

Rozborem vývoje hospodářského výsledku bylo zjištěno, že pokud mají organizace na konci účetního období kladný výsledek, obě organizace tento hospodářský výsledek na základě schválení zřizovatele převádějí k použití na úhradu nákladů nadcházejícího roku. Rozhodně by tento zůstatek měl být převeden do rezervního fondu, kam mají být podle Sikory (2019) převedeny i peněžní dary a provozní dotace spolufinancované z rozpočtu EU. Prostředky rezervního fondu vytvořené ze zlepšeného hospodářského výsledku a účelově neurčených darů lze použít k dalšímu rozvoji činnosti, časovému překlenutí

dočasného nesouladu mezi výnosy a náklady, k úhradě ztráty za předchozí léta nebo k posílení fondu investic.

5.5 Čerpání dotací z EU

PO ZŠ Slatina získala ve sledovaném období dvakrát dotaci z Operačního programu Výzkum, vývoj a vzdělání. V roce 2017 organizace v rámci výzvy č. 02_16_022 Šablony I získala 261 tis. Kč, období čerpání bylo od září 2017 do září 2018. V roce 2019 organizace získala v rámci další výzvy č. 02_18_63 Šablony II částku 511 tis. Kč, období čerpání bylo od září 2019 do srpna 2021. PO ZŠ Dolany požádala o dotaci z výše uvedeného programu pouze jednou, a to v roce 2019. Organizace v rámci výzvy č. 02_18_63 Šablony II obdržela částku 350 tis. Kč, období čerpání bylo od ledna 2019 do února 2020. První výzvy č. 02_16_022 Šablony I organizace nevyužila.

Finanční prostředky z dotace použily obě PO na personální podporu např. na realizaci klubů pro žáky, současně byly za tímto účelem nakoupeny knihy a pomůcky. Další významná položka byla použita na využití ICT ve vzdělávání a nákup vybavení učeben. PO ZŠ Slatina poskytla značnou část získaných prostředků na mzdové náklady, tzv. školního asistenta, který poskytoval podporu zejména žákům ohroženým školním neúspěchem.

PO ZŠ Slatina použila část prostředků na zajištění administrace projektu tj. na odměny koordinátora projektu a účetní, která zpracovala účetnictví. Obě dotace zajistila od žádosti přes raporty až po vyúčtování odborná firma, z dotace byla hrazena odměna pro projektového manažera. Naopak pro PO ZŠ Dolany administraci celého projektu bezplatně zajistila Místní akční skupina Přemyslovské střední Čechy o.p.s., tato společnost zajistila odborné vedení při zpracování šablon aktivit, podání žádosti o podporu a vyúčtování žádosti o dotaci.

PO ZŠ Slatina finanční dotace v rámci výzvy Šablony I využila efektivně a v souladu s podmínkami a s cílem programu. Dle rozhodnutí MŠMT byly finanční prostředky PO na základě konečného vyúčtování přiznány v plné výši. Konečné vyúčtování finanční prostředků získaných v rámci výzvy Šablony II bylo podáno u PO ZŠ Dolany v září 2020 a PO ZŠ Slatina až po ukončení čerpání, tj. srpen 2021.

Vzhledem k tomu, že se jedná o významné částky, u obou PO příjem a použití dotací v rámci výše uvedených výzev zásadně ovlivnily hospodaření organizací. Využití dotací z EU v rámci Šablon, tj. zjednodušených projektů, měl pro obě PO bezesporu obrovský přínos, jednalo se zejména o podporu žáků ohrožených školním neúspěchem, rozvoj žáků formou volnočasových aktivit, rozvoj kompetencí pedagogických pracovníků v oblasti využívání nových výukových metod s využitím informační a komunikačních technologií.

Rozhodně by bylo vhodné, aby obě PO zvážily i další možnosti získávání dotaci z IROP, Národní sportovní agentury, programů MŠMT a z rozpočtu Středočeského kraje. Dotace lze získat např. na vybudování a vybavení odborných učeben, budování vnitřní konektivity škol, vybudování zázemí pro školní poradenské pracoviště a pro práci s žáky se speciálními vzdělávacími potřebami (např. klidové zóny, reedukační učebny), budování zázemí pro pedagogické i nepedagogické pracovníky škol (např. kabinety, sborovny), vytvoření vnitřního i venkovního zázemí pro komunitní aktivity (např. veřejně přístupné prostory pro sportovní aktivity – tělocvičny, školní sportoviště, knihovny, společenské místnosti), budování zázemí pro školní družiny a školní kluby, rekonstrukce učeben neúplných škol. Vhodným dotačním programem je i Program rozvoje venkova, zpracování žádosti včetně administrativní pomoci zajistí mimo jiné i příslušné místní akční skupiny.

Stejně jako hospodářský výsledek mají být podle Sikory (2019) i provozní dotace spolufinancované z rozpočtu EU převedeny do rezervního fondu a následně použity na účel stanovený poskytovatelem. Ani jedna organizace takto nepostupuje. PO ZŠ Slatina rezervní fond vůbec nepoužívá. PO ZŠ Dolany na tento fond převádí pouze peněžní dary.

5.6 Přidělené prostředky ve vztahu k výdajům zřizovatele

Tabulka 31: Porovnání přidělených prostředků ve vztahu k výdajům zřizovatele (v tis. Kč)

		2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
PO ZŠ Slatina	celkové výdaje zřizovatele (CVZS)	3724	5680	4658	5627	4755	5808	14837	9984	8643
	výdaje na školství	433	758	402	405	491	425	1455	542	386
	výdaje na provoz PO (VPPOS)	285	285	270	313	300	300	300	390	360
	podíl CVZS a VPPOS (%)	7,65	5,02	5,80	5,56	6,31	5,17	2,02	3,91	4,17
PO ZŠ Dolany	celkové výdaje zřizovatele (CVZD)	8398	9441	9663	9255	9552	10935	14012	8658	20037
	Výdaje na školství	385	423	186	465	315	323	335	1319	939
	výdaje na provoz PO (VPPOD)	190	195	175	170	175	200	295	300	300
	podíl CVZD a VPPOD (%)	2,26	2,07	1,81	1,84	1,83	1,83	2,11	3,47	1,50

Zdroj: vlastní zpracování

Výdaje na provoz PO ZŠ Slatina se v průběhu sledovaného období zvyšují. Ve vztahu k celkovým výdajům zřizovatele se jedná o podíl v rozmezí 2,02 % až 7,65 %. Nejvyšší podíl lze sledovat v roce 2012, kdy celkové výdaje zřizovatele činily 3724 tis. Kč, z toho výdaje na provoz ZŠ 285 tis. Kč, tzn. 7,65 %. V letech 2013–2015 se podíl pohybuje přes 5 %, v roce 2016 dosahuje 6,31 %, následující rok opět klesá na hodnotu lehce přes 5 %. V roce 2018 dosahuje nejnižší hodnoty, a to pouze 2,02 % z důvodu vysokých celkových výdajů zřizovatele, kdy byla vybudována nová mateřská škola. Následující dva roky bylo na provoz ZŠ poskytnuto 3,9, % a 4,17 % celkových výdajů.

Na provoz PO ZŠ Dolany se výdaje v průběhu sledovaného období též zvyšují. Ve vztahu k celkovým výdajům zřizovatele se jedná o podíl v rozmezí 1,05 % až 3,47 %. Nejvyšší podíl lze sledovat v roce 2019, kdy celkové výdaje zřizovatele činily 8658 tis. Kč, z toho výdaje na provoz ZŠ 300 tis. Kč (3,47 %). Naopak nejnižší hodnotu lze sledovat v roce 2020, kdy dosahuje pouze 1,50 %, což je způsobeno tím, že zřizovatel v tomto roce vykazuje vysoké celkové náklady.

Obě PO předkládají zřizovateli v průběhu listopadu návrhy rozpočtu na následující kalendářní rok. Předložený položkový rozpočet obsahuje přehled plánovaných výdajů, pokud dochází k výraznému navýšení požadavků oproti předcházejícímu roku, je nutné doložit odůvodnění tohoto navýšení. U obou PO dochází k postupnému nárůstu výdajů hlavně z důvodu zdražování energií, služeb, materiálu či zajištění služeb GDPR. Obě PO se snaží hospodařit efektivně, přesto PO ZŠ Dolany požaduje po svém zřizovateli nižší částky oproti PO ZŠ Slatina. Ředitelka ZŠ Slatina tento fakt odůvodňuje tím, že jsou na konci účetního období ušetřené finanční prostředky převedeny do následujícího roku a jsou použity na mimořádné výdaje nebo opravy, které by jinak byly hrazeny přímo z rozpočtu. Přesto i výdaje na školství Obce Slatina jsou v průběhu celého období vyšší než výdaje na školství, které vydává Obec Dolany. Pouze poslední dva roky Obec Dolany vydala na školství podstatně víc než Obec Slatina, kdy byla provedena rozsáhlá rekonstrukce budovy základní školy v Dolanech.

Lze tedy konstatovat, že podíl přidělených prostředků na provoz PO ve vztahu k celkovým výdajům zřizovatele se odvíjí především od toho, jaké má zřizovatel v daném roce celkové výdaje. Výdaje na provoz PO oba zřizovatelé poskytují podle požadavku vedení PO. Mimo tyto prostředky obě obce investují do školství další prostředky, ať už na pravidelné výdaje, jako je dovoz obědů nebo úhrada autobusu na školní výlety a školy v přírodě, ale především nemalé finanční prostředky na rozsáhlé opravy či rekonstrukce budov, vnitřního vybavení či venkovní úpravy.

6 Závěr

Hlavním cílem této diplomová práce bylo zhodnocení hospodaření dvou příspěvkových organizací. Byly vybrány dvě základní školy malotřídního typu Základní škola Slatina, okres Kladno a Základní škola Dolany, okres Mělník. Obě příspěvkové organice jsou zřízeny obcemi za účelem zajištění základního vzdělávání a výchovy dětí v obci a blízkém okolí. Cílem obou škol je, aby děti získaly plnohodnotné vzdělání založené na mezilidských vztazích v malém kolektivu a možnostech citlivého individuálního přístupu ke každému jednotlivci. Neméně důležitým cílem těchto venkovských malotřídních škol je vést děti k zájmu o místo, kde žijí.

Financování regionálního školství je založeno na principu vícezdrojového financování. Finanční prostředky se člení na přímé náklady na vzdělávání hrazené státem a ostatní, tj. provozní a investiční výdaje škol hrazené zřizovateli. Finanční prostředky státního rozpočtu vyčleněné v rozpočtu kapitoly MŠMT se alokují do rozpočtů jednotlivých krajů výhradně normativně. Tyto prostředky jsou určeny přímo na úhradu mzdových prostředků pro zaměstnance včetně odvodů, nákupu učebnic a školních pomůcek. Výše alokovaných finančních příspěvků byla do roku 2019 určena podle počtu žáků ve škole. Od roku 2020 se změnil systém financování škol na tzv. normativně nákladový systém, kdy je financována práce na základě skutečného počtu hodin přímé pedagogické činnosti, tj. skutečně odučených hodin. Tyto finanční prostředky školy získávají na základě vykázaných hodin a úvazků a mohou je použít výhradně na úhradu mzdových nákladů svých pracovníků včetně zákonných odvodů. Další finanční prostředky školy získávají ze státního rozpočtu na ostatní neinvestiční výdaje, které jsou vázány na nákup učebnic a učebních pomůcek. Dotace poskytnuté prostřednictvím kraje ze státního rozpočtu jsou na konci účetního období v rámci finančního vypořádání vyúčtovány. V případě, že nebyly všechny dotace použity k účelu, ke kterému jsou určeny, musí rozdíl škola vrátit.

Ostatní investiční výdaje a neinvestiční náklady zabezpečuje zřizovatel. Obě obce ve svých rozpočtech každý rok alokují na základě požadavků škol finanční prostředky na provoz. Požadavky škol jsou vždy podloženy položkovým rozpočtem, který školy předkládají zřizovateli do konce listopadu. Z analýzy přidělených prostředků ve vztahu k výdajům zřizovatele bylo zjištěno, že výdaje na provoz obou PO během sledovaného období rostou díky postupnému zdražování např. energií, služeb a materiálu. Výdaje PO ZŠ Slatina jsou

po celé období výrazně vyšší. Při porovnání celkových výdajů obou obcí na školství bylo zjištěno, že hodnoty se liší, jsou odvozeny podle potřeby investičních úprav jednotlivých škol. Rozhodně lze konstatovat, že oba zřizovatelé ze svých rozpočtů uvolňují finanční prostředky na provoz PO dle požadavků škol a současně obě obce vynakládají další prostředky na zajištění základního vzdělání, zajišťují stravování žáků a zaměstnanců dovozem obědů, zajišťují a financují větší opravy a investice, díky kterým obě školy mohou nabídnout dětem plnohodnotné vzdělávání v moderním prostředí s využitím nových výukových metod s využitím informačních a komunikačních technologií.

Obě příspěvkové organizace mají snahu získat finanční prostředky i jiným způsobem. Kromě hlavní činnost, což je poskytování vzdělávání, mohou obě organizace provozovat doplňkovou činnost, kterou mají vymezenou ve svých zřizovacích listinách. Při analýze doplňkové činnosti obou organizací bylo zjištěno, že obě PO vykazují zisk z prodeje starého papíru. Ze zřizovacích listin je zřejmé, že tuto činnost nemohou provozovat. PO ZŠ Dolany navíc vykazuje v rámci své doplňkové činnosti i pronájem tělocvičny, což je v souladu se zřizovací listinou, ale nejde o pravidelný příjem. Rozhodně lze doporučit oběma PO, aby zvážily možnost vykonávat i další doplňkovou činnost v souladu se svými zřizovacími listinami, aby skutečně využily všechny své možnosti, svůj majetek a odbornost svých zaměstnanců.

Obě organizace po schválení účetní závěrky zřizovatelem kladný zůstatek hospodářského výsledku převádí k použití na úhradu nákladů nadcházejícího roku. Autorka práce navrhuje tento zůstatek převádět do fondu rezerv a vnitřní směrnicí určit, na co a za jakých podmínek lze finanční prostředky z tohoto fondu použít. Tento postup by umožnil lépe sledovat hospodaření organizací.

Při analýze výkazů rozvaha bylo zjištěno, že PO ZŠ Dolany oproti druhé organizaci nevykazuje žádný dlouhodobý majetek, ten eviduje dle ZL na podrozvahových účtech. Vývoj celkových aktiv je u obou PO obdobný, má rostoucí tendenci. Nejvýznamnější položkou celkových pasiv u obou PO jsou cizí zdroje tvořené zejména krátkodobými závazky. Nejvyšší hodnota krátkodobých závazků je v posledních letech, kde obě PO vykazují dotace z EU. PO ZŠ Slatina po celé období vykazuje přibližně stejný podíl cizích a vlastních zdrojů. Oproti tomu PO ZŠ Dolany po celé sledované období vykazuje výrazně vyšší podíl cizích zdrojů než podíl vlastního kapitálu.

Z údajů z výkazů zisku a ztráty je u obou PO zřejmé, že nejvýraznější položkou celkových nákladů jsou mzdové náklady, které mají po celé období rostoucí tendenci, což je způsobeno postupným navyšováním mezd především pedagogických pracovníků. Další významnou položkou u obou PO je spotřeba energií, materiálu a služby. Položky spotřeba materiálu a služeb jsou v posledních dvou letech ovlivněny především použitím evropských dotací. Obdobně jako náklady během sledovaného období rostou u obou PO i výnosy. Nejvýraznější složkou celkových výnosů jsou výnosy z transferů, kde se vykazují výnosy z neinvestičních transferů z rozpočtu MŠMT prostřednictvím kraje na mzdové prostředky a neinvestiční transfery z rozpočtu zřizovatele na provoz organizací.

V rámci finanční analýzy bylo pomocí poměrových ukazatelů zjištěno, že okamžitá likvidita u obou PO není nad doporučenou hodnotou pouze v posledních dvou letech sledovaného období z důvodu vykazování krátkodobé přijaté zálohy na transfery, které tvoří zatím nevypořádané dotace z EU. Je důležité, aby dotace byly čerpány v souladu s podmínkami a nemusely je organizace vracet. Hodnota pohotové likvidy byla u obou PO po celé sledované období v doporučeném rozmezí. Při porovnání zadluženosti bylo zjištěno, že hodnoty zadluženosti jsou u obou PO během sledovaného období v doporučeném rozmezí, pouze v letech 2012 a 2013 u PO ZŠ Slatina klesly pod dolní hranici doporučeného rozmezí, v těchto letech organizace vykazovala výrazně nižší cizí kapitál než v následujících letech. Hodnoty ukazatele autarkie u PO ZŠ Slatina klesly pod doporučených 100 % v letech 2013, 2014, 2016, 2018 a 2020 a u PO ZŠ Dolany v letech 2013, 2015, 2017 a 2020. Tyto hodnoty nejsou významně nízké, pohybují se nad hodnotou 95 %. Při zjišťování ukazatele aktivity bylo zjištěno, že hodnoty tohoto ukazatele byly u obou PO výrazně vyšší než 1. Lze usuzovat, že obě organizace využily své zdroje efektivně.

Z analýzy hospodaření příspěvkových organizací vyplynulo, že hospodaření obou PO zásadně ovlivnilo během sledovaného období příjem a použití dotací získaných z EU v rámci Šablon. Pro obě sledované PO měly tyto finanční prostředky významný přínos, kdy se jednalo zejména o podporu žáků ohrožených školním neúspěchem, rozvoj žáků formou volnočasových aktivit, rozvoj kompetencí pedagogických pracovníků v oblasti využití nových metod s využitím ICT. Důležité pro obě organizace je použití dotací v souladu s podmínkami, aby po vyúčtování nemusely získané finance vracet. V opačném případě, kdy by bylo zjištěno při konečném vyúčtování, že dotace byly použity v rozporu

s podmínkami, a kdy by je organizace musely vracet, vznikl by problém, protože ani jedna z organizací nemá k dispozici dostatek vlastních prostředků. Rozhodně by bylo vhodné, aby obě PO zvážily i další možnosti získávání dotací ať z fondů EU, národních fondů či z rozpočtu Středočeského kraje. S tím je ovšem spojena rozsáhlá administrativa. Je nutné brát v úvahu, že ředitelky malotřídních škol jsou nejen manažery, ale především pedagogy, současně vyučují v jedné ze dvou tříd. Navíc práce učitele v malotřídní škole se značně liší od vyučování v ročníkových třídách. Řada odborných firem nabízí možnost pomoci získat různé dotace a pomoc s veškerou administrativou. Tato služba je však za úplatu na rozdíl od obdobných služeb poskytovaných příslušnými místními akčními skupinami, které mohou školy využívat.

Obě sledované příspěvkové organizace hospodaří podle svých možností, snaží se vhodně a efektivně hospodaření s majetkem a získanými prostředky. Výši finanční prostředků na přímé náklady na vzdělávání hrazeném státem na mzdové náklady zaměstnanců organizace přímo ovlivnit nemohou díky normativnímu systému. Obě organizace se snaží získávat finanční prostředky doplňkovou činností nebo čerpáním dotací z rozpočtu EU. Zřizovatelé jsou si vědomi, že díky existenci malotřídní školy v obci je pro děti zajištěno nejen plnohodnotné základní vzdělání, ale i vytváření krásných mezilidských vztahů v malém kolektivu, a proto své příspěvkové organizace podporují, a to nejen poskytováním příspěvků na provoz, ale i investují do rozsáhlých oprav a do vybavení, aby školy mohly nabídnout kvalitní výuku v příjemném přátelském prostředí s moderním vybavením.

7 Seznam použitých zdrojů

DEFOURNY, Jacques (ed.), Lars HULGÅRD (ed.) a Victor PESTOFF (ed.). *Social enterprise and the third sector: changing European landscapes in a comparative perspective. 1st ed. London: Routledge,* 2014, xv, 279 s. ISBN 978-0-415-83156-7.

HOŠÁKOVÁ, Andrea a Lydie MUSILOVÁ. *Praktická aplikace přímých daní v příspěvkové organizaci*. Ostrava: EconomiCon, 2012. ISBN 978-80-905065-1-0.

HOŠÁKOVÁ, Andrea a Milan LANG. *Účetnictví, daň z příjmů a daň silniční v příspěvkových organizacích: (včetně účetních příkladů).* Ostrava: EconomPress, 2018. ISBN 978-80-907152-0-2.

KNÁPKOVÁ, Adriana, Drahomíra PAVELKOVÁ a Karel ŠTEKER. *Finanční analýza: komplexní průvodce s příklady.* 2., rozš. vyd. Praha: Grada, 2013. Prosperita firmy. ISBN 978-80-247-4456-8.

KRAFTOVÁ, Ivana. *Finanční analýza municipální firmy.* V Praze: C.H. Beck, 2002. C.H. Beck pro praxi. ISBN 80-7179-778-2.

KRYŠKOVÁ, Šárka. *Nestátní neziskové organizace – právní úprava, účetnictví, audit, daně*. Praha: Leges, 2019. Teoretik. ISBN 978-80-7502-378-0.

MADEROVÁ VOLTNEROVÁ, Karla a Petr TÉGL. *Vztahy mezi zřizovatelem a příspěvkovou organizací územního samosprávného celku: od 1.4.2009*. Olomouc: ANAG, 2009. Účetnictví. ISBN 978-80-7263-546-7.

MERLÍČKOVÁ RŮŽIČKOVÁ, Růžena. *Neziskové organizace: vznik, účetnictví, daně.* Olomouc: ANAG, 2013. ISBN 978-80-7263-825-3.

MOCKOVČIAKOVÁ, Alena, Zdeněk MORÁVEK a Danuše PROKŮPKOVÁ. *Příspěvkové organizace 2009*. Praha: ASPI, 2009. ISBN 978-80-7357-416-1.

NEJEZCHLEB, Zdeněk. *Účetnictví školské příspěvkové organizace*. Karviná: Paris, 2015. ISBN 978-80-87173-32-9.

OCHRANA, František. *Manažerské metody ve veřejném sektoru: teorie, praxe a metodika uplatnění.* Praha: Ekopress, 2002. ISBN 80-86119-51-3.

OCHRANA, František a Milan PŮČEK. *Efektivní zavádění a řízení změn ve veřejné správě: smart administration.* Praha: Wolters Kluwer Česká republika, 2011. ISBN 978-80-7357-667-7.

PEKOVÁ, Jitka, Jaroslav PILNÝ a Marek JETMAR. *Veřejná správa a finance veřejného sektoru.* 3., aktualiz. a rozš. vyd. Praha: ASPI, 2008. ISBN 978-80-7357-351-5.

PODHORSKÝ, Josef a Jaroslava SVOBODOVÁ. *Praktický průvodce vnitřními směrnicemi pro územní samosprávné celky, příspěvkové organizace a organizační složky státu.* 2. aktualiz. a dopl. vyd. Olomouc: ANAG, 2003. Účetnictví. ISBN 80-7263-161-6.

PROKŮPKOVÁ, Danuše a Michal SVOBODA. *Jak číst účetní výkazy vybraných účetních jednotek.* Praha: Wolters Kluwer, 2014. ISBN 978-80-7478-522-1.

PROKŮPKOVÁ, Danuše a Tomáš BARTOŠ. *Ověření účetní závěrky vybraných organizací veřejného sektoru.* Vyd. 1. české. Praha: Český institut interních auditorů, 2014. ISBN 978-80-86689-53-1.

REKTOŘÍK, Jaroslav. *Ekonomika a řízení odvětví veřejného sektoru. 2.*, aktualiz. vyd. Praha: Ekopress, 2007. ISBN 978-80-86929-29-3.

REKTOŘÍK, Jaroslav. *Organizace neziskového sektoru: základy ekonomiky, teorie a řízení.* 3., aktualiz. vyd. Praha: Ekopress, 2010. ISBN 978-80-86929-54-5.

REKTOŘÍK, Jaroslav a Jan ŠELEŠOVSKÝ. *Kontrolní systémy veřejné správy a veřejného sektoru*. Praha: Ekopress, 2003. ISBN 80-86119-72-6.

SALAMON, Lester M a Helmut K ANHEIER. *Defining the nonprofit sector: a crossnational analysis.* 1. ed. Manchester: Manchester University Press, 1997, xiii, 526 s. Johns Hopkins nonprofit sector series, 4. ISBN 07-190-4902-4.

SIKORA, Petr. *Majetek školské příspěvkové organizace.* 2. vydání. Karviná: Paris, 2019. ISBN 978-80-87173-51-0.

STEJSKALOVÁ, I. a kol. *Využití účetnictví v řízení neziskových organizací.* 1. vyd. Praha: Wolters Kluwer, 2006. ISBN 978-80-7357-187-0.

TETŘEVOVÁ, Liběna. *Veřejná ekonomie*. [Praha]: Professional Publishing, 2008. ISBN 978-80-86946-79-5.

VODÁKOVÁ, Jana. *Nástroje ekonomického řízení ve veřejném sektoru.* Praha: Wolters Kluwer Česká republika, 2013. ISBN 978-80-7478-324-1.

VOCHOZKA, Marek. *Metody komplexního hodnocení podniku*. 2. aktualizované vydání. Praha: Grada Publishing, 2020. Finance. ISBN 978-80-271-1701-7.

VRZÁČEK, Petr. *Krabička poslední záchrany pro neziskové organizace: manuál managementu neziskových organizací.* Praha: Togga, 2017. ISBN 978-80-7476-116-4.

Internetové zdroje

Investopedia, LLC. (2017). *Profit and Loss Statement (P&L).* Citováno květen 2021, dostupné z: http://www.investopedia.com/terms/p/plstatement.asp

MITWALLYOVA, Helena. *Mají příspěvkové organizace v dnešní době své opodstatnění?* Citováno květen 2020, dostupný z https://www.researchgate.net/profile/Helena_Mitwallyova/publication/266971821_MAJI_PRISPEVKOVE_ORGANIZACE_V_DNESNI_DOBE_SVE_OPODSTATNENI/links/544107940cf2e6f0c0f4d183.pdf

Státní pokladna. (2021). *Monitor – kompletní přehled veřejných financí.* Citováno srpen 2021, dostupné z https://monitor.statnipokladna.cz/

MŠMT. (2021). *Principy rozpisu rozpočtu přímých výdajů regionálního školství územních samosprávných celků na rok 2021.* Citováno květen 2021, dostupné z: https://www.msmt.cz/vzdelavani/skolstvi-v-cr/ekonomika-skolstvi/principy-rozpisu-rozpoctu-primych-vydaju-regionalniho-1

MFČR. (2021*). Financování mateřských a základních škol zřizovaných obcemi v rámci RUD.* Citováno květen 2021, dostupné z https://www.mfcr.cz/cs/verejny-sektor/uzemni-rozpocty/prijmy-kraju-a-obci/financovani-materskych-a-zakladnich-skol

Legislativa

Vyhláška č. 270/2010 Sb., o inventarizaci majetku a závazků

Vyhláška 410/2009 Sb., kterou se provádí zákon č. 563/1991 Sb., o účetnictví

Zákona 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon)

Ostatní zdroje

Účetní doklady organizace PO ZŠ Slatina za roky 2012 až 2020, dostupné na vedení školy.

Rozvaha PO ZŠ Slatina za roky 2012 až 2020, dostupné na vedení školy.

Výkaz zisku a ztráty za roky 2012 až 2020, dostupné na vedení školy.

Zřizovací listina Základní škola Slatina ze dne 18. 9. 2002, dostupné na vedení školy.

Zřizovací listina Základní škola Slatina ze dne 4. 6. 2019, dostupné na vedení školy.

Výroční zpráva Základní školy Slatina za rok 2019, dostupné na vedení školy.

Účetní doklady organizace PO ZŠ Dolany za roky 2012 až 2020, dostupné na vedení školy.

Rozvaha PO ZŠ Dolany za roky 2012 až 2020, dostupné na vedení školy.

Výkaz zisku a ztráty za roky 2012 až 2020, dostupné na vedení školy.

Zřizovací listina Základní škola Dolany ze dne 30. 10. 2002, dostupné na vedení školy.

Zřizovací listina Základní škola Slatina ze dne 17. 3. 2021, dostupné na vedení školy.

Výroční zpráva Základní školy Dolany za rok 2019, dostupné na vedení školy.

8 Přílohy

Příloha č. 1: Rozvaha PO ZŠ Slatina k 31. 12. 2020……I
Příloha č. 2: Výkaz zisku a ztráty PO ZŠ Slatina k 31.12.2020……..…IV
Příloha č. 3: Rozvaha PO ZŠ Dolany k 31. 12. 2020…….....VI
Příloha č. 4: Výkaz zisku a ztráty PO ZŠ Dolany k 31. 12. 2020…….....IX

Příloha č. 1: Rozvaha PO ZŠ Slatina k 31. 12. 2020

ROZVAHA

PŘÍSPĚVKOVÉ ORGANIZACE

Za období: 12/2020

Základní škola Slatina, okres Kladno, příspěvková organizace; IČO 75032741; Slatina 124, Slatina, 273 26

Právní forma: Příspěvková organizace zřízená územním samosprávným celkem

Předmět činnosti:

Datum výkazu: 31.12.2020

(v Kč, s přesností na dvě desetinná místa)

Datum sestavení: 4.2.2021

		1	2	3	4
Název položky	Syntetický účet	ÚČETNÍ OBDOBÍ			
		Běžné			Minulé
		Brutto	Korekce	Netto	
AKTIVA CELKEM		**1 699 570,47**	**775 882,89**	**923 687,58**	**932 198,54**
A. Stálá aktiva		**775 882,89**	**775 882,89**	**0,00**	**0,00**
I. Dlouhodobý nehmotný majetek		58 285,00	58 285,00	0,00	0,00
1. Nehmotné výsledky výzkumu a vývoje	012	0,00	0,00	0,00	0,00
2. Software	013	0,00	0,00	0,00	0,00
3. Ocenitelná práva	014	0,00	0,00	0,00	0,00
4. Povolenky na emise a preferenční limity	015	0,00	0,00	0,00	0,00
5. Drobný dlouhodobý nehmotný majetek	018	58 285,00	58 285,00	0,00	0,00
6. Ostatní dlouhodobý nehmotný majetek	019	0,00	0,00	0,00	0,00
7. Nedokončený dlouhodobý nehmotný majetek	041	0,00	0,00	0,00	0,00
8. Poskytnuté zálohy na dlouhodobý nehmotný majetek	051	0,00	0.00	0,00	0,00
9. Dlouhodobý nehmotný majetek určený k prodeji	035	0,00	0.00	0,00	0,00
II. Dlouhodobý hmotný majetek		717 597,89	717 597,89	0,00	0,00
1. Pozemky	031	0,00	0,00	0,00	0,00
2. Kulturní předměty	032	0,00	0,00	0,00	0,00
3. Stavby	021	0,00	0,00	0,00	0,00
4. Samostatné hmotné movité věci a soubory hmotných movitých věcí	022	0,00	0,00	0,00	0,00
5. Pěstitelské celky trvalých porostů	025	0,00	0,00	0,00	0,00
6. Drobný dlouhodobý hmotný majetek	028	717 597,89	717 597,89	0,00	0,00
7. Ostatní dlouhodobý hmotný majetek	029	0,00	0,00	0,00	0,00
8. Nedokončený dlouhodobý hmotný majetek	042	0,00	0,00	0,00	0,00
9. Poskytnuté zálohy na dlouhodobý hmotný majetek	052	0,00	0.00	0,00	0,00
10. Dlouhodobý hmotný majetek určený k prodeji	036	0,00	0.00	0,00	0,00
III. Dlouhodobý finanční majetek		0,00	0,00	0,00	0,00
1. Majetkové účasti v osobách s rozhodujícím vlivem	061	0,00	0,00	0,00	0,00
2. Majetkové účasti v osobách s podstatným vlivem	062	0,00	0,00	0,00	0,00
3. Dluhové cenné papíry držené do splatnosti	063	0,00	0,00	0,00	0,00
5. Termínované vklady dlouhodobé	068	0,00	0.00	0,00	0,00
6. Ostatní dlouhodobý finanční majetek	069	0,00	0,00	0,00	0,00
IV. Dlouhodobé pohledávky		0,00	0,00	0,00	0,00
1. Poskytnuté návratné finanční výpomoci dlouhodobé	462	0,00	0,00	0,00	0,00
2. Dlouhodobé pohledávky z postoupených úvěrů	464	0,00	0,00	0,00	0,00
3. Dlouhodobé poskytnuté zálohy	465	0,00	0.00	0,00	0,00
5. Ostatní dlouhodobé pohledávky	469	0,00	0,00	0,00	0,00
6. Dlouhodobé poskytnuté zálohy na transfery	471	0,00	0.00	0,00	0,00
B. Oběžná aktiva		**923 687,58**	**0,00**	**923 687,58**	**932 198,54**
I. Zásoby		0,00	0,00	0,00	0,00
1. Pořízení materiálu	111	0,00	0.00	0,00	0,00
2. Materiál na skladě	112	0,00	0,00	0,00	0,00
3. Materiál na cestě	119	0,00	0.00	0,00	0,00
4. Nedokončená výroba	121	0,00	0,00	0,00	0,00
5. Polotovary vlastní výroby	122	0,00	0,00	0,00	0,00
6. Výrobky	123	0,00	0,00	0,00	0,00
7. Pořízení zboží	131	0,00	0.00	0,00	0,00
8. Zboží na skladě	132	0,00	0,00	0,00	0,00
9. Zboží na cestě	138	0,00	0.00	0,00	0,00
10. Ostatní zásoby	139	0,00	0,00	0,00	0,00
II. Krátkodobé pohledávky		451 014,00	0,00	451 014,00	263 896,00
1. Odběratelé	311	0,00	0,00	0,00	0,00
4. Krátkodobé poskytnuté zálohy	314	58 190,00	0.00	58 190,00	62 010,00
5. Jiné pohledávky z hlavní činnosti	315	0,00	0,00	0,00	0,00
6. Poskytnuté návratné finanční výpomoci krátkodobé	316	0,00	0,00	0,00	0,00
9. Pohledávky za zaměstnanci	335	0,00	0.00	0,00	0,00
10. Sociální zabezpečení	336	0,00	0.00	0,00	0,00

Název položky	Syntetický účet	1	2	3	4
		ÚČETNÍ OBDOBÍ			
		Běžné			Minulé
		Brutto	Korekce	Netto	
11. Zdravotní pojištění	337	0,00	0.00	0,00	0,00
12. Důchodové spoření	338	0,00	0.00	0,00	0,00
13. Daň z příjmů	341	0,00	0.00	0,00	0,00
14. Ostatní daně, poplatky a jiná obdobná peněžitá plnění	342	0,00	0.00	0,00	0,00
15. Daň z přidané hodnoty	343	0,00	0.00	0,00	0,00
16. Pohledávky za osobami mimo vybrané vládní instituce	344	0,00	0.00	0,00	0,00
17. Pohledávky za vybranými ústředními vládními institucemi	346	0,00	0.00	0,00	0,00
18. Pohledávky za vybranými místními vládními institucemi	348	0,00	0.00	0,00	0,00
28. Krátkodobé poskytnuté zálohy na transfery	373	0,00	0.00	0,00	0,00
30. Náklady příštích období	381	0,00	0.00	0,00	0,00
31. Příjmy příštích období	385	0,00	0.00	0,00	0,00
32. Dohadné účty aktivní	388	392 824,00	0.00	392 824,00	201 886,00
33. Ostatní krátkodobé pohledávky	377	0,00	0,00	0,00	0,00
III. Krátkodobý finanční majetek		472 673,58	0,00	472 673,58	668 302,54
1. Majetkové cenné papíry k obchodování	251	0,00	0.00	0,00	0,00
2. Dluhové cenné papíry k obchodování	253	0,00	0.00	0,00	0,00
3. Jiné cenné papíry	256	0,00	0.00	0,00	0,00
4. Termínované vklady krátkodobé	244	0,00	0.00	0,00	0,00
5. Jiné běžné účty	245	0,00	0.00	0,00	0,00
9. Běžný účet	241	423 435,63	0.00	423 435,63	634 511,07
10. Běžný účet FKSP	243	48 930,95	0.00	48 930,95	33 791,47
15. Ceniny	263	0,00	0.00	0,00	0,00
16. Peníze na cestě	262	0,00	0.00	0,00	0,00
17. Pokladna	261	307,00	0.00	307,00	0,00

Název položky	Syntetický účet	1	2
		ÚČETNÍ OBDOBÍ	
		Běžné	Minulé
PASIVA CELKEM		**923 687,58**	**932 198,54**
C. Vlastní kapitál		**132 812,58**	**137 531,54**
I. Jmění účetní jednotky a upravující položky		91 000,00	91 000,00
1. Jmění účetní jednotky	401	91 000,00	91 000,00
3. Transfery na pořízení dlouhodobého majetku	403	0,00	0,00
4. Kurzové rozdíly	405	0,00	0,00
5. Oceňovací rozdíly při prvotním použití metody	406	0,00	0,00
6. Jiné oceňovací rozdíly	407	0,00	0,00
7. Opravy předcházejících účetních období	408	0,00	0,00
II. Fondy účetní jednotky		53 080,90	38 013,90
1. Fond odměn	411	0,00	0,00
2. Fond kulturních a sociálních potřeb	412	53 080,90	38 013,90
3. Rezervní fond tvořený ze zlepšeného výsledku hospodaření	413	0,00	0,00
4. Rezervní fond z ostatních titulů	414	0,00	0,00
5. Fond reprodukce majetku, investiční fond	416	0,00	0,00
III. Výsledek hospodaření		-11 268,32	8 517,64
1. Výsledek hospodaření běžného účetního období		-19 785,96	55 410,67
2. Výsledek hospodaření ve schvalovacím řízení	431	0,00	0,00
3. Výsledek hospodaření předcházejících účetních období	432	8 517,64	-46 893,03
D. Cizí zdroje		**790 875,00**	**794 667,00**
I. Rezervy		0,00	0,00
1. Rezervy	441	0,00	0,00
II. Dlouhodobé závazky		0,00	0,00
1. Dlouhodobé úvěry	451	0,00	0,00
2. Přijaté návratné finanční výpomoci dlouhodobé	452	0,00	0,00
4. Dlouhodobé přijaté zálohy	455	0,00	0,00
7. Ostatní dlouhodobé závazky	459	0,00	0,00
8. Dlouhodobé přijaté zálohy na transfery	472	0,00	0,00
III. Krátkodobé závazky		790 875,00	794 667,00
1. Krátkodobé úvěry	281	0,00	0,00
4. Jiné krátkodobé půjčky	289	0,00	0,00
5. Dodavatelé	321	0,00	0,00
7. Krátkodobé přijaté zálohy	324	1 613,00	0,00
9. Přijaté návratné finanční výpomoci krátkodobé	326	0,00	0,00
10. Zaměstnanci	331	0,00	0,00
11. Jiné závazky vůči zaměstnancům	333	153 179,00	157 260,00
12. Sociální zabezpečení	336	63 803,00	64 208,00
13. Zdravotní pojištění	337	27 519,00	27 694,00
14. Důchodové spoření	338	0,00	0,00
15. Daň z příjmů	341	0,00	0,00
16. Ostatní daně, poplatky a jiná obdobná peněžitá plnění	342	31 020,00	31 845,00
17. Daň z přidané hodnoty	343	0,00	0,00
18. Závazky k osobám mimo vybrané vládní instituce	345	0,00	0,00
19. Závazky k vybraným ústředním vládním institucím	347	0,00	0,00
20. Závazky k vybraným místním vládním institucím	349	0,00	0,00
32. Krátkodobé přijaté zálohy na transfery	374	510 610,00	510 610,00
35. Výdaje příštích období	383	0,00	0,00
36. Výnosy příštích období	384	0,00	0,00
37. Dohadné účty pasivní	389	0,00	0,00
38. Ostatní krátkodobé závazky	378	3 131,00	3 050,00

Odesláno dne: Razítko: .....

Podpis vedoucího účetní jednotky

Příloha č. 2: Výkaz zisku a ztráty PO ZŠ Slatina k 31.12.2020

V Ý K A Z Z I S K U A Z T R Á T Y

PŘÍSPĚVKOVÉ ORGANIZACE

Za období: 12/2020

Základní škola Slatina, okres Kladno, příspěvková organizace; IČO 75032741; Slatina 124, Slatina, 273 26

Právní forma: Příspěvková organizace zřízená územním samosprávným celkem

Předmět činnosti:

Datum výkazu: 31.12.2020

(v Kč, s přesností na dvě desetinná místa)

Datum sestavení: 4.2.2021

		1	2	3	4
Název položky	Syntetický účet	ÚČETNÍ OBDOBÍ			
		Běžné		Minulé	
		Hlavní činnost	Hospodářská činnost	Hlavní činnost	Hospodářská činnost
A. NÁKLADY CELKEM		**4 211 084,41**	**0,00**	**3 781 617,74**	**0,00**
I. Náklady z činnosti		4 199 838,41	0,00	3 771 638,74	0,00
1. Spotřeba materiálu	501	92 897,44	0,00	231 901,35	0,00
2. Spotřeba energie	502	86 563,15	0,00	26 468,00	0,00
3. Spotřeba jiných neskladovatelných dodávek	503	0,00	0,00	0,00	0,00
4. Prodané zboží	504	0,00	0,00	0,00	0,00
5. Aktivace dlouhodobého majetku	506	0,00	0,00	0,00	0,00
6. Aktivace oběžného majetku	507	0,00	0,00	0,00	0,00
7. Změna stavu zásob vlastní výroby	508	0,00	0,00	0,00	0,00
8. Opravy a udržování	511	0,00	0,00	0,00	0,00
9. Cestovné	512	0,00	0,00	0,00	0,00
10. Náklady na reprezentaci	513	0,00	0,00	0,00	0,00
11. Aktivace vnitroorganizačních služeb	516	0,00	0,00	0,00	0,00
12. Ostatní služby	518	207 687,06	0,00	151 523,03	0,00
13. Mzdové náklady	521	2 747 258,00	0,00	2 437 538,00	0,00
14. Zákonné sociální pojištění	524	904 864,00	0,00	805 161,00	0,00
15. Jiné sociální pojištění	525	0,00	0,00	0,00	0,00
16. Zákonné sociální náklady	527	51 922,00	0,00	46 958,00	0,00
17. Jiné sociální náklady	528	0,00	0,00	0,00	0,00
18. Daň silniční	531	0,00	0,00	0,00	0,00
19. Daň z nemovitostí	532	0,00	0,00	0,00	0,00
20. Jiné daně a poplatky	538	0,00	0,00	0,00	0,00
22. Smluvní pokuty a úroky z prodlení	541	0,00	0,00	0,00	0,00
23. Jiné pokuty a penále	542	0,00	0,00	0,00	0,00
24. Dary a jiná bezúplatná předání	543	0,00	0,00	0,00	0,00
25. Prodaný materiál	544	0,00	0,00	0,00	0,00
26. Manka a škody	547	0,00	0,00	0,00	0,00
27. Tvorba fondů	548	0,00	0,00	0,00	0,00
28. Odpisy dlouhodobého majetku	551	0,00	0,00	0,00	0,00
29. Prodaný dlouhodobý nehmotný majetek	552	0,00	0,00	0,00	0,00
30. Prodaný dlouhodobý hmotný majetek	553	0,00	0,00	0,00	0,00
31. Prodané pozemky	554	0,00	0,00	0,00	0,00
32. Tvorba a zúčtování rezerv	555	0,00	0,00	0,00	0,00
33. Tvorba a zúčtování opravných položek	556	0,00	0,00	0,00	0,00
34. Náklady z vyřazených pohledávek	557	0,00	0,00	0,00	0,00
35. Náklady z drobného dlouhodobého majetku	558	101 963,00	0,00	67 140,00	0,00
36. Ostatní náklady z činnosti	549	6 683,76	0,00	4 949,36	0,00
II. Finanční náklady		11 246,00	0,00	9 979,00	0,00
1. Prodané cenné papíry a podíly	561	0,00	0,00	0,00	0,00
2. Úroky	562	0,00	0,00	0,00	0,00
3. Kurzové ztráty	563	0,00	0,00	0,00	0,00
4. Náklady z přecenění reálnou hodnotou	564	0,00	0,00	0,00	0,00
5. Ostatní finanční náklady	569	11 246,00	0,00	9 979,00	0,00
III. Náklady na transfery		0,00	0,00	0,00	0,00
1. Náklady vybraných ústředních vládních institucí na transfery	571	0,00	0,00	0,00	0,00
2. Náklady vybraných místních vládních institucí na transfery	572	0,00	0,00	0,00	0,00
V. Daň z příjmů		0,00	0,00	0,00	0,00
1. Daň z příjmů	591	0,00	0,00	0,00	0,00
2. Dodatečné odvody daně z příjmů	595	0,00	0,00	0,00	0,00

Název položky	Syntetický účet	1	2	3	4
		ÚČETNÍ OBDOBÍ			
		Běžné		Minulé	
		Hlavní činnost	Hospodářská činnost	Hlavní činnost	Hospodářská činnost
B. VÝNOSY CELKEM		**4 191 298,45**	**0,00**	**3 837 028,41**	**0,00**
I. Výnosy z činnosti		3 445,00	0,00	2 549,00	0,00
1. Výnosy z prodeje vlastních výrobků	601	0,00	0,00	0,00	0,00
2. Výnosy z prodeje služeb	602	0,00	0,00	0,00	0,00
3. Výnosy z pronájmu	603	0,00	0,00	0,00	0,00
4. Výnosy z prodaného zboží	604	0,00	0,00	0,00	0,00
8. Jiné výnosy z vlastních výkonů	609	0,00	0,00	0,00	0,00
9. Smluvní pokuty a úroky z prodlení	641	0,00	0,00	0,00	0,00
10. Jiné pokuty a penále	642	0,00	0,00	0,00	0,00
11. Výnosy z vyřazených pohledávek	643	0,00	0,00	2 549,00	0,00
12. Výnosy z prodeje materiálu	644	0,00	0,00	0,00	0,00
13. Výnosy z prodeje dlouhodobého nehmotného majetku	645	0,00	0,00	0,00	0,00
14. Výnosy z prodeje dlouhodobého hmotného majetku kromě pozemků	646	0,00	0,00	0,00	0,00
15. Výnosy z prodeje pozemků	647	0,00	0,00	0,00	0,00
16. Čerpání fondů	648	0,00	0,00	0,00	0,00
17. Ostatní výnosy z činnosti	649	3 445,00	0,00	0,00	0,00
II. Finanční výnosy		19 793,45	0,00	26 491,41	0,00
1. Výnosy z prodeje cenných papírů a podílů	661	0,00	0,00	0,00	0,00
2. Úroky	662	693,45	0,00	391,41	0,00
3. Kurzové zisky	663	0,00	0,00	0,00	0,00
4. Výnosy z přecenění reálnou hodnotou	664	0,00	0,00	0,00	0,00
6. Ostatní finanční výnosy	669	19 100,00	0,00	26 100,00	0,00
IV. Výnosy z transferů		4 168 060,00	0,00	3 807 988,00	0,00
1. Výnosy vybraných ústředních vládních institucí z transferů	671	0,00	0,00	0,00	0,00
2. Výnosy vybraných místních vládních institucí z transferů	672	4 168 060,00	0,00	3 807 988,00	0,00
C. VÝSLEDEK HOSPODAŘENÍ					
1. Výsledek hospodaření před zdaněním		-19 785,96	0,00	55 410,67	0,00
2. Výsledek hospodaření běžného účetního období		-19 785,96	0,00	55 410,67	0,00

Odesláno dne: Razítko: ..... Podpis vedoucího účetní jednotky

Příloha č. 3: Rozvaha PO ZŠ Dolany k 31. 12. 2020

Rozvaha

PŘÍSPĚVKOVÉ ORGANIZACE

Základní škola Dolany nad Vltavou, Ke Škole 24, 278 01, Dolany nad Vltavou, IČ 70998574
sestavená k 31.12.2020
(v Kč, s přesností na dvě desetinná místa)
okamžik sestavení: 25.06.2021

				1	2	3	4
Číslo položky	Název položky	Syntetický účet	č.ř.	ÚČETNÍ OBDOBÍ			
				BĚŽNÉ			MINULÉ
				BRUTTO	KOREKCE	NETTO	
	AKTIVA CELKEM	**A. a B.**	**1**	**972 108,91**		**972 108,91**	**913 815,21**
A.	**Stálá aktiva**	**A.I. až A.IV.**	**2**				
I.	**Dlouhodobý nehmotný majetek**	**A.I.1. až A.I.9.**	**3**				
1.	Nehmotné výsledky výzkumu a vývoje	012	4				
2.	Software	013	5				
3.	Ocenitelná práva	014	6				
4.	Povolenky na emise a preferenční limity	015	7				
5.	Drobný dlouhodobý nehmotný majetek	018	8				
6.	Ostatní dlouhodobý nehmotný majetek	019	9				
7.	Nedokončený dlouhodobý nehmotný majetek	041	10				
8.	Poskytnuté zálohy na dlouhodobý nehmotný majetek	051	12				
9.	Dlouhodobý nehmotný majetek určený k prodeji	035	13				
II.	**Dlouhodobý hmotný majetek**	**A.II.1. až A.II.10.**	**14**				
1.	Pozemky	031	15				
2.	Kulturní předměty	032	16				
3.	Stavby	021	17				
4.	Samostatné hmotné movité věci a soubory hmotných movitých věcí	022	18				
5.	Pěstitelské celky trvalých porostů	025	19				
6.	Drobný dlouhodobý hmotný majetek	028	20				
7.	Ostatní dlouhodobý hmotný majetek	029	21				
8.	Nedokončený dlouhodobý hmotný majetek	042	22				
9.	Poskytnuté zálohy na dlouhodobý hmotný majetek	052	24				
10.	Dlouhodobý hmotný majetek určený k prodeji	036	25				
III.	**Dlouhodobý finanční majetek**	**A.III.1. až A.III.8.**	**26**				
1.	Majetkové účasti v osobách s rozhodujícím vlivem	061	27				
2.	Majetkové účasti v osobách s podstatným vlivem	062	28				
3.	Dluhové cenné papíry držené do splatnosti	063	29				
5.	Termínované vklady dlouhodobé	068	31				
6.	Ostatní dlouhodobý finanční majetek	069	32				
IV.	**Dlouhodobé pohledávky**	**A.IV.1. až A.IV.6.**	**35**				
1.	Poskytnuté návratné finanční výpomoci dlouhodobé	462	36				
2.	Dlouhodobé pohledávky z postoupených úvěrů	464	37				
3.	Dlouhodobé poskytnuté zálohy	465	38				
5.	Ostatní dlouhodobé pohledávky	469	41				
6.	Dlouhodobé poskytnuté zálohy na transfery	471	42				

Číslo položky	Název položky	Syntetický účet	č.ř.	1	2	3	4
				ÚČETNÍ OBDOBÍ			
				BĚŽNÉ			MINULÉ
				BRUTTO	KOREKCE	NETTO	
B.	**Oběžná aktiva**	**B.I. až B.III.**	**43**	**972 108,91**		**972 108,91**	**913 815,21**
I.	**Zásoby**	**B.I.1. až B.I.10.**	**44**				
1.	Pořízení materiálu	111	45				
2.	Materiál na skladě	112	46				
3.	Materiál na cestě	119	47				
4.	Nedokončená výroba	121	48				
5.	Polotovary vlastní výroby	122	49				
6.	Výrobky	123	50				
7.	Pořízení zboží	131	51				
8.	Zboží na skladě	132	52				
9.	Zboží na cestě	138	53				
10.	Ostatní zásoby	139	54				
II.	**Krátkodobé pohledávky**	**B.II.1 až B.II.33.**	**55**	**351 626,98**		**351 626,98**	**434 379,59**
1.	Odběratelé	311	56				
4.	Krátkodobé poskytnuté zálohy	314	59	39 478,65		39 478,65	30 524,36
5.	Jiné pohledávky z hlavní činnosti	315	60				
6.	Poskytnuté návratné finanční výpomoci krátkodobé	316	61				
9.	Pohledávky za zaměstnanci	335	64				
10.	Sociální zabezpečení	336	65				
11.	Zdravotní pojištění	337	66				
12.	Důchodové spoření	338	67				
13.	Daň z příjmů	341	68				
14.	Ostatní daně, poplatky a jiná obdobná peněžitá plnění	342	69				
15.	Daň z přidané hodnoty	343	70				
16.	Pohledávky za osobami mimo vybrané vládní instituce	344	71				
17.	Pohledávky za vybranými ústředními vládními institucemi	346	72				
18.	Pohledávky za vybranými místními vládními institucemi	348	73				
28.	Krátkodobé poskytnuté zálohy na transfery	373	83				
30.	Náklady příštích období	381	84				
31.	Příjmy příštích období	385	85				
32.	Dohadné účty aktivní	388	86	312 148,33		312 148,33	403 855,23
33.	Ostatní krátkodobé pohledávky	377	87				
III.	**Krátkodobý finanční majetek**	**B.III.1. až B.III.17.**	**88**	**620 481,93**		**620 481,93**	**479 435,62**
1.	Majetkové cenné papíry k obchodování	251	89				
2.	Dluhové cenné papíry k obchodování	253	90				
3.	Jiné cenné papíry	256	91				
4.	Termínované vklady krátkodobé	244	92				
5.	Jiné běžné účty	245	93				
9.	Běžný účet	241	97	589 161,33		589 161,33	454 908,68
10.	Běžný účet FKSP	243	98	30 586,60		30 586,60	21 851,94
15.	Ceniny	263	103				
16.	Peníze na cestě	262	104				
17.	Pokladna	261	105	734,00		734,00	2 675,00

Číslo položky	Název položky	Syntetický účet	Číslo řádku	1	2
				ÚČETNÍ OBDOBÍ	
				BĚŽNÉ	MINULÉ
	PASIVA CELKEM	**C. a D.**	**106**	**972 108,91**	**913 815,21**
C.	**Vlastní kapitál**	**C.I. až C.IV.**	**107**	**128 791,98**	**173 349,21**
I.	**Jmění účetní jednotky a upravující položky**	**C.I.1. až C.I.7.**	**108**		
1.	Jmění účetní jednotky	401	109		
3.	Transfery na pořízení dlouhodobého majetku	403	111		
4.	Kurzové rozdíly	405	112		
5.	Oceňovací rozdíly při prvotním použití metody	406	113		
6.	Jiné oceňovací rozdíly	407	114		
7.	Opravy předcházejících účetních období	408	115		
II.	**Fondy účetní jednotky**	**C.II.1. až C.II.6.**	**116**	**62 949,16**	**54 214,50**
1.	Fond odměn	411	117		
2.	Fond kulturních a sociálních potřeb	412	118	30 586,60	21 851,94
3.	Rezervní fond tvořený ze zlepšeného výsledku hospodaření	413	119		
4.	Rezervní fond z ostatních titulů	414	120	32 362,56	32 362,56
5.	Fond reprodukce majetku, fond investic	416	121		
III.	**Výsledek hospodaření**	**C.III.1. až C.III.3.**	**123**	**65 842,82**	**119 134,71**
1.	Výsledek hospodaření běžného účetního období		124	-53 291,89	76 187,54
2.	Výsledek hospodaření ve schvalovacím řízení	431	125		
3.	Výsledek hospodaření předcházejících účetních období	432	126	119 134,71	42 947,17
D.	**Cizí zdroje**	**D.I. až D.III.**	**132**	**843 316,93**	**740 466,00**
I.	**Rezervy**	**D.I.1.**	**133**		
1.	Rezervy	441	134		
II.	**Dlouhodobé závazky**	**D.II.1. až D.II.8.**	**135**		
1.	Dlouhodobé úvěry	451	136		
2.	Přijaté návratné finanční výpomoci dlouhodobé	452	137		
4.	Dlouhodobé přijaté zálohy	455	139		
7.	Ostatní dlouhodobé závazky	459	143		
8.	Dlouhodobé přijaté zálohy na transfery	472	144		
III.	**Krátkodobé závazky**	**D.III.1. až D.III.38.**	**145**	**843 316,93**	**740 466,00**
1.	Krátkodobé úvěry	281	146		
4.	Jiné krátkodobé půjčky	289	149		
5.	Dodavatelé	321	150	29 717,93	
7.	Krátkodobé přijaté zálohy	324	152		
9.	Přijaté návratné finanční výpomoci krátkodobé	326	154		
10.	Zaměstnanci	331	155	244 894,00	219 026,00
11.	Jiné závazky vůči zaměstnancům	333	156		
12.	Sociální zabezpečení	336	157	101 201,00	85 519,00
13.	Zdravotní pojištění	337	158	42 852,00	36 887,00
14.	Důchodové spoření	338	159		
15.	Daň z příjmů	341	160		
16.	Ostatní daně, poplatky a jiná obdobná peněžitá plnění	342	161	74 512,00	48 894,00
17.	Daň z přidané hodnoty	343	162		
18.	Závazky k osobám mimo vybrané vládní instituce	345	164		
19.	Závazky k vybraným ústředním vládním instutucím	347	165		
20.	Závazky k vybraným místním vládním institucím	349	166		
32.	Krátkodobé přijaté zálohy na transfery	374	179	350 140,00	350 140,00
35.	Výdaje příštích období	383	180		
36.	Výnosy příštích období	384	181		
37.	Dohadné účty pasivní	389	182		
38.	Ostatní krátkodobé závazky	378	183		

Příloha č. 4: Výkaz zisku a ztráty PO ZŠ Dolany k 31. 12. 2020

Výkaz zisku a ztráty

PŘÍSPĚVKOVÉ ORGANIZACE

Základní škola Dolany nad Vltavou, Ke Škole 24, 278 01, Dolany nad Vltavou, IČ 70998574
sestavený k 31.12.2020
(v Kč, s přesností na dvě desetinná místa)
okamžik sestavení: 25.06.2021

				1	2	3	4
Číslo položky	Název položky	Syntetický účet	č.ř.	ÚČETNÍ OBDOBÍ			
				BĚŽNÉ		MINULÉ	
				Hlavní činnost	Hospodářská č.	Hlavní činnost	Hospodářská č.
A.	**NÁKLADY CELKEM**	**A.I. až A.V.**	**1**	**3 978 305,99**		**4 147 057,69**	
I.	**Náklady z činnosti**	**A.I.1. až A.I.36.**	**2**	**3 978 305,99**		**4 147 057,69**	
1.	Spotřeba materiálu	501	3	279 658,64		396 435,97	
2.	Spotřeba energie	502	4	94 582,56		134 897,01	
3.	Spotřeba jiných neskladovatelných dodávek	503	5				
4.	Prodané zboží	504	6				
5.	Aktivace dlouhodobého majetku	506	114				
6.	Aktivace oběžného majetku	507	115				
7.	Změna stavu zásob vlastní výroby	508	116				
8.	Opravy a udržování	511	7	10 660,00		1 072,00	
9.	Cestovné	512	8			3 263,00	
10.	Náklady na reprezentaci	513	9			1 063,00	
11.	Aktivace vnitroorganizačních služeb	516	117				
12.	Ostatní služby	518	10	116 983,60		254 330,18	
13.	Mzdové náklady	521	11	2 554 398,00		2 483 767,00	
14.	Zákonné sociální pojištění	524	13	857 871,00		805 789,00	
15.	Jiné sociální pojištění	525	14	10 240,53		10 114,12	
16.	Zákonné sociální náklady	527	15	49 911,66		48 326,36	
17.	Jiné sociální náklady	528	16				
18.	Daň silniční	531	17				
19.	Daň z nemovitostí	532	18				
20.	Jiné daně a poplatky	538	19				
22.	Smluvní pokuty a úroky z prodlení	541	21				
23.	Jiné pokuty a penále	542	22				
24.	Dary a jiná bezúplatná předání	543	23				
25.	Prodaný materiál	544	24				
26.	Manka a škody	547	25				
27.	Tvorba fondů	548	26				
28.	Odpisy dlouhodobého majetku	551	27				
29.	Prodaný dlouhodobý nehmotný majetek	552	28				
30.	Prodaný dlouhodobý hmotný majetek	553	29				
31.	Prodané pozemky	554	30				
32.	Tvorba a zúčtování rezerv	555	31				
33.	Tvorba a zúčtování opravných položek	556	32				
34.	Náklady z vyřazených pohledávek	557	33				
35.	Náklady z drobného dlouhodobého majetku	558	118				
36.	Ostatní náklady z činnosti	549	34	4 000,00		8 000,05	
II.	**Finanční náklady**	**A.II.1. až A.II.5.**	**35**				
1.	Prodané cenné papíry a podíly	561	36				
2.	Úroky	562	37				
3.	Kurzové ztráty	563	38				
4.	Náklady z přecenění reálnou hodnotou	564	39				
5.	Ostatní finanční náklady	569	40				

Číslo položky	Název položky	Syntetický účet	č.ř.	1	2	3	4
				ÚČETNÍ OBDOBÍ			
				BĚŽNÉ		MINULÉ	
				Hlavní činnost	Hospodářská č.	Hlavní činnost	Hospodářská č.
III.	**Náklady na transfery**	**A.III.1. až A.III.2.**	**41**				
1.	Náklady vybraných ústředních vládních institucí na transfery	571	42				
2.	Náklady vybraných místních vládních institucí na transfery	572	43				
V.	**Daň z příjmů**	**A.V.1. až A.V.2.**	**119**				
1.	Daň z příjmů	591	111				
2.	Dodatečné odvody daně z příjmů	595	112				

Číslo položky	Název položky	Syntetický účet	č.ř.	1	2	3	4
				ÚČETNÍ OBDOBÍ			
				BĚŽNÉ		MINULÉ	
				Hlavní činnost	Hospodářská č.	Hlavní činnost	Hospodářská č.
B.	**VÝNOSY CELKEM**	**B.I. až B.V.**	**53**	**3 910 678,10**	**14 336,00**	**4 209 260,23**	**13 985,00**
I.	**Výnosy z činnosti**	**B.I.1. až B.I.17.**	**54**	**76 280,00**	**14 336,00**	**177 582,00**	**13 985,00**
1.	Výnosy z prodeje vlastních výrobků	601	55				
2.	Výnosy z prodeje služeb	602	56	56 280,00	14 336,00	177 582,00	13 985,00
3.	Výnosy z pronájmu	603	57				
4.	Výnosy z prodaného zboží	604	58				
8.	Jiné výnosy z vlastních výkonů	609	62				
9.	Smluvní pokuty a úroky z prodlení	641	71				
10.	Jiné pokuty a penále	642	72				
11.	Výnosy z vyřazených pohledávek	643	73				
12.	Výnosy z prodeje materiálu	644	74				
13.	Výnosy z prodeje dlouhodobého nehmotného majetku	645	75				
14.	Výnosy z prodeje dlouhodobého hmotného majetku kromě pozemků	646	76				
15.	Výnosy z prodeje pozemků	647	77				
16.	Čerpání fondů	648	78	20 000,00			
17.	Ostatní výnosy z činnosti	649	79				
II.	**Finanční výnosy**	**B.II.1. až B.II.6.**	**80**				
1.	Výnosy z prodeje cenných papírů a podílů	661	81				
2.	Úroky	662	82				
3.	Kurzové zisky	663	83				
4.	Výnosy z přecenění reálnou hodnotou	664	84				
6.	Ostatní finanční výnosy	669	86				
IV.	**Výnosy z transferů**	**B.IV.1. až B.IV.2.**	**97**	**3 834 398,10**		**4 031 678,23**	
1.	Výnosy vybraných ústředních vládních institucí z transferů	671	98				
2.	Výnosy vybraných místních vládních institucí z transferů	672	99	3 834 398,10		4 031 678,23	
C.	**VÝSLEDEK HOSPODAŘENÍ**		**109**				
1.	Výsledek hospodaření před zdaněním	B. - (A.I. až A.IV.)	110	-67 627,89	14 336,00	62 202,54	13 985,00
2.	Výsledek hospodaření běžného účetního období	B. - A.	120	-67 627,89	14 336,00	62 202,54	13 985,00